

**พฤติกรรมการบริหารสภาพแวดล้อมของผู้บริหารวิทยาลัย
ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ภาคตะวันออก**

นายประทีป จุฬาลักษณ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ 2550

**Environment Administration Behaviors of College Administrators under
Office of the Vocational Education Commission in the Eastern Region**

Mr. Prateep Julalert

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Education in Educational Administration

School of Educational Studies

Sukhothai Thammathirat Open University

2007

หัวข้อวิทยานิพนธ์ พฤติกรรมการบริหารสภาพแวดล้อมของผู้บริหารวิทยาลัย
ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ภาคตะวันออก

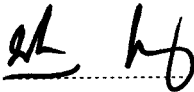
ชื่อและนามสกุล นายประทีป จุฬาลักษณ์

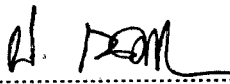
แขนงวิชา บริหารการศึกษา

สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

อาจารย์ที่ปรึกษา 1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยงค์ เนาวบุตร
2. อาจารย์ ดร.ไพรัช ถิตย์ผาด

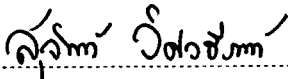
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ได้ให้ความเห็นชอบวิทยานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว

..... ประธานกรรมการ
(อาจารย์ ดร.ปิยนุญา แก้วกีฬาร)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยงค์ เนาวบุตร)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.ไพรัช ถิตย์ผาด)

คณะกรรมการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์
ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชา
บริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

..... ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุจินต์ วิสวธีรานนท์)

วันที่ 13 เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2551

ชื่อวิทยานิพนธ์ พฤติกรรมการบริหารสภาพแวดล้อมของผู้บริหารวิทยาลัยในสังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการอาชีวศึกษา ภาคตะวันออก

ผู้วิจัย นายประทีป จุฬาลักษณ์ **ปริญญา** ศีษศาสตรมหาบัณฑิต (บริหารการศึกษา)

อาจารย์ที่ปรึกษา (1) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยงค์ เนาวบุตร (2) อาจารย์ ดร. ไพรัช ติดย์ผาด
ปีการศึกษา 2550

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาพฤติกรรมการบริหารสภาพแวดล้อมของ
ผู้บริหารวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ภาคตะวันออก (2) เปรียบเทียบ
พฤติกรรมการบริหารสภาพแวดล้อมของผู้บริหารวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการ
อาชีวศึกษา ภาคตะวันออก จำแนกตามสถานที่ตั้ง และ (3) ศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ
การบริหารสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาภาคตะวันออก

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอนในวิทยาลัยสังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการอาชีวศึกษา ภาคตะวันออก จำนวน 240 คน จำแนกเป็นผู้บริหาร จำนวน 48 คน
และครูผู้สอน จำนวน 192 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มอย่างเป็นระบบ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็น
แบบสอบถามแบบมาตราส่วนค่าที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีค่าความเที่ยงทั้งฉบับเท่ากับ .98 สถิติที่ใช้
วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที่

ผลการวิจัย พบว่า (1) ผู้บริหารวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการ
อาชีวศึกษา ภาคตะวันออก มีพฤติกรรมการบริหารสภาพแวดล้อมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง
(2) ผู้บริหารวิทยาลัยซึ่งวิทยาลัยตั้งอยู่ในจังหวัดที่มีกับไม่มีนิคมอุตสาหกรรม มีพฤติ
กรรมการบริหารสภาพแวดล้อมทุกด้านไม่แตกต่างกัน และ (3) ปัญหาการบริหารสภาพแวดล้อม
ของผู้บริหารวิทยาลัยที่สำคัญ ได้แก่ การจัดระบบการดูแลรักษาความสะอาดภายในวิทยาลัย ยังไม่มี
ประสิทธิภาพ เช่น ห้องน้ำห้องส้วมมีจำนวนไม่เพียงพอ ไม่สะอาด มีกลิ่นเหม็น เป็นต้น ส่วน
ข้อเสนอแนะในการบริหารสภาพแวดล้อม ได้แก่ ควรมีการจัดระบบการดูแลรักษาความสะอาด
ภายในวิทยาลัยให้มีประสิทธิภาพ เช่น ดูแลห้องน้ำห้องส้วมให้สะอาด ถูกสุขลักษณะและให้มี
จำนวนเพียงพอ เป็นต้น

คำสำคัญ การบริหารสภาพแวดล้อม การอาชีวศึกษา ผู้บริหารวิทยาลัย

Thesis title: Environment Administration Behaviors of College Administrators under Office of the Vocational Education Commission in the Eastern Region

Researcher: Mr. Prateep Julalert; **Degree:** Master of Education (Educational Administration); **Thesis Advisors:** (1) Dr. Prayong Nouwabudra, Assistant Professor; (2) Dr. Pairat Thitphad; **Academic year:** 2007

ABSTRACT

The purposes of this research were to: (1) study environment administration behaviors of college administrators under Office of the Vocational Education Commission in the Eastern Region; (2) compare environment administration behaviors of college administrators under Office of the Vocational Education Commission in the Eastern Region as classified by college location; and (3) study problems and recommendations concerning environment administration in colleges under Office of the Vocational Education Commission in the Eastern Region.

The research sample totaling 240 personnel of colleges under Office of the Vocational Education Commission in the Eastern Region consisted of 48 college administrators and 192 instructors all of which were obtained by systematic sampling. The employed research instrument was a rating scale questionnaire developed by the researcher with .98 overall reliability coefficient. Statistics for data analysis were the frequency, percentage, mean, standard deviation, and t-test.

Research findings revealed that (1) environment administration behaviors in every aspect of college administrators under Office of the Vocational Education Commission in the Eastern Region were at the moderate level; (2) administrators of colleges located in provinces with industrial estates and those of colleges located in provinces without industrial estates did not significantly differ in their environment administration behaviors in every aspect; and (3) the main problems of environment administration of college administrators were the inefficiency of cleanliness maintenance system such as insufficiency of toilets, toilets being dirty with bad smell, etc.; while recommendations on environment administration were the efficiency of the cleanliness maintenance system should be improved such as the toilets should be kept clean and hygienic and the number of toilets should be increased to sufficiency level.

Keywords: Environment administration, Vocational education, College administrator

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ โดยความอนุเคราะห์อย่างยิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประยงค์ เนาวนุตร อาจารย์ที่ปรึกษาหลักและอาจารย์ ดร. ไพรัช ถิตย์ผาด อาจารย์ที่ปรึกษา ร่วม ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษาและแนะนำด้วยดีเสมอมา นับตั้งแต่เริ่มต้นจนวิทยานิพนธ์สำเร็จ เรียบร้อยสมบูรณ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง และขอกราบขอบพระคุณ เป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ ดร. ปัญญา แก้วกีรพร ประธานกรรมการสอบ วิทยานิพนธ์ที่กรุณาให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขวิทยานิพนธ์ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญ ได้แก่ ว่าที่ ร.ต. พงษ์เพชร พิทยาพละ ดร.ไชยยันต์ ถาวรวรรณ อาจารย์ วัชระ อนุศาสนกุล อาจารย์ อำพร ทองนุช อาจารย์ เกษม อุ๋นมนิรัตน์ ที่ได้ กรุณาตรวจให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบคุณ คุณพรพรม จุฬาลิศา ที่คอยให้กำลังใจด้วยดีตลอดมา ขอขอบคุณ อาจารย์ เนติมา ชาญชัยศักดิ์ ที่ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูลและการสืบค้นข้อมูล และ ขอขอบคุณผู้ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือและผู้มีพระคุณอีกหลายท่านที่ไม่ได้เอ่ยนาม ณ ที่นี้ ที่ให้ความช่วยเหลือในการทำวิทยานิพนธ์นี้ด้วยดีเสมอมา

คุณงามความดีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบให้ผู้มีพระคุณที่ได้ให้ความกรุณาและ ช่วยเหลือจนวิทยานิพนธ์นี้สำเร็จและขอขอบพระคุณของบิดา มารดาและบูรพาจารย์ผู้มี พระคุณสูงสุดตลอดไป

ประทีป จุฬาลิศา

กันยายน 2551

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ณ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของการวิจัย.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	2
สมมติฐานการวิจัย.....	2
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	3
ขอบเขตการวิจัย.....	3
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	7
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้นำและพฤติกรรมการบริหาร.....	7
แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสภาพแวดล้อมและพฤติกรรมในการบริหาร สภาพแวดล้อมของผู้บริหารสถานศึกษา.....	17
ลักษณะสภาพแวดล้อมและสภาพการจัดอาชีวศึกษาของวิทยาลัย สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.....	34
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	37
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	43
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	43
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	44
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	45
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	46
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	46

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	47
ตอนที่ 1 ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	47
ตอนที่ 2 พฤติกรรมการบริหารสภาพแวดล้อมของผู้บริหารวิทยาลัย.....	48
ตอนที่ 3 เปรียบเทียบพฤติกรรมการบริหารสภาพแวดล้อม ของผู้บริหารวิทยาลัย.....	54
ตอนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะในการบริหารสภาพแวดล้อม.....	55
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	57
สรุปผลการวิจัย.....	57
อภิปรายผล.....	58
ข้อเสนอแนะ.....	60
บรรณานุกรม.....	61
ภาคผนวก.....	70
ก รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	71
ข สำเนาหนังสือขอความร่วมมือการวิจัย.....	73
ค ค่าคุณภาพเครื่องมือการวิจัย.....	82
ง ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	86
จ แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย.....	89
ประวัติผู้วิจัย.....	99

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตำแหน่ง และที่ตั้งของวิทยาลัย.....	47
ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของพฤติกรรมการบริหารสภาพแวดล้อม ของผู้บริหารวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ภาคตะวันออก จำแนกเป็นรายด้าน.....	48
ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมการบริหารสภาพแวดล้อมของ ผู้บริหารวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาภาคตะวันออก ด้านสภาพภายในห้องเรียน จำแนกเป็นรายข้อ.....	49
ตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมการบริหารสภาพแวดล้อม ของผู้บริหารวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ภาคตะวันออกด้านอาคารสถานที่ จำแนกเป็นรายข้อ.....	50
ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมการบริหารสภาพแวดล้อม ของผู้บริหารวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ภาคตะวันออกด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและการบริการ จำแนกเป็นรายข้อ.....	51
ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมการบริหารสภาพแวดล้อม ของผู้บริหารวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ภาคตะวันออก ด้านแหล่งเรียนรู้ในชุมชน จำแนกเป็นรายข้อ.....	53
ตารางที่ 4.7 แสดงการเปรียบเทียบ พฤติกรรมการบริหารสภาพแวดล้อมของผู้บริหาร วิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาภาคตะวันออก จำแนกตามสถานที่ตั้งของวิทยาลัย.....	54
ตารางที่ 4.8 รายการปัญหาเกี่ยวกับการบริหารสภาพแวดล้อมในวิทยาลัย ในสังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษาภาคตะวันออก เรียงตามค่าความถี่.....	55
ตารางที่ 4.9 ข้อเสนอแนะในการบริหารสภาพแวดล้อมของผู้บริหารวิทยาลัยใน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาภาคตะวันออก เรียงตาม รายการปัญหา.....	56

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของการวิจัย

สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา นับเป็นปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการจัดการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับอาชีวศึกษา ดังที่ โพรสเซอร์ (Prosser อ้างถึงใน จิระพงษ์ จันทร์ ประเสริฐ 2549 :9) กล่าวไว้ว่า ประสิทธิภาพของการจัดการศึกษาด้านอาชีวศึกษานั้นจะแปรผันกับสภาพแวดล้อมที่นักเรียน นักศึกษาได้รับจากการศึกษา กล่าวคือ หากสถานศึกษาสามารถจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อประโยชน์ต่อการเรียนการสอนก็จะส่งผลให้ผู้เรียนมีสัมฤทธิ์ผลของการเรียนดีขึ้น ดังนั้น เพื่อให้การจัดการศึกษาด้านอาชีวศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารวิทยาลัยจึงต้องมีบทบาทในการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาให้เอื้อต่อการเรียนการสอนในลักษณะต่างๆ คือ 1) จัดให้มีแหล่งความรู้ที่หลากหลาย มีสิ่งอำนวยความสะดวกต่อการเรียนรู้ มีศูนย์สื่อ ห้องสมุด ห้องปฏิบัติการทางภาษา และศูนย์วิชาการต่างๆ 2) จัดสภาพแวดล้อมเพื่อจูงใจในการทำงานในสถานศึกษาโดยมีการจัดอาคารสถานที่และบริเวณภายในสถานศึกษาให้เรียบร้อย สวยงาม มีอุปกรณ์อำนวยความสะดวกในการทำงาน และมีระบบขั้นตอนการทำงานที่รวดเร็ว และ 3) สร้างบรรยากาศภายในสถานศึกษา เพื่อให้ครูและนักเรียนนักศึกษาสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข มีความเข้าใจและเอื้ออาทรต่อกัน (สมศักดิ์ ดลประสิทธิ์ 2544:4)

ในการบริหารสภาพแวดล้อม ผู้บริหารวิทยาลัยนอกจากจะมีบทบาทดังที่กล่าวไว้ข้างต้นแล้ว สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2549:1-27) ยังได้กำหนดให้ผู้บริหารวิทยาลัยมีบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาไว้หลายประการ คือ 1) รับผิดชอบ ดูแลและพัฒนาห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ อาคาร โรงเรือนให้สะอาด เรียบร้อยและทันสมัยอยู่เสมอ 2) รักษาสภาพแวดล้อมและระบบสาธารณูปโภค 3) จัดเวรยามดูแลอาคารสถานที่ให้ปลอดภัยจากโจรภัย อัคคีภัย และภัยอื่น ๆ 4) จัดบริการพื้นฐานที่จำเป็นให้เพียงพอ เช่น โทรศัพท์ ไปรษณีย์ อนามัย การประกันสุขภาพ การปฐมพยาบาล ข้อมูลสารสนเทศที่จำเป็น และ 5) จัดเครือข่ายและกิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อเผยแพร่ความรู้ ข่าวสาร และแนวทางในการประกอบอาชีพ รวมทั้งประสานการฝึกงานของนักเรียนนักศึกษาร่วมกับสถานประกอบการ

ในระยะเวลาที่ผ่านมาสถานศึกษาที่จัดการอาชีวศึกษาในภาคตะวันออก ซึ่งตั้งอยู่ใกล้กับ นิคมอุตสาหกรรมต่างได้รับผลกระทบด้านสภาพแวดล้อมจากนิคมอุตสาหกรรมหลายรูปแบบ เช่น มลภาวะทางอากาศ มลภาวะทางเสียง น้ำเสียจากโรงงานอุตสาหกรรม ขยะมูลฝอยที่มีปริมาณมาก และขยะที่เป็นพิษ เป็นต้น (สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดระยอง 2548:12-18) ซึ่งผลกระทบจาก นิคมอุตสาหกรรมดังกล่าวอาจทำให้ผู้บริหารวิทยาลัย ต้องมีการปรับเปลี่ยนบทบาทหรือพฤติกรรม ในการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาให้สอดคล้องกับการเจริญเติบโตของภาคอุตสาหกรรม ในพื้นที่มากยิ่งขึ้น โดยผู้บริหารวิทยาลัย จะต้องดูแลรับผิดชอบในการบริหารสภาพแวดล้อมของ สถานศึกษาในด้านต่างๆ ให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อนักเรียน นักศึกษา

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาพฤติกรรมกรรมการบริหาร สภาพแวดล้อมของผู้บริหารวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ภาค ตะวันออก ทั้งนี้เพื่อนำผลการวิจัย ไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา การบริหารสภาพแวดล้อมใน วิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

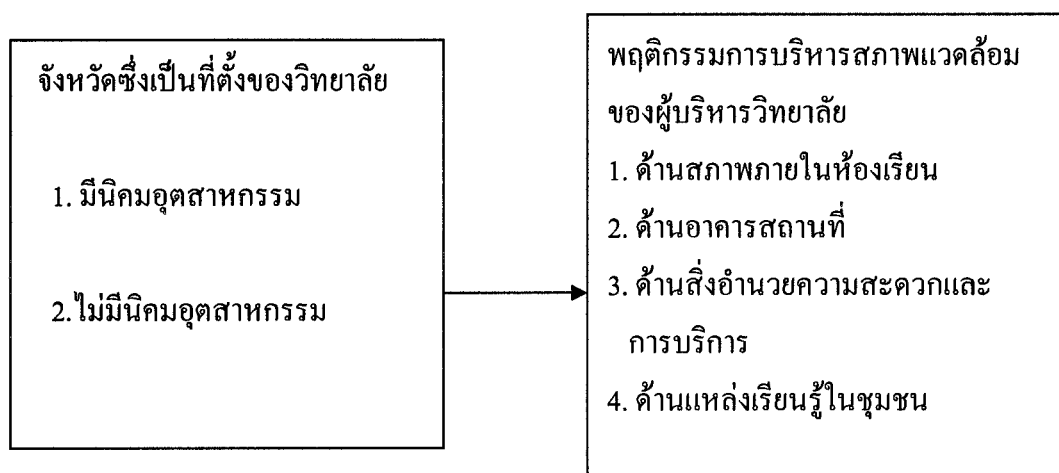
- 2.1 เพื่อศึกษาพฤติกรรมกรรมการบริหารสภาพแวดล้อมของผู้บริหารวิทยาลัยในสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาภาคตะวันออก
- 2.2 เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการบริหารสภาพแวดล้อมของผู้บริหารวิทยาลัยใน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาภาคตะวันออก จำแนกตามสถานที่ตั้ง
- 2.3 เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารสภาพแวดล้อมในวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาภาคตะวันออก

3. สมมติฐานการวิจัย

ผู้บริหารวิทยาลัยที่ตั้งอยู่ในจังหวัดที่มีกับไม่มีนิคมอุตสาหกรรม มีพฤติ กรรมการบริหารสภาพแวดล้อม แตกต่างกัน

4. กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำกรอบแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารและการจัดสภาพแวดล้อมของ ออสติน (Astin:1968 9-14) สมศักดิ์ สิ้นธุระเวชญ์ (2541 : 28-29) ชีรวุฒินุณยโสภณ (2542:32) และ ชีระ รุญเจริญ (2546:20-21) โดยนำมาบูรณาการเป็นกรอบแนวคิดการบริหารและการจัดสภาพแวดล้อม จำแนกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านสภาพภายในห้องเรียน 2) ด้านอาคารสถานที่ 3) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและการบริการ และ 4) ด้านแหล่งเรียนรู้ในชุมชน ดังแสดงในภาพที่ 1.1

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

5. ขอบเขตการวิจัย

5.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำกรอบแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารและการจัดสภาพแวดล้อมของ ออสติน (Astin:1968 9-14) สมศักดิ์ สิ้นธุระเวชญ์ (2541 : 28-29) ชีรวุฒินุณยโสภณ (2542:32) และ ชีระ รุญเจริญ (2546:20-21) โดยนำมาบูรณาการเป็นกรอบแนวคิดการบริหารและการจัดสภาพแวดล้อม จำแนกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านสภาพภายในห้องเรียน 2) ด้านอาคารสถานที่ 3) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและการบริการ และ 4) ด้านแหล่งเรียนรู้ในชุมชน

5.2 ประชากร

ประชากรในการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารและครูในวิทยาลัยสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 2,306 คน จำแนกเป็น ผู้บริหาร จำนวน 145 คน และครูผู้สอน จำนวน 2,161 คน จาก 37 วิทยาลัย

5.3 ตัวแปรในการศึกษา ประกอบด้วย

5.3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ จังหวัดซึ่งเป็นที่ตั้งของวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำแนกเป็น 1) วิทยาลัยที่ตั้งอยู่ในจังหวัดที่มีนิคมอุตสาหกรรม และ 2) วิทยาลัยที่ตั้งอยู่ในจังหวัดที่ไม่มีนิคมอุตสาหกรรม

5.3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ พฤติกรรมการบริหารสภาพแวดล้อม จำแนกเป็น 4 ด้าน คือ 1) ด้านสภาพภายในห้องเรียน 2) ด้านอาคารสถานที่ 3) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและการบริการ และ 4) ด้านแหล่งเรียนรู้ในชุมชน

6. นิยามศัพท์เฉพาะ

6.1 ผู้บริหาร หมายถึง ผู้อำนวยการวิทยาลัย รองผู้อำนวยการวิทยาลัย หรือผู้ที่รักษาการในตำแหน่งหรือผู้ได้รับแต่งตั้งให้ทำหน้าที่ผู้บริหารวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปีการศึกษา 2550

6.2 ครู หมายถึง ครูที่ปฏิบัติหน้าที่สอนในวิทยาลัยสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปีการศึกษา 2550

6.3 สภาพแวดล้อม หมายถึง สิ่งต่างๆ ทั้งที่อยู่ภายในและภายนอกวิทยาลัย เช่น ห้องเรียนและห้องฝึกปฏิบัติงาน อาคารสถานที่สิ่งปลูกสร้างต่างๆ สิ่งอำนวยความสะดวกและการบริการและ แหล่งเรียนรู้ในชุมชนของนักเรียนนักศึกษา เป็นต้น

6.4 พฤติกรรมการบริหารสภาพแวดล้อม หมายถึง การกระทำหรือการแสดงออกในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการบริหารสภาพแวดล้อม ในการกำหนด การวางแผน การจัดทำ การจัดหา การส่งเสริมสนับสนุน การกำกับดูแล การชี้แจงแนะนำ การกระตุ้น การอำนวยความสะดวกและการให้บริการ การประเมินผล การปรับปรุงแก้ไข และการพัฒนา จำแนกเป็น 4 ด้านดังนี้

6.4.1 ด้านสภาพภายในห้องเรียน หมายถึง การดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดสภาพห้องเรียนและห้องฝึกปฏิบัติงาน โดยมี เครื่องมือ เครื่องจักร สื่อการสอน วัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ที่หลากหลายมีความทันสมัย

6.4.2 ด้านอาคารสถานที่ หมายถึง การดำเนินงานเกี่ยวกับ อาคาร สถานที่ภายใน วิทยาลัยที่ใช้จัดการเรียนการสอน การดูแลความสะอาด ความเป็นระเบียบเรียบร้อย ความปลอดภัย การจัดและตกแต่งบริเวณวิทยาลัยให้สวยงามร่มรื่น

6.4.3 ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการ หมายถึงการดำเนินงานเกี่ยวกับการให้บริการนักศึกษาด้านการสื่อสาร การเดินทาง ด้านสุขภาพ ด้านแนะแนว ร้านค้าสวัสดิการ ทำให้เกิดความคล่องตัวและสะดวกสบาย

6.4.4 ด้านแหล่งเรียนรู้ในชุมชน หมายถึง การดำเนินงานเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ จากแหล่งเรียนรู้ แหล่งข้อมูล ข่าวสาร สถานประกอบการ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ชุมชน องค์กรต่างๆ ห้องสมุดประชาชนพิพิธภัณฑ์ อุทยานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เกิดการเรียนรู้และประสบการณ์ ที่มีความหลากหลายและทันสมัย

6.5 วิทยาลัย หมายถึง วิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่ตั้ง อยู่ในเขตภูมิภาคตะวันออก 8 จังหวัด ได้แก่จังหวัดระยอง จังหวัดชลบุรี จังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัด จันทบุรี จังหวัดตราด จังหวัดนครนายก จังหวัดปราจีนบุรี และจังหวัดสระแก้ว

6.6 นิคมอุตสาหกรรม หมายถึง พื้นที่ ซึ่งเป็นที่ตั้งของโรงงานอุตสาหกรรมในเขต ภูมิภาคตะวันออก ที่ได้รับการพัฒนาอุตสาหกรรมโดยการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยหรือ เอกชน ที่ได้รับอนุญาตจากการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

6.7 ที่ตั้งของวิทยาลัย หมายถึง จังหวัดซึ่งเป็นที่ตั้งของวิทยาลัยสังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษาภาคตะวันออก จำนวนเป็น 2 ลักษณะคือ

6.7.1 ตั้งอยู่ในจังหวัดที่มีนิคมอุตสาหกรรม หมายถึง วิทยาลัยที่ตั้งอยู่ในจังหวัด ระยอง จังหวัดชลบุรีและจังหวัดฉะเชิงเทรา

6.7.2 ตั้งอยู่ในจังหวัดที่ไม่มีนิคมอุตสาหกรรม หมายถึง วิทยาลัยที่ตั้งอยู่ใน จังหวัด จันทบุรี จังหวัดตราด จังหวัดนครนายก จังหวัดปราจีนบุรี และจังหวัดสระแก้ว

7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การวิจัยครั้งนี้คาดว่าจะได้รับประโยชน์ ดังนี้

7.1 เป็นข้อมูลสารสนเทศ เกี่ยวกับการบริหารงานสภาพแวดล้อมของวิทยาลัยใน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาภาคตะวันออก

7.2 เป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานสภาพแวดล้อมของวิทยาลัยในสังกัด
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือให้มีประสิทธิภาพ

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารซึ่งเป็นแนวคิด หลักการ ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยได้นำเสนอเรียงตามลำดับหัวข้อ ดังนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้นำและพฤติกรรมกรรมการบริหาร
2. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสภาพแวดล้อมและพฤติกรรมในการบริหารสภาพแวดล้อมของผู้บริหารสถานศึกษา
3. ลักษณะสภาพแวดล้อมและสภาพการจัดอาชีวศึกษาของวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียง
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้นำและพฤติกรรมกรรมการบริหาร

แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้นำและพฤติกรรมกรรมการบริหาร ผู้วิจัยได้นำเสนอเรียงตามลำดับหัวข้อ ดังนี้

1.1 ความหมายของพฤติกรรมผู้นำและพฤติกรรมกรรมการบริหาร

1.1.1 ความหมายของพฤติกรรมผู้นำ มีผู้ให้ความหมายเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้นำไว้ ดังนี้

เดวิสและนิวสตรอม (Davis and Newstrom 1989:204) ให้ความหมายของพฤติกรรมผู้นำไว้ว่า หมายถึง กระบวนการของการเสริมสร้างและการให้ความช่วยเหลือผู้ร่วมงานให้สามารถทำงานได้อย่างขยันขันแข็งตามแนวทางของวัตถุประสงค์ขององค์กร ด้วยการนำและการสร้างแรงจูงใจให้องค์กรสามารถเดินไปสู่เป้าหมายได้

แมนซ์และซิมส์ (Manz and Sims 1991:32) ให้ความหมายของพฤติกรรมผู้นำไว้ว่า หมายถึง ผู้นำที่นำคนอื่น เพื่อให้เขาสามารถนำตนเองได้ โดยผู้นำกระทำตนเป็นผู้สอนแนะนำ ให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเกิดการพัฒนากรอบความคิด เชิงเหตุผลและสร้างสรรค์ให้เป็นแนวทาง

ที่สามารถพัฒนาตนเองได้ในที่สุด เกิดความมั่นใจ มีความเป็นอิสระในตนเอง จนมีความเป็นผู้นำเกิดขึ้นในตนเอง

ยุกต์ (Yukl 1998:59-62) ให้ความหมายของพฤติกรรมผู้นำไว้ว่า หมายถึง กลุ่มพฤติกรรมที่แสดงออกของผู้นำได้แก่ การวางแผนและการจัดองค์การ การแก้ปัญหา การทำให้วัตถุประสงค์และบทบาทมีความชัดเจน การแจ้งให้ทราบ การติดตามดูแล การจูงใจและการบันดลใจ การให้คำปรึกษา การมอบหมายงาน การสนับสนุน การพัฒนาและสอนงาน การจัดการความขัดแย้งและสร้างทีมงาน การสร้างเครือข่าย การให้การยอมรับ การให้รางวัล

เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ (2521: 4-5) ให้ความหมายของพฤติกรรมผู้นำ ไว้ว่า หมายถึง บุคคลที่แสดงออกของการนำ เนื่องจากบุคคลที่มีตำแหน่งต่างกันย่อมมีพฤติกรรมของการนำไม่ เหมือนกัน การเป็นผู้นำเป็นผู้มีอิทธิพลเหนือคนอื่นและชักนำให้คนอื่นปฏิบัติตามเพื่อ บรรลุ วัตถุประสงค์ในทางที่ดี

ประชุม รอดประเสริฐ (2526: 19-20) ให้ความหมายของพฤติกรรมผู้นำไว้ว่า หมายถึง การกระทำหรือการแสดงออกในลักษณะต่างๆ ซึ่งผู้นำจะแสดงพฤติกรรมการบริหาร ออกเป็น 2 ลักษณะ คือลักษณะที่บอกให้ผู้ตามลงมือทำ และลักษณะที่แบ่งความรับผิดชอบ ร่วมกัน โดยให้ผู้ตามหรือได้บังคับบัญชามีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในการวางแผนและปฏิบัติ ภารกิจร่วมกัน

รัตติกรณ์ จงวิศาล (2550 :166-167) ให้ความหมายของพฤติกรรมผู้นำ ไว้ว่า หมายถึง ความสามารถหรือกระบวนการที่ผู้นำมีอิทธิพลต่อบุคคลอื่นหรือกลุ่มคน สามารถกระตุ้น จูงใจ ให้บุคคลอื่นเชื่อถือ ยอมรับและทำให้เกิดความพยายาม มีความสามารถที่สูงขึ้นในการที่จะทำ ให้บรรลุเป้าหมายร่วมกัน โดยเฉพาะเป้าหมายในการทำให้บุคคลอื่นหรือฝ่ายต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เห็น ความสำคัญของงานที่ทำให้ความร่วมมือ ร่วมแรง ร่วมใจ ร่วมคิด ในการป้องกันปัญหา และการ แก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้อง ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

จากความหมายดังที่กล่าวมา สรุปได้ว่า พฤติกรรมผู้นำ หมายถึง การกระทำ หรือการแสดงออกของผู้นำในการนำองค์กรหรือกลุ่ม เพื่อให้การดำเนินกิจกรรมต่างๆ ขององค์กร หรือกลุ่มบรรลุวัตถุประสงค์

1.1.2 ความหมายของพฤติกรรมกรรมการบริหาร มีนักการศึกษา ได้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

ไซมอน (Simon 1977:126-127) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมกรรมการบริหาร ไว้ว่า หมายถึง ศิลปะในการกระทำในสิ่งต่างๆ ที่ได้รับฝักฝักจนประสบความสำเร็จ โดยมุ่งเน้น ให้เห็นว่า ผู้บริหารนั้นไม่ใช่เป็นผู้ปฏิบัติ แต่เป็นผู้ใช้ศิลปะในการบริหารงานขององค์กรทำให้การ

ปฏิบัติงานประสบผลสำเร็จ ตรงตามจุดมุ่งหมายขององค์การหรือตรงตามจุดมุ่งหมายที่ผู้บริหารตัดสินใจ ซึ่งพฤติกรรมกรรมการบริหาร เป็นกระบวนการการตัดสินใจของผู้บริหารที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของผู้ร่วมงานในองค์การทุกคน

เฮอร์เซย์ และบลันชาร์ด (Hersey and Blancehard 1982:35) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมกรรมการบริหารไว้ว่า หมายถึง การทำงานร่วมกับบุคคลอื่นในกลุ่มหรือในองค์การ เป็นการทำงานโดยอาศัยบุคคลอื่นและกลุ่มเพื่อให้ประสบความสำเร็จ ตามจุดมุ่งหมายขององค์การ โดยการบริหารใน 4 ด้าน คือ 1) การวางแผน (Planning) 2) การจัดระบบ (Organizing) 3) การจูงใจ (Motivating) และ 4) การควบคุม (Controlling)

สุเทพ พงศ์ศรีวัฒน์ (2545:38) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมกรรมการบริหารไว้ว่า หมายถึง การแสดงออกในการทำหน้าที่ของผู้บริหาร ที่ส่วนใหญ่มุ่งเน้นการควบคุมมากกว่า การอำนวยความสะดวก การเน้นพฤติกรรมของการปกครอง มากกว่าผู้ที่คอยสนับสนุนให้เกิดความรวดเร็ว เน้นการใช้กระบวนการการทำงานที่ซับซ้อน มากกว่าการใช้วิธีการทำให้งานมีความง่าย นอกจากนี้ผู้บริหารสามารถเรียนรู้ ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและพัฒนาคุณลักษณะต่างๆ ได้

รัตติกรณ์ จงวิศาล (2550 :166-167) ได้ให้ความหมายของ พฤติกรรมการบริหารไว้ว่า หมายถึง ลักษณะของการทำงานของผู้บริหาร ที่มีการมุ่งเน้นการทำงานให้ถูกต้อง เน้นการทำงานที่มีประสิทธิภาพ มีขั้นตอนในการทำงานอย่างเป็นระบบชัดเจน

จากความหมายดังที่กล่าวมา สรุปได้ว่า พฤติกรรมการบริหาร หมายถึง การกระทำหรือการแสดงออกของผู้บริหารในการบริหารงานขององค์การ เพื่อให้การปฏิบัติงานขององค์การ ประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ และผู้ร่วมงานมีความพึงพอใจ

1.2 ทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้นำและพฤติกรรมผู้บริหาร

ทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้นำและพฤติกรรมผู้บริหาร ผู้วิจัยได้นำเสนอ เรียงตามลำดับหัวข้อ ดังนี้

1.2.1 ทฤษฎีพฤติกรรมผู้นำของเกตเซลล์ และกูบา

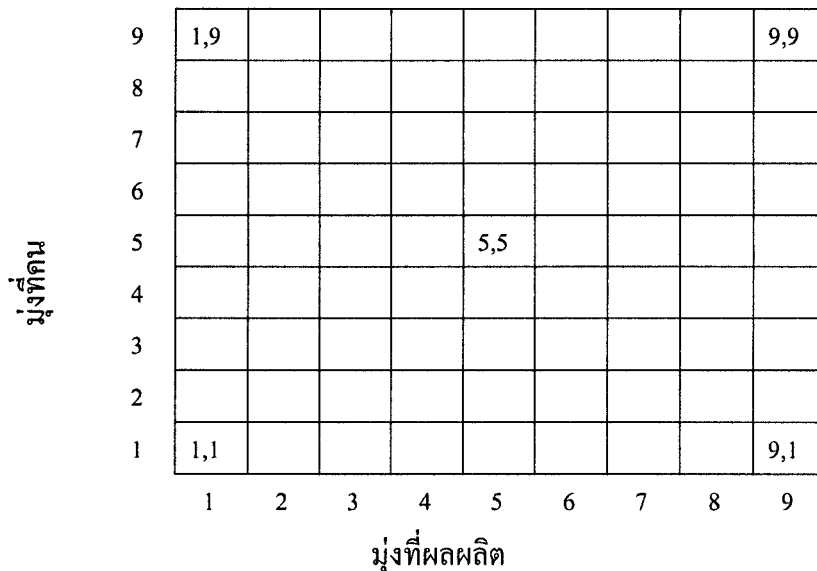
เกตเซลล์ และกูบา (Getzels and Guba 1957:423-441) กล่าวว่าพฤติกรรมของมนุษย์เป็นผลมาจากการผสมผสานระหว่างบทบาท (Role) กับบุคลิกภาพ (Personality) ของบุคคลในองค์กร ซึ่งแบ่งเป็น สองมิติ คือ พฤติกรรมผู้นำในรูปสถาบันมิติ (Nomothetic Dimension) และพฤติกรรมในรูปมิติบุคคล (Ideography Dimension) ต่อมาได้มีการจัดพฤติกรรมของผู้นำที่มีการแสดงออกตามแนวคิดดังกล่าว เป็น 3 ลักษณะ คือ

1. ผู้นำที่ยึดสถาบันเป็นหลัก (The Nomothetic Leader) ถือเป็นผู้นำที่ยึดวัตถุประสงค์ ตลอดจนผลประโยชน์ของหน่วยงานเป็นหลัก โดยมีการคำนึงถึงความพอใจของผู้ร่วมงานอยู่ในระดับต่ำ
2. ผู้นำที่ยึดถือตัวบุคคลเป็นหลัก (The Idiographic Leader) คำนึงถึงความพอใจ และความต้องการของผู้ร่วมงานมากกว่าผลประโยชน์ของส่วนรวมหรือองค์กร
3. ผู้นำประสานประโยชน์ (The Transactional Leader) เป็นผู้นำที่ยึดเอาผลประโยชน์ขององค์กรและความพอใจของผู้ร่วมงานพร้อมกันทั้งสองด้าน คือ ได้ทั้งงานและผู้ร่วมงาน

1.2.2 ทฤษฎีพฤติกรรมผู้นำของเบลคและมูตัน

เบลคและมูตัน (Blake and Mouton 1964:167-172) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับตารางการบริหารของผู้นำ (Managerial Grid) โดยกล่าวว่าผู้นำมักจะผูกพันตัวเองอยู่กับ 2 อย่าง คือ ตัวบุคคลที่ทำงานอยู่ด้วยกับงานที่ปฏิบัติ หรือที่เรียกว่า แบบคำนึงถึงผลผลิต (Concern for Production) กับแบบคำนึงถึงคน (Concern for People)

จากแนวคิดของพฤติกรรมทั้ง 2 อย่าง ดังกล่าว สามารถสร้างเป็นตาราง 2 มิติ โดยถือว่าแต่ละ มิติเป็นอิสระแก่กัน ในแต่ละมิติจะมี 9 ช่อง ตารางนี้มี 81 ช่อง ซึ่งแต่ละช่องถือเป็นแบบหนึ่งของพฤติกรรมผู้นำที่สำคัญ มี 5 จุดหรือเป็นแบบของผู้นำ 5 แบบ ดังภาพที่ 2.1

ภาพที่ 2.1 ตารางการบริหารของเบลคและมูตัน

ที่มา: Black, Robert R. and Mouton, Jane S. *The Managerial Grid*. Houston, Texas: Gulf Publishing, 1964 p.150.

จากภาพที่ 2.1 จะเห็นว่าผู้นำจะมีทั้งหมด 81 แบบที่น่าสนใจมี 5 แบบผู้นำแบบย่ำแย่ แบบงานขึ้นสมอง แบบเดินสายกลาง แบบชุมนุมสังสรรค์และแบบเป็นทีม ซึ่งสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

1. ผู้นำแบบย่ำแย่ (1,1) เป็นผู้นำที่ไม่สนใจทั้งคนและไม่หวังผลงาน บริหารงานแบบเนือย ๆ เฉื่อยชา ทำงานแบบได้เท่าไรก็เอาเท่านั้น
2. ผู้นำแบบชุมนุมสังสรรค์ (1,9) เป็นผู้นำที่มุ่งที่ความสัมพันธ์กับบุคคล เป็นส่วนใหญ่ พยายามทำให้ผู้ร่วมงานเกิดความพึงพอใจสูงสุด โดยที่ทำให้ผลิตผลของงานได้ต่ำ พยายามสร้างความเป็นกันเอง เป็นมิตรกับคนทั้งหลายแต่ไม่มุ่งหวังที่ผลงานมากนัก
3. ผู้นำแบบงานขึ้นสมอง (9,1) ผู้นำแบบนี้มุ่งแต่จะทำงานให้สำเร็จเป็นหลัก ไม่สนใจความต้องการของบุคคล มุ่งแต่ประสิทธิภาพของการทำงานโดยไม่ค่อยได้คำนึงถึงความ เป็นมนุษย์ของเพื่อนร่วมงาน
4. ผู้นำแบบเดินสายกลาง (9,9) เป็นผู้นำที่เน้นทั้งคนและผลของงานทำงานเป็นหมู่คณะเพื่อนร่วมงานมีความพึงพอใจในการงานทำงาน ให้ความร่วมมือร่วมใจทำให้งานที่ทำประสบความสำเร็จสูง ทุกฝ่ายมีความพอใจในผลงานที่ทำ

1.2.3 ทฤษฎีพฤติกรรมผู้นำของเฮมฟิลล์และคูนส์

เฮมฟิลล์และคูนส์ (Hemphill and Coones 1950:170) ได้แบ่งพฤติกรรมผู้นำออกเป็น 2 ด้าน คือ

1. ด้านกิจสัมพันธ์ เป็นพฤติกรรมผู้นำที่สนใจงานมากกว่าคน คือ คำนึงถึงแต่งาน โดยเน้นการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ และดำเนินงานไปสู่เป้าหมายซึ่งจะแสดงพฤติกรรมออกมาดังนี้

1.1 ให้ความสนใจในงานและผลงานมากกว่าที่จะสนใจในเรื่องส่วนตัวของผู้ใต้บังคับบัญชา

1.2 ถือว่าคนเป็นเพียงสื่อที่จะทำให้งานลุล่วงไปเท่านั้น

1.3 เพื่อให้งานสำเร็จผล จะต้องควบคุมดูแลใกล้ชิด

1.4 ไม่มอบหมายงานให้กับบุคคลอื่น

1.5 ไม่อนุญาตให้ผู้ร่วมงานตัดสินใจโดยลำพัง ต้องให้ตนเป็น

ผู้ตัดสินใจ

2. ด้านสัมพันธภาพ เป็นพฤติกรรมผู้นำที่สนใจคนมากกว่างาน คือ แสดงออกซึ่งความเป็นมิตร ความไว้วางใจระหว่างกัน ความนับถือและความสัมพันธ์ระหว่างกัน ซึ่งจะแสดงพฤติกรรมออกมาให้เห็นดังนี้

- 2.1 เห็นคุณค่าของคน เอาใจใส่ในความทุกข์สุขของผู้ร่วมงาน
- 2.2 คอยสนับสนุนงานที่ทำ ไม่ทำตัวเป็นผู้คอยคัดค้านหรือขัดขวาง
- 2.3 มีความเชื่อมั่นในความสามารถของผู้ใต้บังคับบัญชา มาก ยินดีให้ผู้ใต้บังคับบัญชาได้ทำงานอย่างเต็มความสามารถ
- 2.4 ให้ผู้ร่วมงานมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น หรือตัดสินใจปัญหาต่างๆ พยายามที่จะหาวิธีการให้คนทำงาน มีความจงรักภักดี แต่ไม่ใช่ให้ทำตามใจชอบทั้งหมด จะคอยดูด้วยว่าผู้ใต้บังคับบัญชามีความสามารถทางใด

การแบ่งพฤติกรรมผู้นำใน ด้านกิจสัมพันธ์ และด้านสัมพันธภาพนี้ สามารถแบ่งพฤติกรรมผู้นำได้ 4 แบบ ดังภาพที่ 2.2

ด้านสัมพันธภาพ	9									
	8	IS - ง	IS + ข							
	7									
	6	C +	C +							
5										
4	IS - ก	IS + ค								
3										
2	C -	C -								
1										
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
	ด้านกิจสัมพันธ์									

ภาพที่ 2.2 พฤติกรรมผู้นำด้านกิจสัมพันธ์-สัมพันธภาพ

ที่มา: Hemphill, John K. and Coons, Alvin E.(1950). *Leader Behavior Description*. Columbus: Ohio State University, p.170.

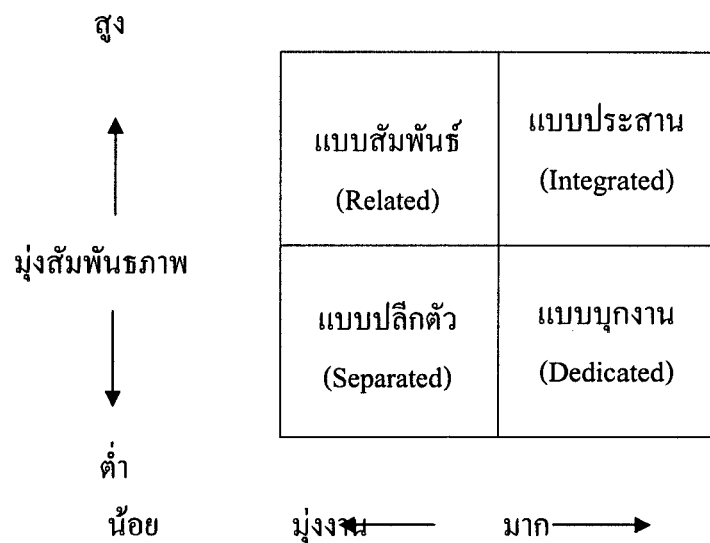
- จากภาพที่ 2.2 พฤติกรรมผู้นำ จำแนกเป็น 4 แบบ ดังนี้
- แบบ ก. หมายถึง ผู้นำที่มีพฤติกรรมทางด้านกิจสัมพันธ์และสัมพันธภาพต่ำ ทั้งสองด้าน
- แบบ ข. หมายถึง ผู้นำที่มีพฤติกรรมทางด้านกิจสัมพันธ์และสัมพันธภาพสูง ทั้งสองด้าน
- แบบ ค. หมายถึง ผู้นำที่มีพฤติกรรมด้านกิจสัมพันธ์สูงแต่ด้านสัมพันธภาพต่ำ
- แบบ ง. หมายถึง ผู้นำที่มีพฤติกรรมด้านกิจสัมพันธ์ต่ำแต่ด้านสัมพันธภาพสูง

1.2.4 ทฤษฎีพฤติกรรมผู้บริหารของเรดดิน

เรดดิน (Reddin 1970 :30-32) ได้จำแนกพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหาร ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 มิติคือ

1. มิติมุ่งคน (People-Oriented Dimension) คือการให้ความสำคัญในเรื่องของคนหรือผู้ใต้บังคับบัญชา
2. มิติมุ่งงาน (Task-Oriented Dimension) คือการให้ความสำคัญในเรื่องหน้าที่การงานหรือความสำเร็จของงาน
3. มิติประสิทธิผล (Effectiveness Dimension) คือการพิจารณาในเรื่องความสำคัญของหน่วยงานหรือองค์กรตามเป้าหมายที่วางไว้

เรดดิน ได้แบ่งพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหาร ออกเป็น 4 แบบ ดังภาพที่ 2.3

ภาพที่ 2.3 แบบพฤติกรรมผู้บริหารตามทฤษฎี 3 มิติของเรดดิน

ที่มา : Reddin , William, J. (1970). *Managerial Effectiveness* Tokyo: McGraw Hill , p.31.

พฤติกรรมกรรมการบริหารของเรดดิน ทั้ง 4 แบบ มีรายละเอียด ดังนี้

1. แบบปลีกตัว (Separated) เป็นผู้บริหารแบบนักอนุรักษ์นิยมให้ความสำคัญแก่งานและสัมพันธ์ภาพกับผู้ร่วมงานต่ำ เป็นผู้ที่ไม่ให้ความสนใจอย่างมากในเรื่องการ

แก้ไขสิ่งต่างๆ ที่ออกนอกกรอบให้เข้ารูปเข้ารอย ชอบใช้การรายงานมากกว่าการพูดคุย เนื่องจากผู้นำแบบนี้ ต้องการรักษาสิ่งต่างๆ ไว้จึงให้ความสนใจเรื่องกฎเกณฑ์มาก การทำงานจะอยู่ในรูปคณะกรรมการ ในกรณีที่ต้องเผชิญกับความขัดแย้งจะอ้างกฎระเบียบเป็นเครื่องมือในการแก้ไขปัญหา

2. แบบสัมพันธ์ (Related) เป็นผู้บริหาร ที่ให้ความสำคัญในเรื่องสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อนร่วมงานสูง ทำให้ความสำเร็จของงานต่ำ ผู้บริหารหรือผู้นำแบบมุ่งสัมพันธ์เป็นผู้ที่ยอมรับผู้อื่นในทันทีที่พบเห็น ชอบคุยกับผู้อื่นนานๆ เพื่อว่าจะได้รู้จักกับเพื่อนร่วมงาน ได้ดีขึ้นจึงทำให้ได้รับข่าวสารที่เป็นประโยชน์จากลูกน้องหรือ ผู้ใต้บังคับบัญชา ผู้บริหารประเภทมุ่งสัมพันธ์ ไม่ค่อยวิตกกังวลในเรื่องเวลามากนัก จึงมีเวลาที่จะทำความรู้จักกับ ผู้ใต้บังคับบัญชา ผู้บริหารแบบนี้มององค์กรว่าเป็นระบบของสังคมอย่างหนึ่ง ผู้นำแบบมุ่งสัมพันธ์ มักไม่ชอบใช้การลงโทษ ผู้นำประเภทนี้ให้ความสำคัญกับคนมาก ความสำคัญขององค์การจะลดลงรวมทั้งความสำคัญของเทคโนโลยีต่างๆ ด้วย

3. แบบบุกงาน (Dedicated) เป็นแบบผู้บริหารที่ให้ความสำคัญแก่งานสูง แต่ให้ความสำคัญในเรื่องสัมพันธ์ภาพกับเพื่อนร่วมงานต่ำ คือเป็นผู้บริหารประเภทอุทิศตนให้แก่ งานหรือบุกงาน พฤติกรรมแบบนี้มีลักษณะเป็นการครอบงำคนอื่น มักให้คำแนะนำด้วยวาจาแก่ ลูกน้อง หากเป็นไปได้จะเลือกใช้วิทยาการต่างๆ มากกว่าที่จะใช้คน ผู้บริหารแบบนี้ชอบใช้การให้รางวัล และการลงโทษ การควบคุม ถือว่างานต้องมาก่อนอยู่เสมอ

4. แบบประสาน (Integrated) เป็นแบบผู้บริหารที่ให้ความสำคัญแก่งาน และให้ความสำคัญแก่ผู้ร่วมงานสูง จึงเป็นพฤติกรรมการบริหารที่ประสานการมุ่งงานและมุ่งสัมพันธ์เข้าด้วยกัน ผู้บริหารแบบนี้เป็นผู้ที่ชอบเข้ามามีส่วนร่วมในการทำงาน ทั้งเป็นรายบุคคล หรือกลุ่ม ชอบติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่น โดยการจัดตั้งกลุ่ม ชอบการประชุมการติดต่อสื่อสาร เป็นแบบสองทาง มุ่งอนาคตมากกว่าอดีตหรือปัจจุบัน เพราะผู้บริหารประเภทนี้ไม่ห่วงในเรื่องอำนาจชอบการทำงานเป็นทีม ชอบใช้ทีมงาน และวิธีการต่าง ๆ เพื่อประสานความต้องการในตัวบุคคลกับความต้องการด้านเทคโนโลยี ผู้บริหารแบบนี้จะตัดสินใจหรือประเมินค่าลูกน้องหรือ ผู้ใต้บังคับบัญชาจากความเต็มใจในการร่วมทีมงาน และตัดสินใจบริหารจากทักษะในการทำงานร่วมกัน

1.2.5 ทฤษฎีพฤติกรรมผู้บริหารตามสถานการณ์ของฟิดเลอร์

ฟิดเลอร์ (Fiedler 1974:73) กล่าวว่า ไม่ว่าผู้บริหารแบบมุ่งงานหรือมุ่งสัมพันธ์ภาพก็เป็นผู้บริหารที่ดีได้ ข้อสำคัญต้องนำไปใช้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ เพราะแต่ละแบบจะนำไปใช้ให้เหมาะสมกับทุกสถานการณ์ย่อมเป็นไปได้ ประสิทธิภาพของผู้บริหารจึง

ขึ้นอยู่กับสถานการณ์ และผู้บริหารจะมีประสิทธิภาพถ้าบุคลิกของผู้บริหารนั้นเหมาะสมกับสถานการณ์ บุคลิกภาพของผู้บริหารตามแนวคิดของฟิวดอร์นี วัดได้โดยใช้มาตรวัดที่เสนอเพื่อนร่วมงานที่ชอบทำงานด้วยน้อยที่สุด (The Least Preferred Coworker Scale-- LPC) สามารถจำแนกบุคลิกภาพของผู้บริหารออกเป็น 2 แบบ คือ (1) ผู้บริหารที่เน้นงาน (Task Oriented) จะมีคะแนนมาตร LPC ต่ำ (2) ผู้บริหารที่เน้นความสัมพันธ์ (Relationship Oriented) จะมีคะแนนมาตร LPC สูงซึ่งสถานการณ์ของผู้บริหารขึ้นอยู่กับองค์ประกอบ 3 ประการคือ

1. ความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหารและสมาชิกในกลุ่ม (Leader Member Relations) หมายถึง ระดับการสนับสนุนที่กลุ่มให้แก่ผู้นำ สมาชิกกลุ่มปฏิบัติตามในสิ่งที่ผู้บริหารต้องการเพียงใด และให้การสนับสนุนผู้บริหารเพียงใด
2. ความชัดเจนของหน่วยงาน (Task Structure) หมายถึง กระบวนการและแนวทางการทำงานที่ชัดเจนแน่นอนมากน้อยเพียงใด และผู้บริหารทราบถึงสิ่งที่ตนเองจะต้องทำมากน้อยเพียงใด
3. อำนาจในตำแหน่ง (Position Power) หมายถึง ระดับอำนาจที่ผู้บริหารได้รับในตำแหน่งของเขาในการที่จะให้รางวัล และลงโทษแก่ลูกน้อง

1.2.6 ทฤษฎีพฤติกรรมผู้บริหารตามสถานการณ์ของเฮร์เซย์และบลันชาร์ด

เฮร์เซย์ และบลันชาร์ด (Hersey and Blandchard 1993:187-188) ได้แบ่งพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหาร ตามสถานการณ์ออกเป็น 4 ลักษณะคือ

1. แบบสั่งการ (Telling Style) หมายถึง พฤติกรรมผู้บริหารที่มุ่งงานสูงและมนุษย์สัมพันธ์ต่ำ (High Task Low Relationship) ผู้บริหารแบบนี้เป็นผู้คอยบอกแนวทางที่แจ่มชัด ทบหาหน้าที่ของผู้ตามและออกคำสั่งต่อผู้ตามอย่างละเอียดเคร่งครัด งานจึงก้าวหน้าไปได้
2. แบบการแนะนำ (Selling Style) หมายถึง พฤติกรรมผู้บริหารที่มุ่งงานสูงและมนุษย์สัมพันธ์สูงด้วย (High Task High Relationship) ผู้บริหารแบบนี้จะให้คำแนะนำคำสั่งต่าง ๆ เกือบทั้งหมด แต่ผู้บริหารจะพยายามใช้การสื่อสารสองทาง เช่น บอกโดยการอธิบายให้เข้าใจอย่างชัดเจน พยายามที่จะให้ผู้ตามเห็นคล้อยตาม เห็นด้วยกับการตัดสินใจของผู้บริหาร การให้การสนับสนุนทางอารมณ์ สังคม และการให้กำลังใจ
3. แบบการให้มีส่วนร่วม (Participating) หมายถึง พฤติกรรมผู้บริหารที่มุ่งสัมพันธ์สูง มุ่งงานต่ำ (High Relationship and Low Task) ผู้บริหารและผู้ตามร่วมกันตัดสินใจหาแนวทาง โดยอาศัยการสื่อสารสองทาง ทบหาทบทวนของผู้บริหาร คือการอำนวยความสะดวกสนับสนุนให้กำลังใจและความเกี่ยวข้องผูกพัน ทั้งนี้เพราะผู้บริหารมีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน

4. แบบการมอบอำนาจ (Delegating Style) หมายถึง พฤติกรรมผู้บริหารที่มุ่งมนุษย์สัมพันธ์ต่ำ และงานต่ำ (Low Relationship and Low Task) ผู้บริหารในสถานการณ์นี้มอบการตัดสินใจและการดำเนินการต่าง ๆ ให้แก่ผู้ตามอย่างเต็มที่โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของผู้ตามทั้งหมด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้ตามอาจมีวุฒิภาวะหรือความพร้อมสูง ทั้งในแง่ความสามารถและความเต็มใจในการทำงาน

1.2.7 ทฤษฎีพฤติกรรมผู้บริหารของ อับรามสัน

อับรามสัน (Abramson 1997:1-6) ได้แบ่งพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารเป็น 4 ด้าน ดังนี้

1. การเป็นผู้สื่อสาร (Communicator) การติดต่อ สื่อสารเป็นหัวใจของการบริหาร ดังนั้นผู้บริหารจึงถูกคาดหวังว่าต้องเป็นผู้มีความสามารถทางการติดต่อสื่อสารเป็นอย่างดี กล่าวคือ ต้องมีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการการติดต่อสื่อสารทั่วไป บทบาทและความสำคัญของการติดต่อสื่อสารทุกรูปแบบ เพื่อสามารถนำไปใช้ในการบริหารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. การเป็นผู้ร่วมงาน (Collaborator) ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีการพัฒนาตนเองให้ก้าวทันกับการเปลี่ยนแปลงของโลกและผู้ร่วมงานก็เช่นกันจะต้องมีการพัฒนาไปพร้อมๆกัน ผู้บริหารต้องเชื่อมั่นและไว้วางใจผู้ใต้บังคับบัญชาให้ความสำคัญภายใต้บรรยากาศแห่งมิตรภาพที่ดีต่อกันช่วยเหลือกันทำงานให้ประสบผลสำเร็จ

3. การเป็นผู้สอนงาน (Coach) ผู้นำที่มีประสิทธิภาพต้องมีลักษณะเป็นผู้สอนหรือโค้ช (Coach) ในที่นี้คือผู้สอนงานซึ่งต้องมีลักษณะมีความน่าไว้วางใจ มีประสบการณ์ด้านการแนะนำและการสอน ต้องเป็นบุคคลที่น่าเคารพนับถือ การเป็นโค้ชจะต้องเน้นที่การควบคุม (Control) การสั่งการ (Order) และการยินยอม (Compliance) ซึ่งผู้บริหารจะต้องมีความสามารถทำให้ผู้อื่นสร้างผลงานได้อย่างเต็มที่

4. การเป็นผู้กระตุ้น (Catalyst) ผู้บริหารจะต้องเป็นผู้รู้จักการใช้การกระตุ้นเพื่อให้เกิดการเสริมแรงด้วยการจูงใจ การให้รางวัล หรือการตอบสนองความต้องการของผู้ร่วมงาน หรือผู้ใต้บังคับบัญชา

2. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสภาพแวดล้อมและพฤติกรรมในการบริหาร สภาพแวดล้อมของผู้บริหารสถานศึกษา

2.1 ความหมายของสภาพแวดล้อม

2.1.1 ความหมายของสภาพแวดล้อมโดยทั่วไป

พจนานุกรมฉบับ เวบ์สเตอร์ (Merriam-Webster's Collegiate Dictionary 2001:387) ได้อธิบายความหมายของสภาพแวดล้อม (Environment) ไว้ว่า หมายถึงการรวมตัวของสภาพภายนอกที่มีอิทธิพลต่อชีวิตและการพัฒนาการของมนุษย์

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2542 :1191) ให้ความหมายของสิ่งแวดล้อมไว้ว่า หมายถึงสิ่งต่างๆ ทั้งทางธรรมชาติและทางสังคมที่อยู่รอบๆมนุษย์มีทั้งที่ดีและไม่ดี

เกษม จันทรแก้ว (2536:1) ได้ให้ความหมายของสภาพแวดล้อมไว้ว่า หมายถึง สิ่งต่าง ๆ ที่เป็นทั้งสิ่งมีชีวิต ไม่มีชีวิต เห็นได้ด้วยตาเปล่าและไม่สามารถเห็นได้ด้วยตาเปล่า รวมทั้งสิ่งที่เกิดขึ้น โดยธรรมชาติและที่มนุษย์เป็นผู้สร้างขึ้น

นพดล เจนอักษร (2546:10) ได้ให้ความหมายของสภาพแวดล้อมไว้ว่า หมายถึงทุกสิ่งทุกอย่าง ที่อยู่รอบตัวเราและกล่าวไว้ว่าโดยปกติแล้วเราจะคุ้นเคยกับคำว่าสิ่งแวดล้อมมากกว่าสภาพแวดล้อม แต่แท้ที่จริงแล้วสองคำนี้มีความหมายคล้ายคลึงกัน เพราะคำว่าสภาพหรือ สภาวะ มีความหมายว่า “ความเป็นเองตามธรรมชาติของมัน”

ดำรงศักดิ์ ชัยสนิท และสุนี เลิศแสวงกิจ (2540:2) ได้ให้ความหมายของสภาพแวดล้อมไว้ว่า หมายถึงทุกสิ่งทุกอย่างที่อยู่ล้อมรอบตัวเราทั้งที่มีชีวิตและไม่มีชีวิต นับตั้งแต่คน สัตว์ ดิน น้ำ ต้นไม้ ภูเขา อาหาร ที่อยู่อาศัย ถนน โรงงานอุตสาหกรรม สิ่งประดิษฐ์ต่างๆ ฯลฯ และยังหมายรวมไปถึงสิ่งที่ไม่สามารถมองเห็นได้ชัดเจน เช่น ขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปวัฒนธรรม ความเชื่อต่างๆ เหล่านี้เกี่ยวข้องกับคนเราทั้งในด้านร่างกายและจิตใจ

อารี พันธุ์ณี (2542:50) ได้ให้ความหมายของสภาพแวดล้อมไว้ว่า หมายถึงสภาพที่มีผลต่อบุคลิกภาพเช่น สภาพแวดล้อมก่อนเกิด หลังเกิด การอบรมเลี้ยงดู การศึกษากลุ่มเพื่อน ทัศนคติ ค่านิยม วัฒนธรรม เป็นต้น

มีชัย วรสายัณห์ (2535: 1) ได้ให้ความหมายของสภาพแวดล้อมไว้ว่า หมายถึงทุกสิ่งทุกอย่างที่อยู่รอบตัวมนุษย์ทั้งที่มีชีวิตและไม่มีชีวิต ทั้งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ เช่น ดิน น้ำ อากาศ ฯลฯ และมีมนุษย์สร้างขึ้น เช่น ถนน สะพาน โรงงานอุตสาหกรรม ฯลฯ

นัยนา อ่างสันติกุล (2522 : 16-17) ได้ให้ความหมายของสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาไว้ว่า หมายถึง การรับรู้พฤติกรรม เหตุการณ์ สถานที่ หรือลักษณะใดๆ ในวิทยาลัยที่นักศึกษาสังเกตหรือรับรู้ได้

จากความหมายดังกล่าวมา สรุปได้ว่า สภาพแวดล้อมในสถานศึกษา หมายถึง สิ่งต่างๆ ที่อยู่ภายในและภายนอกสถานศึกษาทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรมรวมทั้งสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นและเกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ ได้แก่ การจัดสภาพภายในห้องเรียนและห้องฝึกปฏิบัติงาน อาคารสถานที่สิ่งปลูกสร้างต่างๆ สิ่งอำนวยความสะดวกและการบริการต่างๆ รวมทั้งแหล่งเรียนรู้ในชุมชนของนักเรียนนักศึกษา

2.2 ประเภทของสภาพแวดล้อม

2.2.1 ประเภทของสภาพแวดล้อมโดยทั่วไป

สเตียร์ (Steer อ้างถึงใน ทองศรี กำภู ณ อยุธยา 2533:21-22) ได้แบ่งสภาพแวดล้อมออกเป็น 2 ระดับ คือ

1. สภาพแวดล้อมภายนอกองค์กร (External Environment) หมายถึง สภาพแวดล้อมทางด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม ภาวะการณ์ตลาด เป็นต้น
2. สภาพแวดล้อมภายในองค์กร (Internal Environment) หมายถึง บรรยากาศขององค์กร ได้แก่ ความรู้สึกนึกคิดต่างๆ ของบุคคลในองค์กร เช่น ความหวาดกลัว ความหวาดระแวง ความทำทายเป็นความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน

ปรีชา คัมภีร์ปกรณ (2536:83) ได้แบ่งสภาพแวดล้อมไว้จำนวน 2 ประเภท คือ

1. สภาพแวดล้อม ภายในองค์กรซึ่งได้แก่ สิ่งแวดล้อมทางกายภาพ พฤติกรรม หรือบทบาทของผู้เข้าร่วมทั้งบรรยากาศขององค์กรด้วย
2. สภาพแวดล้อมภายนอกองค์กร ซึ่งได้แก่ คน วัตถุ สภาพเศรษฐกิจ และสังคมภายนอกองค์กรต่างๆ

เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ (2538:9) ได้แบ่งสภาพแวดล้อมในองค์กร ออกเป็น 3 ประการคือ

1. สภาพแวดล้อม ทางกายภาพ (Physical Environment) เช่นสภาพห้องทำงาน วัสดุ อุปกรณ์ แสง เสียง
2. สภาพแวดล้อม ทางมนุษย์ (Human Environment) เช่นเพื่อนร่วมงาน ผู้บังคับบัญชาผู้ใต้บังคับบัญชา ซึ่งต่างก็มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคล

3. สภาพแวดล้อม ทางโครงสร้าง (Structural Environment) เช่น โครงสร้างขององค์กร นโยบาย กฎระเบียบ กระบวนการขั้นตอนในการทำงาน
 สุทธิวรรณ ตันตริจนาวงศ์ (2546:267) ได้แบ่งสภาพแวดล้อม เป็น 2 ประเภท คือ

1. สภาพแวดล้อม ที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ (Natural Environment) ซึ่งเป็นทุกสิ่งทุกอย่างที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติเช่น พืช ป่าไม้ สัตว์ มนุษย์ ดิน น้ำ อากาศ ลม แสงแดด ควัน เมฆ รังสี ความร้อน เป็นต้น

2. สภาพแวดล้อม ที่มนุษย์สร้างขึ้น (Man - Made Environment) เป็นทุกสิ่งทุกอย่างที่มนุษย์สร้างขึ้นมา เช่น ถนน บ้าน สะพาน วัด โรงเรียน โรงพยาบาล รถยนต์ โต๊ะ เก้าอี้ วัตถุมีพิษ วัฒนธรรม ประเพณี กฎหมาย ระเบียบคำสั่งต่าง ๆ ชุมชน ศาสนา การศึกษา เป็นต้น

ประเภทของสภาพแวดล้อมดังที่กล่าวมา สรุปได้ว่า สภาพแวดล้อม แบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ สิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ เช่น ดิน น้ำ อากาศ ลม แสงแดด ป่า ไม้ มนุษย์ สัตว์ น้ำตก ภูเขา เกาะต่าง ๆ และสิ่งแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้นมา เช่น ถนน บ้าน สะพาน วัด โรงเรียน โรงพยาบาล รถยนต์ โต๊ะ เก้าอี้ วัตถุมีพิษ วัฒนธรรม ประเพณี กฎหมาย ระเบียบคำสั่งต่าง ๆ ชุมชน ศาสนา การศึกษา ฯลฯ

2.2.2 ประเภทของสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา

ออสติน (Astin 1968 : 9-14) ได้จำแนกลักษณะสภาพแวดล้อมของวิทยาลัย เป็น 4 ด้าน ได้แก่

1. ด้านสภาพแวดล้อมของห้องเรียน (Classroom Environment)
2. ด้านการบริการ (Administrative Environment)
3. ด้านกลุ่มเพื่อน (Peer Environment)
4. ด้านอาคารสถานที่ (Physical Environment)

ธเนศ ขำเกิด (2541:47-51) ได้แบ่งประเภทของสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา เป็น 3 กลุ่ม ใหญ่ๆ ดังนี้

1. สภาพแวดล้อมทางกายภาพ ได้แก่ สภาพแวดล้อมที่เป็นวัตถุ เช่น บริเวณโรงเรียน อาคารเรียน อาคารประกอบ ห้องเรียน ห้องประกอบ ครุภัณฑ์ และวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ

2. สภาพแวดล้อมทางวิชาการ ได้แก่ การจัดบรรยากาศการเรียนการสอน ทั้งในและนอกห้องเรียน ตลอดจนการจัดบริการเพื่อส่งเสริม สนับสนุนวิชาการต่างๆ ที่จะทำให้

นักเรียนได้รับความรู้ ประสบการณ์ให้มากที่สุด ภายใต้บรรยากาศที่มีชีวิตชีวา เรียนสนุก สอนสนุก ครูรักเด็ก เด็กรักครู รักเพื่อน ไม่มีบรรยากาศแห่งความน่ากลัว หวาดผวา วิตกกังวล ทุกคนอยากมาโรงเรียน

3. สภาพแวดล้อมทางการบริหารจัดการ ได้แก่ ระบบการบริหาร การจัดการภายในโรงเรียน ที่ส่งเสริมให้บุคลากรปฏิบัติงานสำเร็จลงด้วยความร่วมมือร่วมใจกัน

นรา สมประสงค์ และ เสรี ราชสีมา (2546:61-62) ได้แบ่งประเภทของสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา เป็น 2 ลักษณะ ดังนี้

1. สภาพแวดล้อมที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ แยกออกเป็น 2 ประเภท คือ

1.1 สภาพแวดล้อมที่มีชีวิต คือ คน พืช สัตว์ทุกชนิด ที่อยู่ใน

สถานศึกษา

1.2 สภาพแวดล้อมที่ไม่มีชีวิต ที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ เช่น อากาศ แสงแดด อุณหภูมิ ลักษณะของภูมิประเทศ เป็นต้น

2. สภาพแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้น คือ

2.1 สภาพแวดล้อมทางกายภาพ หมายถึง สิ่งแวดล้อม ที่สามารถมองเห็นหรือจับต้องได้ภายในสถานศึกษา เช่น สถานที่ สิ่งปลูกสร้างต่างๆ ห้องต่างๆ เครื่องมือ สื่อการสอน วัสดุที่มีอยู่ในสถานศึกษา

2.2 สภาพแวดล้อมทางสังคม หมายถึง สภาพแวดล้อมที่เป็นความรู้สึกที่เกิดจากการอยู่และปฏิบัติงานร่วมกันในสถานศึกษา

จากประเภทของสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา ดังที่กล่าวมา สรุปได้ว่าสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา แบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ สภาพแวดล้อมที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ ทั้งสิ่งที่มีชีวิตและไม่มีชีวิต คือ คน พืช สัตว์ทุกชนิด อากาศ แสงแดด อุณหภูมิ ลักษณะของภูมิประเทศ เป็นต้น และ สภาพแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้น ได้แก่ สถานที่ สิ่งปลูกสร้างต่างๆ ห้องเรียน โรงฝึกงาน ห้องปฏิบัติการต่างๆ เครื่องมือ สื่อการสอน วัสดุ อุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวกและการบริการ กฎระเบียบ ข้อตกลง ความรู้สึกที่เกิดจากการอยู่และปฏิบัติงานร่วมกันในสถานศึกษา

2.3 บทบาทและหน้าที่ในการบริหารสภาพแวดล้อมของผู้บริหารสถานศึกษา

2.3.1 บทบาทการบริหารสภาพแวดล้อมของผู้บริหารสถานศึกษา

เกษม วัฒนชัย (2549:15) กล่าวว่าผู้บริหารโรงเรียนนั้นมิตบทบาทในการดูแลจัดการสิ่งต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมในโรงเรียน โดยเริ่มตั้งแต่ห้องน้ำ ให้มีความสะอาด น่าใช้ โดยในเรื่องสิ่งแวดล้อมนั้น ควรเน้นในเรื่องความปลอดภัยเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน เรื่องความสะอาด รวมทั้งการพัฒนาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนด้วย

สุทธิวรรณ ตันตริจนาวงศ์ (2546:297-300) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทในการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา ดังนี้

1. ต้องควบคุมระบบน้ำทิ้งในสถานศึกษา มีการกำจัดน้ำที่ใช้แล้ว เช่น มีระบบบำบัดน้ำเสีย ก่อนทิ้งลงสู่แม่น้ำลำคลองในแหล่งชุมชน
2. ต้องจัดการเก็บขยะมูลฝอยด้วยวิธีการที่ถูกต้อง โดยการแยกขยะแห้งขยะเปียกเพื่อไม่ให้ปนเปื้อนเชื้อโรคที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัย
3. ต้องเผยแพร่ความรู้ให้แก่ผู้สอนและผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อมภายในและภายนอกสถานศึกษาหรือปัญหาสิ่งแวดล้อมของชุมชนที่สถานศึกษาตั้งอยู่ส่งผลกระทบต่อชุมชนและสถานศึกษา เช่น ปัญหาน้ำเสีย ฝนกรด ชุมชนไม่ควรบริโภคปลาตายที่มาจากน้ำเสียเป็นพิษ ฯลฯ
4. สถานศึกษาต้องให้ความร่วมมือกับชุมชนเพื่อพัฒนาและปรับสภาพสิ่งแวดล้อมของชุมชนให้ดีขึ้น เช่น กรรมรงค์แยกขยะตามประเภทของขยะ และอื่นๆ
5. ต้องประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในเรื่องปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นในชุมชน ทั้งที่เป็นเอกชนหรือภาครัฐบาล
6. ต้องจัดสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาให้อยู่ในสภาพที่ดีและถูกสุขลักษณะ เพื่อให้ผู้เรียนมีสุขภาพอนามัยดีและมีสุขนิสัยที่ดี เช่น บริเวณโรงเรียน น้ำดื่มน้ำใช้ ห้องส้วม ฯลฯ
7. ต้องส่งเสริมให้สถานศึกษามีสภาพแวดล้อมที่เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ชุมชนได้ เช่น การจัดสวนหย่อม การปลูกไม้ดอกไม้ประดับอาคารเรียน การปลูกสวนสมุนไพร การรักษาความสะอาดบริเวณโรงเรียน ฯลฯ
8. ต้องส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษา เช่น ผู้สอน ผู้เรียน ภารโรง ผู้ปกครอง ร้านค้า ฯลฯ มีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนา ดูแลรักษาอาคารสถานที่ บริเวณโรงเรียน เพื่อเป็นการสร้างความรักผูกพันต่อสถานศึกษาและสุขนิสัยที่ดีในการรักษาสิ่งแวดล้อม
9. ต้องส่งเสริมให้สถานศึกษามีกิจกรรมต่าง ๆ เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่องเกี่ยวกับสังคม และชุมชน สีนค้าอุปโภคบริโภคในระบบการตลาด ฯลฯ
10. ต้องส่งเสริมให้สถานศึกษาแสดงบทบาทเป็นผู้นำในเรื่องสิ่งแวดล้อมศึกษากับชุมชน เช่น การปลูกป่าในชุมชน การสร้างระบบระบายน้ำเสียของชุมชน การประหยัดน้ำ การวางแผนพัฒนาชุมชน ฯลฯ

ธีรวุฒิ บุญยโสภณ (2542:32) กล่าวว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาในด้านต่างๆ มีดังนี้

1. การจัดสภาพแวดล้อมของพื้นที่ในการปฏิบัติงาน โดยเฉพาะ โรงฝึกงาน และห้องปฏิบัติการต่างๆ ในสถานศึกษาให้คล้ายกับสถานประกอบการ เพื่อให้การฝึกปฏิบัติในการสอนวิชาชีพในแต่ละสาขาวิชาบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่วางไว้

2. การคำนึงถึงความพร้อมของทรัพยากรต่างๆ เช่น ผู้สอน เครื่องมือ เครื่องจักร อุปกรณ์การสอน วัสดุฝึก งบประมาณ โรงฝึกงาน สื่อการสอนต่างๆ เป็นต้น

3. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับจำนวนนักเรียน นักศึกษานักศึกษา

4. การสร้างความร่วมมือกับสถานประกอบการในการร่วมกันจัดการเรียน การสอน

ธีระ รุญเจริญ (2546:20-21) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีบทบาทในการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาในด้านต่างๆ ดังนี้

1. การเป็นผู้อำนวยความสะดวกให้การสนับสนุนการจัดการเรียน การสอน

2. การจัดสื่อต่าง ๆ เช่นหนังสือ ตำรา เกม เทคโนโลยีการเรียนการสอน และอุปกรณ์ส่งเสริมการเรียนรู้ต่าง ๆ

3. การให้บริการและการจัดสภาพแวดล้อมแห่งการเรียนรู้ เช่น การจัด แหล่งการเรียนรู้และศูนย์การเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง

4. การจัดบรรยากาศของวิทยาลัยให้อบอุ่นเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้และรู้จัก การแสวงหาความรู้

สมศักดิ์ สินธุระเวชญ์ (2541:28-29) กล่าวว่า ผู้บริหารจะต้องมีบทบาทในการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาในด้านต่างๆ ดังนี้

1. จัดให้มีแหล่งความรู้ การจัดบริเวณวิทยาลัยให้เป็นแหล่งเรียนรู้ มีสื่อ การเรียนการสอนที่หลากหลายสะดวกต่อการนำไปใช้

2. จัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้

3. จัดพื้นที่การฝึกภาคปฏิบัติ มีห้องสมุด ห้องอินเทอร์เน็ต ห้องปฏิบัติการ ทางภาษา มีการจัดตั้งศูนย์วิทยบริการ ที่มีความรู้หลากหลายทันสมัย

4. จัดสิ่งแวดล้อมงานในการทำงาน มีการจัดอาคารสถานที่และบริเวณ ต่างๆ ภายในวิทยาลัยให้สะอาด ดูเรียบร้อยสวยงาม มีอุปกรณ์สิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ในการ ทำงานมีระบบขั้นตอนในการทำงานที่สะดวกและรวดเร็วต่อผู้ใช้และผู้รับบริการ

5. จัดบรรยากาศภายในวิทยาลัย ให้มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย ครู นักเรียน นักศึกษา อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข มีความเข้าใจซึ่งกันและกัน มีความเอื้ออาทรต่อกัน เป็นอย่างดี

6. ผู้บริหารของวิทยาลัยจะต้องเป็นผู้มีระดับมืออาชีพ มีความรู้ ความสามารถและความประพฤติเป็นที่ยอมรับ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความรับผิดชอบ มีวิสัยทัศน์ในการทำงานแสวงหาความรู้ใหม่ๆ อยู่เสมอ มีความสามารถในการโน้มน้าวให้เกิดความร่วมมือในการทำงานและมีพฤติกรรมกรบริหารเป็นประชาธิปไตย

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทในการบริหาร สภาพแวดล้อมในด้านต่างๆ ได้แก่ ด้านสภาพภายในห้องเรียน ด้านอาคารสถานที่ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและการบริการ ด้านแหล่งเรียนรู้ในชุมชน ที่ส่งเสริมสนับสนุนต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

2.3.2 บทบาทการบริหารสภาพแวดล้อมของผู้บริหารวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียง

1) ลักษณะของสภาพแวดล้อมภายในวิทยาลัย

ลักษณะของสภาพแวดล้อมภายในวิทยาลัย ได้มาจากการบูรณาการ แนวคิดการบริหารสภาพแวดล้อมของออสติน (Astin 1968: 9-14) สมศักดิ์ สิ้นธุระเวชญ์ (2541 :28-29) ชีรวิทย์ บุญโสภณ (2542:32) และธีระ รุญเจริญ (2546:20-21) โดยจำแนกสภาพแวดล้อมภายในวิทยาลัย เป็น 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านสภาพภายในห้องเรียน 2) ด้านอาคารสถานที่ 3) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและการบริการ และ 4) ด้านแหล่งเรียนรู้ในชุมชน ดังรายละเอียดที่จะนำเสนอตามลำดับ ดังนี้

(1) สภาพแวดล้อมด้านสภาพภายในห้องเรียน

ลักษณะและองค์ประกอบของสภาพแวดล้อมด้านสภาพภายในห้องเรียน มีนักการศึกษาได้อธิบายไว้ ดังนี้

กิติมา ปรีดีติลล (2529:303-304) ได้แบ่งห้องเรียนในสถานศึกษา เป็น 2 ลักษณะ คือ

1. ห้องเรียนทั่วไป (General Classroom) หมายถึงห้องเรียน โดยทั่วไปที่เรียนและสอนตามปกติโดยไม่มีวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้หรือกิจกรรมอื่นที่นอกเหนือไปจากการเรียนการสอนตามปกติ

2. ห้องเรียนเฉพาะ (Specialized Classroom) หมายถึงห้องเรียนพิเศษที่มีอุปกรณ์เครื่องมือ เครื่องใช้เพื่อกิจกรรมต่างๆ มากกว่าห้องเรียนธรรมดาเช่น ห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์ โรงฝึกงาน ห้องปฏิบัติการภาษา เป็นต้น

ณรงค์ ฌ เชียงใหม่ (2530:351-363) กล่าวว่าผู้บริหาร ควรให้ความสำคัญกับการจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียนและเครื่องใช้ในห้องเรียนว่า ห้องเรียนควรเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าขนาด 6x8 เมตร หรือ 9 x7 เมตร สามารถบรรจุผู้เรียนได้ 30-40 คน การจัดโต๊ะเรียนหรือเก้าอี้ ไม่ควรจัดแบบที่ยึดติดกับพื้นตายตัว ต้องสามารถเคลื่อนย้ายได้ เพื่อความเหมาะสมต่อการจัดกลุ่ม หรือหากมีความต้องการเพื่อการใช้ประโยชน์อย่างอื่น

พระธรรมปิฎก (2541:38-39) กล่าวว่า สถานการณ์ในห้องเรียน มักไม่ใช่สถานการณ์ในชีวิตจริง แต่เป็นสถานการณ์ที่ครูผู้สอนหรือกัลยาณมิตรได้ปรุงแต่งขึ้น ถ้าเราเห็นว่าเป็นสถานการณ์ที่พึงปรารถนา คือควรให้เกิดขึ้นจริงข้างนอกด้วย จะต้องไม่ทำให้เกิดในลักษณะที่จะทำให้ผู้เรียนเคยชิน หรือความโน้มเอียงที่จะเป็นผู้บริโภค หรือรอเสพสถานการณ์เรียนรู้ที่สนุกนั้นแต่จะต้องทำในลักษณะที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาความสามารถ ที่จะสร้างสถานการณ์อย่างนั้นขึ้นมาด้วยตัวของเขาเอง

จากที่กล่าวมา สรุปได้ว่า สภาพแวดล้อมด้านสภาพภายในห้องเรียน มีลักษณะและองค์ประกอบครอบคลุม ตั้งแต่ การกำหนด การวางแผน การกำกับดูแล ในการจัดสภาพห้องเรียนและห้องฝึกปฏิบัติงานให้มีความเหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอน โดยมีเครื่องมือ เครื่องจักร สื่อการสอน วัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ที่หลากหลายมีความทันสมัย

(2) สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่

ลักษณะและองค์ประกอบของสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ที่นักการศึกษาได้อธิบายไว้ ดังนี้

กิตติมา ปรีดีดิลก (2529:303-304) กล่าวว่าผู้บริหารสถานศึกษาควรแบ่งส่วนต่าง ๆ ภายในสถานศึกษา ออกเป็นส่วนต่างๆ ดังนี้

1. โรงอาหาร(Dining Area) หมายถึง บริเวณที่ใช้เป็นที่รับประทานอาหารของสถานศึกษา ซึ่งรวมไปถึงบริเวณจ่ายอาหาร รับส่งของ ประกอบอาหาร บริการเก็บของ และทำความสะอาด

2. ห้องประชุม (Assembly Unit) หมายถึง บริเวณที่ใช้เพื่อประกอบการบรรยายและประกอบกิจกรรมต่าง ๆ บริเวณนี้จะต้องจุคนได้มาก คือประมาณร้อยละ 30 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด เพื่อใช้ในการประชุม การบรรยายอื่น

3. อาคารอำนวยการ (Administrative Unit) อาคารนี้มีอยู่ในส่วนหน้าของสถานศึกษาทั้งนี้เพื่อสะดวกต่อการติดต่อ และการประสานงานของสถานศึกษา เป็นหน่วยรวมของจักรกลต่าง ๆ ที่สำคัญ บริเวณนี้จะประกอบไปด้วย ห้องผู้บริหาร ห้องประชุมย่อย ห้องธุรการ ห้องการเงิน ห้องทะเบียน เป็นต้น

4. ห้องสมุด หรือศูนย์กลางการสื่อการสอน (Library or Instructional Material) หมายถึง อาคารที่ใช้เป็นศูนย์กลางหนังสือและสื่อการสอนทุกชนิด และภายในห้องสมุดจะประกอบด้วย บริเวณสำหรับกิจกรรมต่าง ๆ เช่น บริเวณรับส่งและบริการหนังสือและอุปกรณ์ต่าง ๆ บริเวณอ่านหนังสือ บริเวณเก็บหนังสือ เป็นต้น

5. บริเวณที่พักผ่อนหย่อนใจ (Recreation Area) หมายถึง อาคารหรือบริเวณที่ส่งเสริมพละนาฏยและสุขภาพ บริเวณดังกล่าวอาจอยู่ในอาคารหรือบริเวณภายนอกอาคารก็ได้ เช่น โรงพลศึกษา ห้องอาบน้ำแต่งตัว ห้องดนตรี ห้องอาหาร สระว่ายน้ำ ศาลานักเรียน และสนามกีฬา เป็นต้น

6. บริเวณเพื่อกิจกรรมและนิทรรศการ (Social Activity and Exhibition) หมายถึง บริเวณที่ใช้ส่งเสริมกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งภายในและนอกหลักสูตร เช่น กิจกรรมลูกเสือ สโมสรบริเวณเพื่อการเกษตร เป็นต้น

7. บริเวณบริการสาธารณูปโภค (Utilities) ได้แก่ บริเวณที่จัดไว้เพื่อให้ผู้อยู่อาศัย มีความสะดวกสบายขึ้นในสถานศึกษา ได้แก่ บริการเกี่ยวกับน้ำประปาไฟฟ้า โทรศัพท์ การขจัดสิ่งเป็นพิษและปฏิภูลต่าง ๆ

8. เส้นทางจราจรและที่จอดยานพาหนะ (Vehicular Traffic) หมายถึง การจัดทำและแบ่งแยกเส้นทางจราจรในสถานศึกษา ให้เด่นชัดและใช้การได้ดี เพื่อขจัดอุบัติเหตุ อันจะเกิดขึ้นได้ จึงมักจะแบ่งแยกเส้นทางสำหรับรถยนต์ ทางเดินเท้า และทางเชื่อมระหว่างอาคารออกจากกันนอกจากนั้นยังต้องเตรียมบริเวณ สำหรับจอดยานพาหนะชนิดต่างๆ ด้วย

9. บริเวณที่พักอาศัย (Residential Area) บริเวณเหล่านี้ถือว่าเป็นบริเวณที่พักอาศัย ซึ่งมีประโยชน์ใช้สอยแตกต่างไปจากอาคารอื่น ๆ ที่กล่าวมาแล้ว สถานศึกษาส่วนใหญ่มักจะมีบ้านพักครู คนงานภารโรง บางแห่งถ้าเป็นสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา มักจะมีหอพักนักเรียนประจำอยู่ส่วนหนึ่งด้วย คุณลักษณะอาคารสถานที่ของโรงเรียนที่ดี

เมธี ปิลันธนาพันธ์ (2528 :9-10) กล่าวว่า อาคารสถานที่ที่ดี ที่มีความเหมาะสมต่อการจัดการเรียนการสอน ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษา สามารถนำไปเป็นแนวทางในการจัดอาคารสถานที่ ควรมีคุณลักษณะ 10 ประการ ได้แก่

1. มีความพอเพียง (Adequacy) หมายถึง มีความพอเพียงในด้านต่าง ๆ เช่น บริเวณ อาคาร ห้องเรียน ห้องสำนักงาน สถานที่จัดกิจกรรมต่าง ๆ สนามกีฬา ที่พักผ่อน ห้องน้ำ ห้องสุขา น้ำดื่ม น้ำใช้ และอื่น ๆ
2. มีความเหมาะสม (Suitability) หมายถึง มีความเหมาะสมในด้านที่ตั้งของอาคารสถานที่ ลักษณะของพื้นที่ การจัดอาคารสถานที่ และการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ
3. มีความปลอดภัย (Safety) หมายถึง ปลอดภัยจากอุบัติเหตุ อัคคีภัย โจรภัย และภัยอื่น ๆ
4. มีสุขลักษณะ (Healthfulness) หมายถึง สถานที่มีสุขลักษณะที่ดี อยู่ห่างไกลจากแหล่งมลพิษและแหล่งอบายมุขที่พึงปรารถนาไม่ว่าจะเป็นอากาศเสีย เสียงดังรบกวน บ่อนการพนัน ชองโสเภณี และอื่น ๆ
5. มีระยะทางในการติดต่อและใช้สอยสะดวกสบาย (Accessibility) หมายถึง ระยะทางจากบ้านมาโรงเรียน หรือระยะทางจากจุดหนึ่งไปยังจุดหนึ่งภายในโรงเรียน สามารถติดต่อได้สะดวกและรวดเร็ว
6. มีความยืดหยุ่น (Flexibility) หมายถึง ความสามารถปรับปรุงเปลี่ยนแปลงพื้นที่อาคารเรียน ห้องเรียน ห้องประชุม และอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้ใช้ในกิจกรรมได้หลายอย่าง
7. มีประสิทธิภาพ (Efficiency) หมายถึง การใช้พื้นที่อาคารและอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้ได้รับประโยชน์สูงสุด โดยการใช้ทรัพยากรหรือปัจจัยน้อยที่สุด
8. มีความประหยัด (Economy) หมายถึง การวางแผนผังบริเวณ การออกแบบอาคารสถานที่ให้คุ้มกับเงินที่ลงทุนไปโดยเสียค่าบำรุงรักษา การเคลื่อนย้ายน้อย
9. มีการขยายขยายได้ (Expansibility) หมายถึง การออกแบบอาคารสถานที่ ซึ่งสามารถขยายได้ในภายหลัง ทั้งด้านอาคารและบริเวณ
10. มีรูปร่างสวยงาม (Appearance) หมายถึง การวางแผนผังบริเวณสถานที่ได้อย่างสวยงามและการสร้างอาคารสถานที่ที่เหมาะสมกับลักษณะพื้นที่และสภาพแวดล้อมเป็นที่ชื่นชมแก่ผู้พบเห็น

จากที่กล่าวมา สรุปได้ว่า สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ มีลักษณะและองค์ประกอบ ครอบคลุม ตั้งแต่ อาคาร สถานที่ภายในวิทยาลัยที่ใช้จัดการเรียนการสอน การดูแลความสะอาด ความเป็นระเบียบเรียบร้อย ความปลอดภัย การซ่อมแซม การปรับปรุงการจัดและตกแต่งบริเวณวิทยาลัยให้มีความสวยงาม ร่มรื่น

(3) สภาพแวดล้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการ

ลักษณะและองค์ประกอบของสภาพแวดล้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการมีนักการศึกษาได้อธิบายไว้ ดังนี้

กู๊ด (Good 1975:530) ได้ให้ความหมายของการบริการนักศึกษาไว้ว่า หมายถึง การบริการที่จัดให้กับนักศึกษาเป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม เช่น การให้คำปรึกษา สวัสดิการนักศึกษา การแนะแนวนักศึกษาและอาชีพ การจัดหางาน บริการหอพัก และที่ปรึกษาองค์การนักศึกษา เป็นต้น

สายพิณ ธรรมบำรุง (2527:20) ได้ให้ความหมายของการบริการว่า คือโปรแกรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนนักศึกษา ทั้งรายบุคคล และเป็นหมู่คณะ ในการช่วยเหลือ สนับสนุนงานด้านวิชาการ สวัสดิการ ความเป็นอยู่ และความเป็นประชาธิปไตย อันเกี่ยวข้องกับพื้นฐานทางด้านจิตวิทยา สังคมวิทยา และพฤติกรรมศาสตร์ ทั้งนี้เพื่อความเป็นคนที่สมบูรณ์และเสริมสร้างให้นักเรียน นักศึกษามีความสามารถในการเรียนรู้เป็นสำคัญ

แอทวูด (Atwood 1973:4402 -A) ได้จัดประเภทของการให้บริการแก่นักเรียนนักศึกษาออกเป็น 2 ประเภทคือ

1. งานบริการที่จัดให้แก่นักเรียนนักศึกษา ด้านสวัสดิการ ได้แก่ บริการสุขภาพ บริการหอพัก บริการอาหาร บริการซักรีด บริการให้คำปรึกษา การวินิจฉัยปัญหา บริการช่วยเหลือทางด้านเงินทุนต่างๆ
2. งานบริการที่เป็นความรับผิดชอบของสถานศึกษา ได้แก่ การสรรหา การรับนักเรียนนักศึกษา การลงทะเบียน การปฐมนิเทศ การปัจฉิมนิเทศ การสอนซ่อมเสริมและการติดตามผลการเรียน

สุทธิวรรณ ตันติรจนาวงศ์ (2545:267) กล่าวว่าสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาที่สร้างขึ้นตามความต้องการเพื่อความอยู่รอด เพื่อความสะดวกสบาย ช่วยอำนวยความสะดวก เช่น รถยนต์ โรงเรียน ที่พักอาศัย รวมทั้งสิ่งต่างๆ ที่ผู้บริหาร จัดทำ จัดหา ให้ความช่วยเหลือให้กับนักศึกษา ครู บุคลากร ในสถานศึกษา ทำให้เกิดความคล่องตัว ไม่ติดขัดในการเรียน การปฏิบัติงาน สามารถช่วยลดภาระด้านเวลา ค่าใช้จ่าย ทรัพยากร ช่วยสร้างความสะดวกสบาย

ธีระ รุญเจริญ (2546:71) กล่าวว่าผู้บริหารสถานศึกษา ควรจัดทำ จัดหาสิ่งต่างๆ ที่สามารถช่วยอำนวยความสะดวกและบริการให้กับนักเรียนนักศึกษา ครู บุคลากร ในสถานศึกษา ควรจัดให้มีความครอบคลุมงานดังต่อไปนี้ 1) บริการรับส่งไปรษณีย์ 2) บริการที่พัก/หอพัก 3) บริการศูนย์สื่อ/หนังสือ 4) บริการร้าน/ศูนย์บริการอาหาร 5) บริการธนาคารสาขา/ตู้

เบิกเงินอัตโนมัติ 6) Convenient Store 7) บริการแต่งผม/ตัดเสื้อผ้า 8) บริการท่องเที่ยว/นันทนาการ และการศึกษา 9) Health Club & Fitness Center เป็นต้น

ตีปพนนท์ เกตุทัต (2541:45) ได้กล่าวถึงหัวใจของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาว่าถ้าจะทำอะไรให้ได้คุณภาพ ต้องพิจารณาจาก เรื่องของระบบ กระบวนการ ระบบบริหาร เรื่องสิ่งอำนวยความสะดวก ที่โยงของจริงเข้ากับทฤษฎี จะอาศัยเทคโนโลยีใหม่ เทคโนโลยีที่ทันสมัย หรืออาศัยเทคโนโลยีพื้นฐานก็ได้ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ ล้วนเป็นสิ่งอำนวยความสะดวก ไม่ต้องใหญ่โตมากมายนัก ขอให้สร้างความสะดวกสบายในการทำงาน

สำเนาวิ ขจรศิลป์ (2527:20) กล่าวว่า วัตถุประสงค์ของการให้บริการนักเรียนนักศึกษาไว้ 2 ประการคือ

1. ช่วยให้นักเรียนนักศึกษา มีความพร้อมในการศึกษา ช่วยขจัดปัญหาและอุปสรรคของการเรียนให้หมดไป เช่น การจัดที่พักอาศัย การจัดหาทุนการศึกษา การบริการด้านสุขภาพอนามัย ตลอดจนการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก ในด้านต่างๆ
2. ช่วยให้นักเรียนนักศึกษาเป็นคนที่สมบูรณ์ เช่น ในด้านความเป็นผู้ใหญ่ ความเป็นผู้นำ การทำงานร่วมกับบุคคลอื่น การส่งเสริมด้านพลานามัย การปลูกฝังคุณธรรม และการพัฒนาบุคลิกภาพให้ผู้สำเร็จการศึกษา มีความสมบูรณ์ทั้งทางด้านสติปัญญา ร่างกาย และจิตใจเพื่อที่จะได้เป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติต่อไป

วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2530 :100) กล่าวถึง งานบริการและสวัสดิการว่าเป็นงานของบุคลากร ที่เกิดขึ้นพร้อมกับงานด้านอื่นๆ ที่จัดขึ้นเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับนักเรียนนักศึกษา ในด้านชีวิตความเป็นอยู่และการศึกษาเล่าเรียน โดยแบ่งเป็นงานด้านบริการและงานด้านสวัสดิการ

จากที่กล่าวมา สรุปได้ว่า สภาพแวดล้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และการบริการมีลักษณะและองค์ประกอบ ครอบคลุม ตั้งแต่ การให้บริการนักศึกษา ด้านการสื่อสาร การเดินทาง ด้านสุขภาพ ด้านแนะแนว และร้านค้าสวัสดิการ

(4) สภาพแวดล้อมด้านแหล่งเรียนรู้ในชุมชน

ลักษณะและองค์ประกอบของสภาพแวดล้อมด้านแหล่งเรียนรู้ในชุมชนมีนักการศึกษาได้อธิบายไว้ ดังนี้

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 25 อธิบายว่า แหล่งเรียนรู้ได้แก่ ห้องสมุดประชาชน พิพิธภัณฑ์ หอศิลป์ สวนสัตว์ สวนสาธารณะ สวนพฤกษศาสตร์ อุทยานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ศูนย์การกีฬาและนันทนาการ แหล่งข้อมูลและแหล่งการเรียนรู้อื่น ๆ (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542 :1-24)

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2549:12-35) อธิบายว่า แหล่งเรียนรู้หมายถึง ที่ซึ่งอาจเป็น สภาพ สถานที่ หรือศูนย์รวมที่ประกอบด้วยข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ และกิจกรรมที่มีกระบวนการเรียนรู้หรือกระบวนการเรียนการสอน ที่มีรูปแบบแตกต่างจาก กระบวนการเรียนการสอนที่มีครูเป็นผู้สอนหรือเป็นศูนย์กลาง โดยแหล่งเรียนรู้ต้องมีลักษณะสำคัญ ดังนี้

1. แหล่งเรียนรู้ต้องสามารถตอบสนองการเรียนรู้ที่เป็นกระบวนการ (Process of Learning) การเรียนรู้โดยการปฏิบัติจริง (Learning by Doing) ทั้งการเรียนรู้ของคนในชุมชนที่มีแหล่งเรียนรู้ของตนเองอยู่แล้วและการเรียนรู้ของคนอื่น ๆ ทั้งในระบบนอกระบบ และตามอัธยาศัย
2. เป็นแหล่งทำกิจกรรม แหล่งทัศนศึกษา แหล่งฝึกงาน และแหล่งประกอบอาชีพของผู้เรียน
3. เป็นแหล่งสร้างกระบวนการเรียนรู้ให้เกิดขึ้น โดยตนเอง
4. เป็นห้องเรียนทางธรรมชาติ เป็นแหล่งศึกษาค้นคว้า วิจัย และฝึกอบรม
5. เป็นองค์กรเปิด ผู้สนใจสามารถเข้าถึงข้อมูลได้อย่างเต็มที่และทั่วถึง
6. สามารถเผยแพร่ข้อมูลแก่ผู้เรียนในเชิงรุก เข้าสู่ทุกกลุ่มเป้าหมายอย่างทั่วถึง ประหยัดและสะดวก
7. มีการเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกัน
8. มีสื่อประเภทต่าง ๆ ประกอบด้วย สื่อสิ่งพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อเสริมกิจกรรมการเรียนการสอนและการพัฒนาอาชีพ

สุนน อมรวิวัฒน์ (2544 :6) กล่าวว่า แหล่งเรียนรู้ของชุมชนมีอยู่มากมายทั้งที่เป็นองค์กรจัดตั้ง สถาบันในชุมชน วิถีชีวิต การทำมาหากิน ประเพณี พิธีกรรมต่างๆ และสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ

สุมาลี สังข์ศรี และคณะ(2548:153) กล่าวว่า พิพิธภัณฑ์ เป็นแหล่งการเรียนรู้ประเภทหนึ่งที่ทำให้บริการข้อมูลข่าวสาร ความรู้ในเรื่องต่างๆ ตามลักษณะของบริการที่มี เช่น ความรู้ทางประวัติศาสตร์ ทางธรรมชาติ ทางโบราณคดี ทางพืช ทางสัตว์ ทางสัตว ทางการแพทย์ วิทยาศาสตร์ ภูมิปัญญาท้องถิ่น วิถีชีวิต ฯลฯ และอาจมีชื่อเรียกต่างๆ กันไปตามลักษณะของบริการ เช่น พิพิธภัณฑ์ อุทยาน เมือง สถาบัน เป็นต้น พิพิธภัณฑ์มีกิจกรรมหลากหลายประเภทที่จะเป็นบริการทางข้อมูล และความรู้แก่ประชาชนทุกเพศ ทุกวัย ทั้งผู้ที่อยู่ในระบบ

ง. การรวบรวมข้อมูล ประมวลผล จัดเก็บรักษา จัดทำและบริการ ข้อมูล และสารสนเทศ เกี่ยวกับอาคารสถานที่

จ. การควบคุมดูแล ปรับปรุง ซ่อมแซม บำรุงรักษาครุภัณฑ์ ให้อยู่ใน สภาพเรียบร้อยต่อการใช้งานและพัฒนาอาคารสถานที่ การอนุรักษ์พลังงาน การรักษา สภาพแวดล้อมและระบบสาธารณสุขของสถานศึกษา ให้เป็นระเบียบและสวยงาม

ฉ. การจัดเวรยามดูแลอาคารสถานที่ของสถานศึกษาให้ปลอดภัยจาก โจรภัย อัคคีภัย และภัยอื่น ๆ

(3) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและการบริการ

ก. จัดหา รวบรวมวัสดุ สิ่งพิมพ์ สื่อโสตทัศนูปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อ ให้บริการ ในการศึกษาค้นคว้าของครู นักเรียน นักศึกษา และประชาชนทั่วไป

ข. จัดและควบคุมดูแลสวัสดิการและการให้บริการด้านต่าง ๆ ภายในสถานศึกษา เช่น ร้านค้าจำหน่ายอาหาร น้ำดื่ม เป็นต้น

ค. ให้บริการเกี่ยวกับการออกหลักฐานทางการเรียน เช่น การออก สำเนาระเบียบแสดงผลการเรียน ใบรับรองผลการเรียน ประกาศนียบัตร ฯลฯ

ง. ดำเนินการและอำนวยความสะดวกในการให้บริการต่างๆ เช่น การทำบัตรประกันสุขภาพ การทำบัตรประกันอุบัติเหตุ การใช้สิทธิลดค่าโดยสารยานพาหนะต่าง ๆ ของนักเรียน นักศึกษา เป็นต้น

จ. จัดหาเวชภัณฑ์และเครื่องมือเพื่อการปฐมพยาบาลและการบริการ ทางสุขภาพ

ฉ. ดำเนินการเกี่ยวกับการปฐมพยาบาล การบริการทางสุขภาพแก่นักเรียน- นักศึกษาและบุคลากรในสถานประกอบการ

ช. ให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย เผยแพร่ความรู้ เกี่ยวกับโรคติดต่อร้ายแรง สิ่งเสพติดต่าง ๆ ตลอดจนการป้องกันรักษา

ซ. จัดโรงอาหาร วางแผนจัดระบบและควบคุมดูแลการประกอบ อาหารและการให้บริการแก่นักเรียน- นักศึกษาให้ถูกต้องตามหลักโภชนาการและสุขลักษณะที่ดี

ฅ. การดำเนินการและอำนวยความสะดวกในการให้บริการต่าง ๆ เช่น การทำบัตรประกันสุขภาพการทำประกันอุบัติเหตุ การขอใช้สิทธิลดค่าโดยสารยานพาหนะต่าง ๆ ของนักเรียน นักศึกษา เป็นต้น

ญ. การให้คำแนะนำ ชี้แจง และอำนวยความสะดวกแก่บุคลากรในสถานศึกษาเกี่ยวกับงานในหน้าที่

ฎ. เก็บรวบรวมและจัดระบบเอกสาร หลักฐานและระเบียบวิธีปฏิบัติ ต่างๆเพื่ออำนวยความสะดวกในการศึกษาและให้บริการแก่บุคลากรและนักเรียนนักศึกษาของ สถานศึกษา

ฉ. รวบรวมและเผยแพร่ข่าวสาร นโยบาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง คำชี้แจง ประกาศฯลฯ

ช. ให้บริการเกี่ยวกับการรับส่งไปรษณีย์ ทัศนคติ โทรเลขของ บุคลากร นักเรียนนักศึกษา

ฅ. รวบรวมข้อมูล ประมวลผล จัดเก็บรักษาจัดทำและบริการข้อมูล และสารสนเทศเกี่ยวกับ นักเรียนนักศึกษา สถานประกอบการตลาดแรงงาน บุคลากร งบประมาณ ทรัพย์สิน อาคารสถานที่ แผนการเรียนและข้อมูลทางเศรษฐกิจและสังคม ตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนดด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ โดยประสานงานกับ แผนกวิชา และงานต่างๆในสถานศึกษาและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

(4) ด้านแหล่งเรียนรู้ในชุมชน

ก. จัดให้วิทยาลัย เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักเรียน นักศึกษา ผู้เข้ารับ การอบรมและบุคคลทั่วไป

ข. การพัฒนาการบริการห้องสมุดให้เป็นแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสมกับ การจัดการศึกษา

ค. การวางแผนพัฒนาห้องสมุด สื่อการเรียนการสอน และ โสตทัศนูปกรณ์

ง. รับผิดชอบดูแลบำรุงรักษา วัสดุอุปกรณ์ให้อยู่ในสภาพเรียบร้อย และให้บริการด้าน โสตทัศนูปกรณ์ต่างๆ รวมทั้งห้องโสตทัศนศึกษาและศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง

จ. จัดหา รวบรวมวัสดุ สิ่งพิมพ์ สื่อ โสตทัศนูปกรณ์ต่างๆ เพื่อ ให้บริการ ในการศึกษาค้นคว้า ของครู นักเรียนนักศึกษาและประชาชนทั่วไป

ฉ. ควบคุมดูแลห้องสมุด จัดหาหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์เข้า ห้องสมุดให้สอดคล้องกับหลักสูตรการเรียนการสอนในสถานศึกษา

ช. ประสานจัดเครือข่ายและกิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อ พัฒนาอาชีพ

ฅ. ส่งเสริม เผยแพร่ความรู้ตลอดจนข่าวสารและเสนอแนะแนวทาง ในการประกอบอาชีพ

ฅ. ประสานความร่วมมือและดำเนินกิจกรรมต่างๆ ของสถานศึกษา เช่น การฝึกงานของนักเรียนนักศึกษา

ฉ. การเผยแพร่องค์ความรู้ การฝึกทักษะวิชาชีพแก่ประชาชน

ค. ดำเนินการจัดการความรู้โดยประสานงานความร่วมมือกับสถานประกอบการ หน่วยงานภายนอกทั้งภาครัฐและเอกชนผู้ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพ เพื่อพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการฝึกอบรม

ง. ติดตามประเมินผลการฝึกอบรม และประสานคานร่วมมือกับผู้เกี่ยวข้องในการให้คำแนะนำในการประกอบอาชีพแก่ผู้ผ่านการฝึกอบรม

3. ลักษณะสภาพแวดล้อมและสภาพการจัดอาชีวศึกษาของวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

3.1 ลักษณะและสภาพแวดล้อมโดยทั่วไปของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

3.1.1 ที่ตั้ง

ภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตั้งอยู่ระหว่างละติจูด 12 องศาเหนือ ถึง 14 องศาเหนือ และลองจิจูด 101 องศาตะวันออก ถึง 103 องศาตะวันออก มีพื้นที่รวมทั้งสิ้น 36,502.50 ตารางกิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อ ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ทิศใต้	ติดต่อกับ ทะเลด้านอ่าวไทย
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ ราชอาณาจักรกัมพูชา
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ ภาคกลาง

3.1.2 ลักษณะภูมิประเทศ

ภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีภูมิประเทศโดยทั่วไป เป็นพื้นที่ราบใหญ่อยู่ทางตอนเหนือของภาค มีเทือกเขาฉะเชิงเทรา อยู่ทางตอนกลางของภาค มีเทือกเขาบรรทัดอยู่ทางตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นพรมแดนทางธรรมชาติกั้นระหว่างประเทศไทยกับประเทศกัมพูชา และมีที่ราบชายฝั่งทะเล ซึ่งอยู่ระหว่างเทือกเขาฉะเชิงเทรากับอ่าวไทย ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีความอุดมสมบูรณ์เหมาะสำหรับการปลูกไม้ผลต่างๆ ส่วนของชายฝั่งทะเลของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีความยาวประมาณ 505 กิโลเมตร ซึ่งเหมาะแก่การทำท่าเรือขนส่งสินค้าในภูมิภาค รัฐบาลได้ส่งเสริมพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออกเฉียงเหนือให้เป็นศูนย์กลางความเจริญแห่งใหม่ของประเทศโดยการเปิดพื้นที่ตอนใน เพื่อเชื่อมโยงการขนส่งระหว่างพื้นที่ชายฝั่งตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างและประเทศภูมิภาคอินโดจีน

กระตุ้นให้เป็นฐานเศรษฐกิจใหม่ ฐานการผลิตอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีสูง มีการขยายท่าเรือแหลมฉบังที่มีความทันสมัยรองรับการขนส่งทางทะเล และภาคตะวันออกมีพื้นที่อยู่ใกล้กับสนามบินนานาชาติสุวรรณภูมิ ทำให้ภาคตะวันออกมีความเหมาะสมต่อการเป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรม การค้าและการบริการ

3.1.3 นิคมอุตสาหกรรมในภาคตะวันออก

ภาคตะวันออกแบ่งการปกครองออกเป็น 8 จังหวัด ได้แก่ 1) จังหวัดระยอง 2) จังหวัดชลบุรี 3) จังหวัดฉะเชิงเทรา 4) จังหวัดปราจีนบุรี 5) จังหวัดจันทบุรี 6) จังหวัดตราด 7) จังหวัดนครนายก และ 8) จังหวัดสระแก้ว ในบรรดาจังหวัดเหล่านี้ จังหวัดที่มีนิคมอุตสาหกรรมตั้งอยู่ในพื้นที่ มี 3 จังหวัด ได้แก่ 1) จังหวัดระยอง 2) จังหวัดชลบุรี และ 3) จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยแต่ละจังหวัด มีนิคมอุตสาหกรรม ดังนี้

1. จังหวัดระยอง มีนิคมอุตสาหกรรม จำนวน 6 แห่ง ได้แก่ 1) นิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด 2) นิคมอุตสาหกรรมตะวันออก 3) นิคมอุตสาหกรรมผาแดง 4) นิคมอุตสาหกรรมอีสเทิร์นซีบอร์ด 5) นิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ 6) นิคมอุตสาหกรรมเอเชีย (สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดระยอง 2548 :2-4)

2. จังหวัดชลบุรี มีนิคมอุตสาหกรรม จำนวน 4 แห่ง ได้แก่ 1) นิคมอุตสาหกรรมแหลมฉบัง 2) นิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร 3) นิคมอุตสาหกรรมชลบุรี (บ่อวิน) และ 4) นิคมอุตสาหกรรมปิ่นทอง (สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดชลบุรี 2548 :25-27)

3. จังหวัดฉะเชิงเทรา มีนิคมอุตสาหกรรม จำนวน 2 แห่ง ได้แก่ 1) นิคมอุตสาหกรรมเวลโกรว์ และ 2) นิคมอุตสาหกรรมเกตเวย์ซิตี้ (สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดฉะเชิงเทรา 2548 :56-59)

นิคมอุตสาหกรรมที่ตั้งอยู่ในภาคตะวันออก ก่อให้เกิดผลกระทบต่อวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาภาคตะวันออก สรุปได้ ดังนี้

1. ผลกระทบในเชิงบวก เช่น เป็นแหล่งรองรับนักศึกษาที่จบการศึกษาเข้าทำงาน เป็นแหล่งฝึกงานของนักศึกษา เป็นแหล่งเรียนรู้ ศึกษาคุณงามของนักศึกษาและครูผู้สอน เป็นแหล่งสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ทางการศึกษา และเป็นเครือข่ายในการสร้างความร่วมมือระหว่างกัน ในด้านต่างๆ อย่างต่อเนื่อง เช่น กิจกรรมรณรงค์เรื่องความปลอดภัย เรื่องสิ่งแวดล้อม กิจกรรมกีฬา ด้านยาเสพติด กิจกรรมทางศาสนา ประเพณีและวัฒนธรรม เป็นต้น

2. ผลกระทบในเชิงลบ เช่น การเกิดปัญหาหมอกควันทางอากาศ มลภาวะทางเสียง ปัญหาเรื่องน้ำเพื่อการอุปโภคและบริโภคที่ขาดแคลนไม่เพียงพอ น้ำเสียจากโรงงาน

อุตสาหกรรม ปัญหาขยะมูลฝอยที่มีปริมาณมาก ปัญหาขยะที่เป็นพิษต่างๆ เป็นต้น (สำนักงาน
อุตสาหกรรมจังหวัดระยอง 2548:12-18)

3.2 สภาพการจัดอาชีวศึกษาของวิทยาลัยสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการ อาชีวศึกษาภาคตะวันออก

3.2.1 หลักสูตรและประเภทวิชาที่เปิดสอน

วิทยาลัยสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ภาคตะวันออก ประกอบด้วย 1) วิทยาลัยเทคนิค 2) วิทยาลัยอาชีวศึกษา 3) วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี 4) วิทยาลัยสารพัดช่าง และ 5) วิทยาลัยการอาชีพ

สำหรับหลักสูตรที่เปิดสอนในวิทยาลัย มี 3 หลักสูตร ได้แก่ 1) หลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) 2) หลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) และ 3) หลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.)

ส่วนประเภทวิชาที่เปิดสอน มี 5 ประเภทวิชา ได้แก่ 1) ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม 2) ประเภทวิชาพาณิชยกรรม 3) ประเภทวิชาเกษตรกรรม และ 4) ประเภทวิชาคหกรรม 5) ประเภทวิชาศิลปกรรม

3.2.2 ที่ตั้งของวิทยาลัยจำแนกตามจังหวัดที่มีและไม่มีนิคมอุตสาหกรรม

1) จังหวัดที่มีนิคมอุตสาหกรรม และเป็นที่ตั้งของวิทยาลัย ประกอบด้วย

(1) จังหวัดระยอง มีสถานศึกษาที่เปิดสอนระดับอาชีวศึกษา จำนวน 5 แห่ง ได้แก่ วิทยาลัยเทคนิค จำนวน 3 แห่ง วิทยาลัยสารพัดช่าง จำนวน 1 แห่ง และวิทยาลัยการอาชีพ จำนวน 1 แห่ง

(2) จังหวัดชลบุรี มีสถานศึกษาที่เปิดสอนระดับอาชีวศึกษา จำนวน 8 แห่ง ได้แก่ วิทยาลัยเทคนิค จำนวน 2 แห่ง วิทยาลัยอาชีวศึกษา จำนวน 1 แห่ง วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี จำนวน 1 แห่ง วิทยาลัยสารพัดช่าง จำนวน 1 แห่ง และวิทยาลัยการอาชีพ จำนวน 3 แห่ง

(3) จังหวัดฉะเชิงเทรา มีสถานศึกษาที่เปิดสอนระดับอาชีวศึกษา จำนวน 7 แห่ง ได้แก่ วิทยาลัยเทคนิค จำนวน 2 แห่ง วิทยาลัยอาชีวศึกษา จำนวน 1 แห่ง วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี จำนวน 1 แห่ง วิทยาลัยสารพัดช่าง จำนวน 1 แห่ง และวิทยาลัยการอาชีพ จำนวน 2 แห่ง

2) จังหวัดที่ไม่มีนิคมอุตสาหกรรม และเป็นที่ตั้งวิทยาลัย ประกอบด้วย

- (1) จังหวัดปราจีนบุรี มีสถานศึกษาที่เปิดสอนระดับอาชีวศึกษา จำนวน 4 แห่ง ได้แก่ วิทยาลัยเทคนิค จำนวน 2 แห่ง วิทยาลัยสารพัดช่าง จำนวน 1 แห่ง และวิทยาลัยการอาชีพ จำนวน 1 แห่ง
- (2) จังหวัดจันทบุรี มีสถานศึกษาที่เปิดสอนระดับอาชีวศึกษา จำนวน 4 แห่ง ได้แก่ วิทยาลัยเทคนิค จำนวน 1 แห่ง วิทยาลัยสารพัดช่าง จำนวน 1 แห่ง และวิทยาลัยการอาชีพ จำนวน 2 แห่ง
- (3) จังหวัดตราด มีสถานศึกษาที่เปิดสอนระดับอาชีวศึกษา จำนวน 3 แห่ง ได้แก่ วิทยาลัยเทคนิค จำนวน 1 แห่ง วิทยาลัยสารพัดช่าง จำนวน 1 แห่ง และวิทยาลัยการอาชีพ จำนวน 1 แห่ง
- (4) จังหวัดนครนายก มีสถานศึกษาที่เปิดสอนระดับอาชีวศึกษา จำนวน 3 แห่ง ได้แก่ วิทยาลัยเทคนิค จำนวน 1 แห่ง และวิทยาลัยการอาชีพ จำนวน 2 แห่ง
- (5) จังหวัดสระแก้ว มีสถานศึกษาที่เปิดสอนระดับอาชีวศึกษา จำนวน 3 แห่ง ได้แก่ วิทยาลัยเทคนิค จำนวน 1 แห่ง วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี จำนวน 1 แห่ง และวิทยาลัยการอาชีพ จำนวน 1 แห่ง

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

5.1 งานวิจัยในประเทศ

วันชัย รัชตะสมบุญ (2540:111-112) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของ นักศึกษาที่มีต่อการบริหารงานอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม การจัดสวัสดิการ และบริการของ วิทยาลัยสารพัดช่างนครศรีธรรมราช ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับด้าน สถานที่ตั้ง สภาพแวดล้อมทั่วไป ด้านอาคารสถานที่ ห้องเรียนอยู่ในระดับปานกลาง บริเวณสนาม และที่พักผ่อนมีน้อย ควรปลูกต้นไม้ภายใน ตกแต่งสนามหญ้าบริเวณให้ สวยงาม ร่มรื่น ปรับปรุง อาคารขยายห้องปฏิบัติการให้กว้างขึ้น ควรสร้างโรงอาหารเพิ่ม ด้านอาคารเรียนที่ตั้งอยู่ในโค้ง อันตราย

ทรงธรรม กาญจนพิบูลย์ (2541:84-86) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง บทบาทของผู้บริหาร สถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา ในการส่งเสริมสิ่งแวดล้อม ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการส่งเสริมสิ่งแวดล้อมศึกษามาก แต่มีปัญหาอุปสรรคหลายด้าน ทำให้ระดับการ

ปฏิบัติจริงต่ำกว่าระดับที่คาดหวังทุกด้าน กรมอาชีวศึกษาจึงควรส่งเสริมและเน้นความสำคัญมากขึ้น โดยกำหนดเป็นนโยบายและมาตรการในการดำเนินการ

คำจันทร์ อภิการ์ตน์ (2542 :56) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องบทบาทของผู้บริหารในการจัดสิ่งแวดล้อมที่สนับสนุนต่อการปฏิบัติงาน ของครูผู้สอนใน โรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 9 ผลการวิจัยสรุปได้ว่า โดยภาพรวมผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนมีความเห็นเกี่ยวกับบทบาทจริงของผู้บริหาร ในการจัดสิ่งแวดล้อมที่สนับสนุนต่อการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในระดับปานกลาง

พิศณุ ทองเลิศ (2545:75) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องพฤติกรรมผู้บริหารที่สัมพันธ์กับการวางแผนอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา ผลการวิจัยสรุปได้ว่า พฤติกรรมผู้บริหารมีสัมพันธ์กับการวางแผนอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมโดยภาพรวมมีการปฏิบัติในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านการใช้อาคารสถานที่ ด้านการจัดสร้างอาคารสถานที่ ด้านการประเมินผลการใช้อาคารสถานที่ สถานศึกษามีระดับของการปฏิบัติ อยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน

นุชนรา รัตนศิริประภา (2545 : 51) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง องค์ประกอบโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5 ผลการวิจัยสรุปได้ว่า เกณฑ์ความพร้อมด้านอาคารสถานที่ เพื่อตอบสนองการใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด มีลักษณะที่สำคัญทั้งสิ้น 10 ประการ ได้แก่ 1) มีความเพียงพอ (Adequacy) 2) มีความเหมาะสม (Suitability) 3) มีความปลอดภัย (Safety) 4) มีสุขภาพดี (Healthfulness) 5) ระยะเวลาที่ติดต่อและใช้สอย (Assessibility) 6) มีความยืดหยุ่น (Flexibility) 7) มีประสิทธิภาพ (Efficiency) 8) มีความประหยัด (Economic) 9) สามารถขยายได้ (Expansibility) และ 10) ความสวยงาม (Appearance) โดยจะต้องมีการวางแผนบริเวณให้มีความสวยงาม เหมาะกับสภาพแวดล้อมของแต่ละสถานศึกษา มีการตกแต่งบริเวณอาคารต่างๆ รวมทั้งห้องเรียนห้องปฏิบัติการต่างๆ สถานที่ ให้เป็นที่ชื่นชมแก่ผู้พบเห็นผู้มาเยี่ยมชมหรือมาติดต่อ ตลอดเวลา

ธงชัย แสงโพลง (2546:82) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการบริหารสิ่งแวดล้อม ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผลการวิจัย สรุปได้ว่า เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนต่อบทบาทในการบริหารสิ่งแวดล้อมของสถานศึกษา ของผู้บริหาร จำแนกตามขนาดโรงเรียน ไม่แตกต่างกัน ทั้งในภาพรวมและรายด้านทุกด้าน

จ่านง อินทองคำ และคณะ (2546:44) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยอาชีวศึกษาจะเชิงเทรา ผลการวิจัยสรุปได้ว่า การ

จัดสภาพแวดล้อมภายในวิทยาลัยอาชีวศึกษาจะเชิงเทรา ตามความคิดเห็นของนักศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางและสิ่งที่วิทยาลัยควรปรับปรุงได้แก่ การบริการห้องสมุดที่นั่งไม่เพียงพอ สถานที่พักผ่อนหย่อนใจมีจำนวนน้อย สถานที่สำหรับเล่นกีฬามีจำนวนน้อยน้อย ห้องน้ำ ห้องส้วมไม่สะอาดอุปกรณ์ประจำห้องส้วมเช่น ชันน้ำ ถังขยะไม่มี รวมทั้งสถานที่สำหรับจอดรถจักรยานยนต์ไม่เพียงพอ

ปรีดี ชูชื่น (2547:53-67) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง สภาพการบริหารงานอาคารสถานที่ของผู้บริหาร โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา เขตภาคใต้ ผลการวิจัยสรุปได้ว่า สภาพการบริหารงานอาคารสถานที่ของผู้บริหาร โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา เขตภาคใต้ ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูผู้สอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการควบคุมดูแลอาคารสถานที่และด้านการซ่อมบำรุงรักษาอาคารสถานที่ที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการวางแผนการใช้อาคารสถานที่กับด้านการประเมินการใช้อาคารสถานที่ที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง

ชไมพร ดุ่มพงษ์ (2547:102-111) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาสภาพแวดล้อมของวิทยาลัยอาชีวศึกษาหนองคาย ตามมาตรฐานอาชีวศึกษา ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ในภาพรวมวิทยาลัยอาชีวศึกษาหนองคาย มีการพัฒนาในด้านสภาพแวดล้อม ทุกด้านอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีการพัฒนามากที่สุดเรียงตามลำดับได้แก่ ด้านการจัดห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ โรงฝึกงาน พื้นที่ฝึกปฏิบัติงาน กับด้านการจัดสิ่งแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านจัดระบบความปลอดภัยในการใช้เครื่องมืออุปกรณ์ และด้านการจัดหาวัสดุ เครื่องมืออุปกรณ์อย่างเพียงพอ ตามลำดับ

อภิชาติ วงศ์อนันต์ (2548:105-109) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพแวดล้อมทางกายภาพของอาคารศูนย์วิทยาศาสตร์สถาบันราชภัฏ ผลการวิจัยสรุปได้ว่าอาคารศูนย์วิทยาศาสตร์สถาบันราชภัฏ มีผู้ใช้หลายกลุ่ม จึงมีความคิดเห็น เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกัน คืออาจารย์ต้องการให้อาคารเป็นสำนักงานที่มีความเป็นระเบียบเรียบร้อยและมีความเป็นส่วนตัว ส่วนนักศึกษาและผู้เข้าอบรม ต้องการความสะดวกสบายในการเดินทางสัญจร ห้องน้ำห้องส้วมที่มีการดูแลรักษาความสะอาด อาคารมีระดับชั้นที่ไม่สูงมากนัก ควรมีการจัดสวนหย่อมและมีต้นไม้ใหญ่เป็นร่มเงาและอาคารขาดที่จอดรถที่เป็นระเบียบเรียบร้อย

การุณ มุกदानตร (2549:150-176) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวความคิดในการออกแบบอาคาร คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ควรมีการปรับปรุงในเรื่องที่ตั้งของอาคาร การจัดวางผังอาคาร เอกลักษณะของอาคาร สภาพแวดล้อมของอาคาร พื้นที่สำหรับทำกิจกรรม พื้นที่ว่าง พื้นที่สีเขียว มลภาวะ การบำบัดน้ำเสีย ความพอเพียงของอาคาร ความปลอดภัยของการใช้อาคาร ป้ายประชาสัมพันธ์ แสงสว่าง กลิ่น เสียง

อุณหภูมิ การระบายอากาศ ห้องน้ำ ห้องส้วม การกำหนดขนาดของอาคารให้มีความเหมาะสมกับการใช้ประโยชน์และสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัย

5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

ฮิวส์ (Hills 1978, :5946-A) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง สภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัย ฟลอริดา ในทัศนะของนักศึกษาและอาจารย์ ผลการวิจัยสรุปได้ว่า นักศึกษามีทัศนะ ต่อสถาบันในเกณฑ์ที่สูงไปเกณฑ์ ที่ต่ำ ดังนี้คือ ความเป็นนักวิชาการ ความถูกต้องเหมาะสม การมีความสัมพันธ์กับชุมชน การนำความรู้จากการศึกษาไปปฏิบัติได้ ส่วนกลุ่มอาจารย์มีทัศนะต่อลักษณะของสถาบันในเกณฑ์ที่สูงไปไปเกณฑ์ที่ต่ำดังนี้ ความมีระเบียบแบบแผน ความเป็นนักวิชาการ การรู้จักคิด การมีความสัมพันธ์กับชุมชนและการนำความรู้จากการศึกษาไปปฏิบัติได้

วูร์น (Voom 1990 :240) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างวิทยาลัยด้านศิลปะขนาดเล็กกับสภาพแวดล้อมในวิทยาลัย โดยสำรวจความคิดเห็นและสัมภาษณ์ผู้บริหารที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจาก 119 วิทยาลัยใน 5 รัฐ ของเขตตะวันตกในสหรัฐอเมริกา ผลการวิจัยสรุปได้ว่า สภาพแวดล้อมที่เหมาะสมมีอิทธิพลต่อบุคคลและการปรับตัวตามธรรมชาติ วิทยาลัยขนาดเล็กจะเชื่อมโยงสิ่งต่างๆ เข้าด้วยกันเมื่อมีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมของวิทยาลัยขนาดเล็ก และใช้เป็นข้อเสนอแนะสำหรับนักปฏิบัติในการสร้างทฤษฎีใหม่และเป็นหัวข้อวิจัยในอนาคต

แคมป์ซานโน (Campisano, 1992 :65-66) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องผลกระทบของสิ่งแวดล้อมของที่ทำงานของโรงเรียนสอนมัธยมสอนศาสนา ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ถ้าโรงเรียนต้องการบรรลุจุดมุ่งหมายในสิ่งต่อไปนี้ได้แก่ 1) ประสิทธิภาพขององค์กร 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเป็นไปตามเป้าหมายของโรงเรียน 3) การมอบหมายงานที่เหมาะสมกับครู และ 4) ครูที่ตั้งใจทำงาน ผู้บริหารจะต้องจัดสภาพแวดล้อมต่างๆ ในโรงเรียน ให้เอื้อต่อการเสริมสร้างความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ลดข้อกำหนดต่างๆ ที่ จะทำให้เกิดความไม่ชัดเจนในบทบาทหน้าที่ และขจัดความขัดแย้งในการทำงาน การให้ความสมดุลระหว่างระบบราชการกับความอิสระในวิชาชีพของครูให้มีความเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมในการทำงานภายในโรงเรียน

เฉินไป่ (Chen Pei, 1993 :4017-A) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินความต้องการด้านสภาพแวดล้อมของครูในโรงเรียนประถมศึกษาในรัฐแมสซาชูเซตส์ ในด้านความต้องการการศึกษาด้านสภาพแวดล้อม ในโรงเรียน ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ครูส่วนมากคิดว่าการศึกษาด้านสภาพแวดล้อมมีความสำคัญและมีความจำเป็นสำหรับนักเรียนที่จะต้องศึกษาและมีจิตสำนึกที่ดี ต่อสภาพแวดล้อมของโรงเรียน

ชิน (Chin, 1994 :1970-A) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาความรู้ เจตคติ และพฤติกรรมของนักเรียนมัธยมศึกษา ครูฝึกสอน และครูประจำการเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในได้หวัน

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า นักเรียนที่มีระดับชั้นสูงกว่าจะมีคะแนนทดสอบน้อยกว่านักเรียนที่มีระดับชั้นต่ำกว่า ครูในชนบทมีความรู้เรื่องสิ่งแวดล้อมน้อยกว่าครูในเมือง เด็กผู้หญิงเอาใจใส่ปัญหาสิ่งแวดล้อมมากกว่าเด็กผู้ชาย ครูที่ฝึกสอนและครูประจำการมีความรู้ไม่แตกต่างกับนักเรียนมัธยม และครูประจำการเอาใจใส่ต่อสิ่งแวดล้อมมากกว่ากลุ่มอื่นๆ

ออลดริจและคณะ (Aldrige and Others, 1999 :48-62) ได้ศึกษาวิจัยสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ในห้องเรียน ของนักศึกษาในประเทศออสเตรเลียและประเทศไต้หวัน ผลการวิจัยสรุปได้ว่า นักศึกษามีเจตคติในทางบวกต่อสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้และการจัดสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ในสถานศึกษา ทำให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจ และมีเจตคติที่ดีต่อสถานศึกษา

ฟิชเชอร์ และคณะ (Fisher and Others, 1999 :239-241) ได้ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ หลักสูตรวิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไปในประเทศเกาหลีใต้ ผลการวิจัยสรุปได้ว่า นักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีการรับรู้เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมในโรงเรียนมากกว่านักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ไม่ได้เรียนหลักสูตรนี้

เบอร์รูส (Burruss, 2001:28-33) ได้ศึกษา สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ในสถานศึกษา ผลการวิจัยสรุปได้ว่า สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ในสถานศึกษามีอิทธิพลต่อผู้เรียน ในด้านเจตคติและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความสัมพันธ์กับสถานศึกษา ความสำเร็จของผู้เรียน ความต้องการด้านการเรียนการสอน บรรยากาศในการเรียนและความสะดวกในการเรียน

เดทลีฟส์ (Dethlefs, 2002 :257-315) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการสร้างความรู้เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมการเรียนรู้กับผลการเรียนรู้และเจตคติในการเรียนในสถานศึกษาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ ผลการวิจัยสรุปได้ว่า เจตคติของนักศึกษาส่งผลทางบวกต่อการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้สำหรับการเรียนการสอนและในการเรียนรู้ถ้ามีการบูรณาการด้วยเทคโนโลยีทางการศึกษาด้วยสื่อการสอน อุปกรณ์ช่วยสอนและมีการเรียนการสอนผ่านระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ จะทำให้นักศึกษามีเจตคติในการเรียนดีขึ้น

เลนโดร์ (Leandro, 2003:633-635) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง เครือข่ายการฝึกอบรมและการศึกษาด้านสิ่งแวดล้อมของประเทศในภูมิภาคอาเซียน: ยุทธศาสตร์สำหรับประเทศที่กำลังพัฒนา ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ประเทศที่มีความร่ำรวยทางทรัพยากรในกลุ่มประเทศอาเซียน ประสบปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม 3 ด้านคือ มลพิษของสิ่งแวดล้อม อันเนื่องมาจากเจริญเติบโตของชุมชนเมืองและจากการประกอบการอุตสาหกรรม ความเสื่อมโทรมของระบบนิเวศทางบก และความเสื่อมโทรมของระบบนิเวศชายฝั่ง ซึ่งปัญหาที่เกิดขึ้นนั้นพบว่า ประเทศเหล่านี้ขาดบุคลากรที่มีประสบการณ์ในการนำนโยบายมาสู่การปฏิบัติให้เป็นรูปธรรม ดังนั้นมีความจำเป็น ที่มหาวิทยาลัยในแต่ละภูมิภาค ต้องแสดงบทบาทใน 5 บทบาท คือ 1) การประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ 2) การ

ฝึกอบรม 3) การบริการให้คำแนะนำ 4) การติดตามตรวจสอบ และ 5) การดำเนินการนำร่องด้านสิ่งแวดล้อม ที่จะต้องมีการสร้างความร่วมมือกันในด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้มีประสิทธิภาพ มีการกำหนดเป้าหมายร่วมกัน การฝึกอบรมและการศึกษาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมร่วมกัน

จากการศึกษาเอกสารและวรรณกรรมวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งได้นำเสนอมาโดยลำดับ แสดงให้เห็นว่า สภาพแวดล้อมในวิทยาลัย เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียน ซึ่งจะส่งผลต่อเนื่องถึงนักเรียนนักศึกษาที่จะสำเร็จการศึกษาออกไปสู่สังคม ให้มีคุณลักษณะที่ดี ตรงตามความต้องการหรือความคาดหวังของสังคมต่อไป ดังนั้น ผู้บริหารวิทยาลัย ในฐานะผู้นำสูงสุดของวิทยาลัย จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีความตระหนัก มีความรู้ มีความเข้าใจ มีความรับผิดชอบ ในการจัดสภาพแวดล้อมด้านต่างๆ ได้แก่ 1) ด้านภายในห้องเรียน 2) ด้านอาคารสถานที่ 3) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและการบริการ และ 4) ด้านแหล่งเรียนรู้ในชุมชน โดยผู้บริหารวิทยาลัย จะต้องบริหารงานให้มีประสิทธิภาพ มีความเหมาะสมกับบริบทของวิทยาลัย โดยการกำหนดนโยบาย การวางแผนในการปฏิบัติงาน การดำเนินกิจกรรมต่างๆ ตามแผนงาน การกำกับติดตามและการประเมินผล รวมทั้งการทบทวนการปฏิบัติงานในส่วนต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสภาพแวดล้อมของวิทยาลัยให้เหมาะสมต่อการเรียนการสอนด้านอาชีวศึกษามากยิ่งขึ้น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนซึ่งได้นำเสนอไว้ตามลำดับดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ประชากรในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารวิทยาลัยและครูผู้สอน ในวิทยาลัยสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 2,306 คน จำแนกเป็นผู้บริหารวิทยาลัยจำนวน 145 คน และครูผู้สอนจำนวน 2,161 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารวิทยาลัยและครูผู้สอน ในวิทยาลัยสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปีการศึกษา 2550 จำนวน 240 คน จำแนกเป็นผู้บริหารวิทยาลัย จำนวน 48 คน และครูผู้สอน จำนวน 192 คน (ดังรายละเอียดในภาคผนวก ง) ซึ่งกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางเทียบร้อยละของเคอร์ลิงเจอร์ (Kerlinger 1966 : 105) และกลุ่มตัวอย่างได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างเป็นระบบ โดยดำเนินการสุ่มกลุ่มตัวอย่างตามขั้นตอน ดังนี้

1.2.1 จำแนกวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็น สองกลุ่ม คือ วิทยาลัยที่ตั้งอยู่ในจังหวัดที่มีนิคมอุตสาหกรรม และวิทยาลัยที่ตั้งอยู่ในจังหวัดที่ไม่มีนิคมอุตสาหกรรม

1.2.2 สุ่มวิทยาลัยในแต่ละกลุ่ม ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย ด้วยวิธีการจับสลากรายชื่อวิทยาลัย ให้ได้จำนวนตามที่กำหนดไว้

1.2.3 สุ่มผู้บริหารและครูผู้สอนในแต่ละกลุ่ม โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างเป็นระบบ ดังนี้

1) ผู้บริหารวิทยาลัย ใช้วิธีการสุ่มจากผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการวิทยาลัย และรองผู้อำนวยการวิทยาลัย คนที่ 1 ได้ผู้อำนวยการวิทยาลัย และรองผู้อำนวยการวิทยาลัย ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง วิทยาลัยละ 2 คน รวมจำนวน 48 คน

2) สุ่มครูผู้สอน ใช้วิธีการสุ่มจากผู้ดำรงตำแหน่งหัวหน้างานในแต่ละฝ่าย เรียงตามลำดับภาระหน้าที่ ฝ่ายละ 2 คน ได้หัวหน้างานที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง วิทยาลัยละ 8 คน รวมจำนวน 192 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ลักษณะของเครื่องมือ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้เป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวนเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการบริหารสภาพแวดล้อม จำนวนเป็น 4 ด้าน ได้แก่

1) ด้านสภาพภายในห้องเรียน	จำนวน 9 ข้อ
2) ด้านอาคารสถานที่	จำนวน 15 ข้อ
3) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและการบริการ	จำนวน 10 ข้อ
4) ด้านแหล่งเรียนรู้ในชุมชน	จำนวน 8 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะในการบริหารสภาพแวดล้อมในวิทยาลัย

2.2 การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ โดยดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

2.2.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมกรรมการบริหารสภาพแวดล้อมในวิทยาลัย

2.2.2 กำหนดโครงสร้างและข้อคำถามในแบบสอบถาม แต่ละตอนให้ครอบคลุมพฤติกรรมกรรมการบริหารสภาพแวดล้อม

2.2.3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจพิจารณาและให้ข้อเสนอแนะ แล้วนำไปปรับปรุงแก้ไข

2.2.4 นำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน (ดังรายชื่อในภาคผนวก ก) ตรวจสอบพิจารณาความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้แบบประเมินค่าความสอดคล้อง (Index of Congruence) ผลปรากฏว่าแบบสอบถามทุกข้อมีค่าความสอดคล้องระหว่าง 0.60 – 1.00 (ดังรายละเอียดในภาคผนวก ค)

2.2.5 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Tryout) กับผู้บริหารวิทยาลัยและครูผู้สอนในวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กลุ่มตัวอย่างจำนวน 70 คน แล้วนำไปวิเคราะห์เพื่อหาความเที่ยง (Reliability) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาร์ค (Cronbach 1970 : 61) ปรากฏว่า แบบสอบถามมีค่าความเที่ยงทั้งฉบับ .98 (ดังรายละเอียดในภาคผนวก ค) และรายด้าน คือ

1) ด้านสภาพภายในห้องเรียน เท่ากับ	.93
2) ด้านอาคารสถานที่ เท่ากับ	.95
3) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการ เท่ากับ	.93
4) ด้านแหล่งเรียนรู้ในชุมชน เท่ากับ	.95

2.2.6 จัดทำเป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเป็นเครื่องมือ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองส่วนหนึ่ง และอีกส่วนหนึ่งใช้วิธีการส่งไปรษณีย์ โดยดำเนินการในระหว่างวันที่ 24 กันยายน – 1 พฤศจิกายน พ.ศ. 2550 ตามขั้นตอน ดังนี้

3.1 ขอนหนังสือจาก สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ถึงผู้อำนวยการวิทยาลัยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2 นำส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความร่วมมือไปถึงผู้บริหารวิทยาลัยและครูผู้สอนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง พร้อมนัดหมายวันเวลา ในการขอรับแบบสอบถามคืน ในกรณีที่วิทยาลัยไม่สามารถส่งคืนแบบสอบถามได้ตามวันเวลาที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยจะติดต่อนัดหมายทางโทรศัพท์ เพื่อขอแบบสอบถามคืน

แบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด 240 ฉบับ ได้รับคืนเป็นฉบับที่สมบูรณ์ จำนวน 240 ฉบับ แบบสอบถามที่ได้รับคืน คิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การจัดกระทำข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการโดย ตรวจสอบความสมบูรณ์ ของแบบสอบถาม ที่ได้รับคืนและคัดไว้เฉพาะแบบสอบถามที่ตอบข้อคำถามครบทุกข้อ

ปรากฏว่าแบบสอบถามที่ได้รับคืนทุกฉบับ มีความสมบูรณ์คิดเป็นร้อยละ 100

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

4.2.1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยใช้การแจกแจง ค่าความถี่ และค่าร้อยละ

4.2.2 พฤติกรรมการบริหารสภาพแวดล้อม วิเคราะห์โดยใช้การหาค่าเฉลี่ย และค่า เบี่ยงเบนมาตรฐาน และแปลผลตามเกณฑ์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด 2545 : 103)

4.51 – 5.00 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับ มากที่สุด

3.51 – 4.50 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับ มาก

2.51 – 3.50 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับ ปานกลาง

1.51 – 2.50 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับ น้อย

1.0– 1.50 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับ น้อยที่สุด

4.2.3 เปรียบเทียบพฤติกรรมการบริหารสภาพแวดล้อมของผู้บริหารวิทยาลัย จำแนกตามที่ตั้งของวิทยาลัย วิเคราะห์โดยใช้การทดสอบค่าที

4.2.4 ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารสภาพแวดล้อมในวิทยาลัย วิเคราะห์โดยใช้การแจกแจงค่าความถี่

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้

5.1 สถิติพื้นฐาน ใช้การแจกแจงค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน

5.2 สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน ใช้การทดสอบค่าที

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำเสนอเรียงตามลำดับหัวข้อ ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 พฤติกรรมการบริหารสภาพแวดล้อมของผู้บริหารวิทยาลัย

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบพฤติกรรมการบริหารสภาพแวดล้อมของผู้บริหารวิทยาลัย

ตอนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารสภาพแวดล้อมของผู้บริหาร

วิทยาลัย

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตำแหน่งและที่ตั้งของวิทยาลัย
ปรากฏผลดังรายละเอียด ดังแสดงไว้ในตารางที่ 4.1 ดังนี้

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตำแหน่ง และที่ตั้งของ
วิทยาลัย

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวนคน	ร้อยละ
1 ตำแหน่ง		
1.1 ผู้บริหารวิทยาลัย	48	20
1.2 ครูผู้สอน	192	80
2 ที่ตั้งวิทยาลัย		
2.1 มีนิคมอุตสาหกรรม	120	50
2.2 ไม่มีนิคมอุตสาหกรรม	120	50
รวม	240	100
รวม	240	100

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม อยู่ในจังหวัดที่มีนิคมอุตสาหกรรม ร้อยละ 50 มีตำแหน่งเป็นผู้บริหารวิทยาลัย ร้อยละ 10 ครูผู้สอน ร้อยละ 40 และอยู่ในจังหวัดที่ไม่มีนิคมอุตสาหกรรม ร้อยละ 50 มีตำแหน่งเป็นผู้บริหารวิทยาลัย ร้อยละ 10 ครูผู้สอน ร้อยละ 40

ตอนที่ 2 พฤติกรรมการบริหารสภาพแวดล้อมของผู้บริหารวิทยาลัย

ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมการบริหารสภาพแวดล้อมของผู้บริหารวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงใต้ แสดงไว้ในตารางที่ 4.2 ดังนี้

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของพฤติกรรมการบริหารสภาพแวดล้อมของผู้บริหารวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงใต้ จำแนกเป็นรายด้าน

ด้าน	ระดับการปฏิบัติ		
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1. ด้านสภาพภายในห้องเรียน	3.45	.90	ปานกลาง
2. ด้านอาคารสถานที่	3.45	.93	ปานกลาง
3. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและการบริการ	3.26	.99	ปานกลาง
4. ด้านแหล่งเรียนรู้ในชุมชน	3.35	.98	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม	3.38	.95	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ผู้บริหารวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงใต้ มีพฤติกรรมการบริหารสภาพแวดล้อม ทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด เรียงตามลำดับ ได้แก่ ด้านสภาพภายในห้องเรียน ด้านอาคารสถานที่ ด้านแหล่งเรียนรู้ในชุมชน และด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและการบริการ ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาพฤติกรรมการบริหารสภาพแวดล้อมของผู้บริหารวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงใต้ ในแต่ละด้าน จำแนกเป็นรายข้อ ปรากฏผลดังรายละเอียด ดังแสดงไว้ในตารางที่ 4.3 – 4.6

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมกรรมการบริหารสภาพแวดล้อมของ
ผู้บริหารวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
สภาพภายในห้องเรียน จำแนกเป็นรายชื่อ

รายการ	ระดับการปฏิบัติ		
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1. การจัดทำแผนงานและโครงการด้านการจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียน และห้องฝึกปฏิบัติงาน	3.42	.80	ปานกลาง
2. การจัดให้มีสื่อ อุปกรณ์ที่จำเป็นภายในห้องเรียน และห้องฝึกปฏิบัติงานครบถ้วนตามเกณฑ์มาตรฐาน	3.32	.77	ปานกลาง
3. การจัดให้มีสื่อ และอุปกรณ์การสอนที่ทันสมัย เช่น LCD Projector คอมพิวเตอร์ช่วยสอน สื่อของจริง เป็นต้น	2.88	1.00	ปานกลาง
4. การกำกับดูแลครุภัณฑ์ ประจำห้องเรียนและห้องฝึกปฏิบัติงาน เช่น กระดานดำ กระดานไวท์บอร์ด สื่อ อุปกรณ์ เครื่องจักร เป็นต้น ให้อยู่ในสภาพที่สามารถใช้งานได้คืออยู่เสมอ	3.55	.90	มาก
5. การกำกับดูแลห้องเรียนและห้องฝึกปฏิบัติงานให้สะอาด เป็นระเบียบ เรียบร้อยและมีระบบการถ่ายเทอากาศที่ดี	3.71	.85	มาก
6. การกำกับดูแลห้องเรียนและห้องฝึกปฏิบัติงานให้มีแสงสว่างอย่างเพียงพอ	3.95	.73	มาก
7. การกำกับดูแลระบบไฟฟ้าและอุปกรณ์ในห้องเรียน และห้องฝึกปฏิบัติงานให้ได้มาตรฐานและมีความปลอดภัย	3.75	.82	มาก
8. การประเมินผลการใช้ห้องเรียนและห้องฝึกปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ	3.24	.86	ปานกลาง
9. การนำผลการประเมินไปใช้เพื่อปรับปรุงแก้ไขการบริหารสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนให้ดียิ่งขึ้น	3.23	.87	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม	3.45	.90	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ผู้บริหารวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีพฤติกรรมกรรมการบริหารสภาพแวดล้อม ด้านสภาพภายในห้องเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อปรากฏว่ารายการที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากได้แก่ การกำกับดูแลห้องเรียนและห้องฝึกปฏิบัติงานให้มีแสงสว่างอย่างเพียงพอ การกำกับดูแลระบบไฟฟ้าและอุปกรณ์ในห้องเรียนและห้องฝึกปฏิบัติงานให้ได้มาตรฐานและมีความปลอดภัย การกำกับดูแลห้องเรียนและห้องฝึกปฏิบัติงานให้สะอาด เป็นระเบียบเรียบร้อยและมีระบบการถ่ายเทอากาศที่ดี และการกำกับดูแลครุภัณฑ์ ประจำห้องเรียนและห้องฝึกปฏิบัติงาน เช่น

กระดานดำ กระดานไวท์บอร์ด สื่อ อุปกรณ์ เครื่องจักร เป็นต้น ให้อยู่ในสภาพที่สามารถใช้งานได้ดี อยู่เสมอ ตามลำดับ ส่วนรายการอื่นๆ นอกนั้นมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมการบริหารสภาพแวดล้อมของ ผู้บริหารวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านอาคารสถานที่ จำแนกเป็นรายชื่อ

รายการ	ระดับการปฏิบัติ		
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1. การกำหนดนโยบายในการใช้อาคารสถานที่ให้เหมาะสมและ คุ่มค่า	3.56	.87	มาก
2. การจัดสรรงบประมาณเพื่อการดูแลรักษาอาคารสถานที่อย่างเหมาะสม	3.43	.91	ปานกลาง
3. การดูแลถนนและทางเดินระหว่างอาคารภายในวิทยาลัยให้มีความสะอาด และความปลอดภัยต่อการสัญจร	3.70	.87	มาก
4. การจัดสร้าง ดูแลรักษาอาคารและสนามกีฬา ให้สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างปลอดภัยตลอดเวลา	3.40	.88	ปานกลาง
5. การจัดระบบการป้องกันและขจัดมลภาวะต่างๆ เช่น กลิ่น เสียงฝุ่นละออง เป็นต้น	3.24	.86	ปานกลาง
6. การจัดระบบการจัดเก็บและกำจัดขยะมูลฝอยภายในวิทยาลัยอย่างถูกวิธี	3.29	.96	ปานกลาง
7. การจัดระบบการดูแลรักษาห้องน้ำห้องส้วมให้สะอาดถูกสุขลักษณะ	2.97	.97	ปานกลาง
8. การจัดระบบการดูแลรักษาโรงอาหารให้สะอาด ปลอดภัยและถูกสุขลักษณะ	3.35	.93	ปานกลาง
9. การจัดระบบดูแลรักษาอาคารสถานที่และบริเวณภายในวิทยาลัยให้สะอาด สวยงามอยู่เสมอ	3.62	.84	มาก
10. การจัดระบบดูแลไม้ยืนต้น ไม้ดอก ไม้ประดับภายในวิทยาลัยให้มีความร่มรื่น สวยงามตลอดปี	3.83	.90	มาก
11. การจัดพื้นที่สำหรับจอดยานพาหนะของนักศึกษาให้มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย ปลอดภัยและเพียงพอ	3.63	.96	มาก
12. การจัดระบบการดูแลรักษาระบบไฟฟ้าและอุปกรณ์ภายนอกอาคาร	3.57	.79	มาก
13. การจัดระบบดูแลรักษาความปลอดภัยทรัพย์สินภายในวิทยาลัย	3.57	.94	มาก
14. การประเมินผลการใช้อาคารสถานที่อย่างเป็นระบบ	3.23	.88	ปานกลาง
15. การนำผลการประเมินไปใช้เพื่อปรับปรุงแก้ไขการบริหารสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ให้ดียิ่งขึ้น	3.28	.93	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม	3.45	.93	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ผู้บริหารวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีพฤติกรรมการบริหารสภาพแวดล้อม ด้านอาคารสถานที่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อปรากฏว่ารายการที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ การจัดระบบดูแลไม่ย่นต้น ไม้ดอกไม้ประดับ ภายในวิทยาลัยให้มีความร่มรื่นสวยงามตลอดปี การดูแลถนนและทางเดินระหว่างอาคารภายในวิทยาลัยให้มีความสะอาดและความปลอดภัยต่อการสัญจร การจัดพื้นที่สำหรับจอดยานพาหนะของนักศึกษาให้มีความเป็นระเบียบเรียบร้อยปลอดภัย และเพียงพอ การจัดระบบดูแลรักษาอาคารสถานที่และบริเวณภายในวิทยาลัยให้สะอาดสวยงามอยู่เสมอ การจัดระบบการดูแลรักษาระบบไฟฟ้าและอุปกรณ์ภายนอกอาคารกับการจัดระบบดูแลรักษาความปลอดภัยทรัพย์สินภายในวิทยาลัยมีระดับค่าเฉลี่ยเท่ากัน และการกำหนดนโยบายในการใช้อาคารสถานที่ให้เหมาะสมและคุ้มค่าตามลำดับ

ส่วนรายการอื่น ๆ นอกนั้นมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมการบริหารสภาพแวดล้อมของผู้บริหารวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและการบริการ จำแนกเป็นรายข้อ

รายการ	ระดับการปฏิบัติ		
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1. การจัดทำแผนงานและ โครงการด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการที่จำเป็น	3.35	.90	ปานกลาง
2. การจัดให้มีบริการด้านระบบ เครื่องมือและอุปกรณ์การสื่อสารอย่างเพียงพอ เช่น โทรศัพท์สาธารณะ วิทยุ อินเทอร์เน็ต เป็นต้น	3.36	.94	ปานกลาง
3. การจัดระบบและให้บริการอุปกรณ์การกีฬาแก่นักศึกษาอย่างทั่วถึงและเพียงพอ	3.15	.90	ปานกลาง
4. การจัดระบบการบริการรถรับส่งครูและนักศึกษาเดินทางไปกลับระหว่างบ้านและวิทยาลัยได้โดยสะดวกและปลอดภัย	2.48	1.12	น้อย
5. การจัดให้มีร้านค้าสวัสดิการจำหน่ายสินค้าที่จำเป็นในราคายุติธรรมภายในวิทยาลัย	3.25	.97	ปานกลาง
6. การจัดระบบการให้บริการอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนการสอนและการศึกษาค้นคว้าแก่นักศึกษาอย่างเพียงพอ	3.32	1.05	ปานกลาง

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

รายการ	ระดับการปฏิบัติ		
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
7. การจัดระบบการให้บริการด้านการดูแล รักษาสุขภาพเบื้องต้นแก่นักศึกษาอย่างทั่วถึงและเพียงพอ เช่นการประชุมพยาบาล การตรวจสุขภาพประจำปี การประกันชีวิต เป็นต้น	3.68	.92	มาก
8. การจัดระบบให้บริการแนะแนวด้านอาชีพและการศึกษาต่อแก่นักศึกษาอย่างทั่วถึง	3.60	.85	มาก
9. การจัดให้มีการประเมินผลด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการอย่างเป็นระบบ	3.18	.88	ปานกลาง
10. การนำผลการประเมิน ไปใช้เพื่อปรับปรุงแก้ไขการบริหารสภาพแวดล้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและการบริการให้ดียิ่งขึ้น	3.23	.88	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม	3.26	.99	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ผู้บริหารวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีพฤติกรรมการบริหารสภาพแวดล้อม ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและการบริการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อปรากฏว่ารายการที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ได้แก่ การจัดระบบการให้บริการด้านการดูแล รักษาสุขภาพเบื้องต้นแก่นักศึกษาอย่างทั่วถึงและเพียงพอ เช่นการประชุมพยาบาล การตรวจสุขภาพประจำปี การประกันชีวิต เป็นต้น การจัดระบบให้บริการแนะแนวด้านอาชีพและการศึกษาต่อแก่นักศึกษาอย่างทั่วถึงตามลำดับ

ส่วนรายการอื่นๆ นอกนั้นมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนรายการซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ได้แก่การจัดระบบการบริการ รถรับส่งครูและนักศึกษา เดินทางไปกลับระหว่างบ้านและวิทยาลัยได้โดยสะดวกและปลอดภัย

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมการบริหารสภาพแวดล้อม
ของผู้บริหารวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียง
ด้านแหล่งเรียนรู้ในชุมชน จำแนกเป็นรายชื่อ

รายการ	ระดับการปฏิบัติ		
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1. การจัดทำแผนงานและโครงการเกี่ยวกับแหล่งเรียนรู้ในชุมชน	3.21	.97	ปานกลาง
2. การจัดทำทะเบียนและข้อมูลของสถานประกอบการและแหล่ง เรียนรู้ในชุมชนเพื่อเผยแพร่ให้คณะครูรับรู้	3.23	.99	ปานกลาง
3. การจัดทำโครงการความร่วมมือกับสถานประกอบการ และแหล่ง เรียนรู้ในชุมชน	3.67	.94	มาก
4. การชี้แจงแนะนำให้ครูใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนให้เกิดประโยชน์ ต่อการเรียนการสอน	3.27	.93	ปานกลาง
5. การกำหนดแนวปฏิบัติในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้ แหล่งเรียนรู้ในชุมชน	3.24	.92	ปานกลาง
6. การกำหนดแนวปฏิบัติในการนำนักศึกษาไปศึกษาดูงานหรือฝึก ปฏิบัติงานในสถานประกอบการ และแหล่งเรียนรู้ในชุมชน	3.81	.93	มาก
7. การประเมินผลการใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนอย่างเป็นระบบ	3.19	1.02	ปานกลาง
8. การนำผลการประเมินการใช้แหล่งเรียนในชุมชนรู้ไปใช้ปรับปรุง แก้ไขการบริหารการใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนให้เกิดประโยชน์ ยิ่งขึ้น	3.21	.98	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม	3.35	.98	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ผู้บริหารวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการ
อาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียง มีพฤติกรรมการบริหารสภาพแวดล้อม ด้านแหล่งเรียนรู้ในชุมชน โดย
ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อปรากฏว่ารายการที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ
มากได้แก่ การกำหนดแนวปฏิบัติในการนำนักศึกษาไปศึกษาดูงานหรือฝึกปฏิบัติงานในสถาน
ประกอบการ และแหล่งเรียนรู้ในชุมชน การจัดทำโครงการความร่วมมือกับสถานประกอบการ
และแหล่งเรียนรู้ในชุมชนส่วนรายการอื่นๆ นอกนั้นมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบพฤติกรรมการบริหารสภาพแวดล้อมของผู้บริหารวิทยาลัย

ผลการเปรียบเทียบ พฤติกรรมการบริหารสภาพแวดล้อมของผู้บริหารวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำแนกตามสถานที่ตั้งของวิทยาลัย ปรากฏผลดังรายละเอียด ดังแสดงไว้ในตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.7 แสดงการเปรียบเทียบ พฤติกรรมการบริหารสภาพแวดล้อมของผู้บริหารวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำแนกตามสถานที่ตั้งของวิทยาลัย

พฤติกรรมการบริหารสภาพแวดล้อม	มีนิคม		ไม่มีนิคม		t	p
	อุตสาหกรรม		อุตสาหกรรม			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1.ด้านสภาพภายในห้องเรียน	3.45	.90	3.43	.91	.28	.77
2.ด้านอาคารสถานที่	3.40	.95	3.49	.91	1.32	.19
3.ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและการบริการ	3.20	1.01	3.32	.97	.76	.45
4.ด้านแหล่งเรียนรู้ในชุมชน	3.32	1.01	3.38	.59	.57	.57
รวม	3.35	.96	3.42	.95	1.30	.28

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ผู้บริหารวิทยาลัยซึ่งวิทยาลัย ตั้งอยู่ในจังหวัดที่มีนิคม อุตสาหกรรมกับไม่มีนิคมอุตสาหกรรม มีพฤติกรรมการบริหารสภาพแวดล้อม ทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะในการบริหารสภาพแวดล้อม

4.1 ปัญหาเกี่ยวกับการบริหารสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยสังกัดสำนักงาน

คณะกรรมการการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ผลการวิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะในการบริหารสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ดังแสดงไว้ในตารางที่ 4.8

ตารางที่ 4.8 รายการปัญหาเกี่ยวกับการบริหารสภาพแวดล้อมในวิทยาลัย ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เรียงตามค่าความถี่

รายการปัญหา	ความถี่
1. การจัดระบบการดูแลรักษาความสะอาดภายในวิทยาลัย ยังไม่มีประสิทธิภาพ เช่น ห้องน้ำ ห้องส้วม มีจำนวนไม่เพียงพอ ไม่สะอาดมีกลิ่นเหม็น เป็นต้น	47
2. การจัดซื้อและอุปกรณ์ภายในห้องเรียนและห้องปฏิบัติการ มีจำนวนไม่เพียงพอและไม่ทันสมัย	41
3. การจัดให้บริการด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและการบริการ ยังไม่เป็นระบบและไม่เพียงพอ เช่น การจัดรถรับส่ง การให้บริการอุปกรณ์กีฬา การให้บริการอินเทอร์เน็ต เป็นต้น	35
4. การจัดทำแผนงานและโครงการเกี่ยวกับการใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนไม่เป็นระบบและข้อมูลไม่ทันสมัย	30
5. มีการประเมินผลการจัดสภาพแวดล้อมในทุกด้านน้อย	26

จากตารางที่ 4.8 แสดงว่า ปัญหาในการบริหารสภาพแวดล้อมของผู้บริหารวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เรียงตามความถี่ จากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ การจัดระบบการดูแลรักษาความสะอาดภายในวิทยาลัย ยังไม่มีประสิทธิภาพ เช่น ห้องน้ำ ห้องส้วม มีจำนวนไม่เพียงพอ ไม่สะอาดมีกลิ่นเหม็น เป็นต้น การจัดซื้อและอุปกรณ์ภายในห้องเรียนและห้องปฏิบัติการ มีจำนวนไม่เพียงพอและไม่ทันสมัย และ การจัดให้บริการด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและการบริการ ยังไม่เป็นระบบและไม่เพียงพอ เช่น การจัดรถรับส่ง การให้บริการอุปกรณ์กีฬา การให้บริการอินเทอร์เน็ต เป็นต้น

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะในการบริหารสภาพแวดล้อมของผู้บริหารวิทยาลัย
ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียง

ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะในการบริหารสภาพแวดล้อมของผู้บริหารวิทยาลัย
ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียง ปรากฏผลดังรายละเอียด ดังแสดง
ไว้ในตารางที่ 4.9

ตารางที่ 4.9 ข้อเสนอแนะในการบริหารสภาพแวดล้อมของผู้บริหารวิทยาลัยใน สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียง เรียงตามรายการปัญหา

รายการข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการจัดระบบ การดูแลรักษาความสะอาดภายในวิทยาลัย ให้มีประสิทธิภาพ เช่น ดูแล
ห้องน้ำห้องส้วมให้สะอาดถูกสุขลักษณะ และให้มีจำนวนเพียงพอ (ความถี่เท่ากับ 38)
 2. ควรมีการจัดหาสื่อและอุปกรณ์ ภายในห้องเรียนและห้องปฏิบัติการให้มีจำนวนเพียงพอ
มีความทันสมัย (ความถี่เท่ากับ 33)
 3. ควรปรับปรุงการให้บริการด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการ ให้เป็นระบบและ
เพียงพอ เช่น การจัดรถรับส่ง การให้บริการอุปกรณ์กีฬา การให้บริการอินเทอร์เน็ต เป็นต้น
(ความถี่เท่ากับ 31)
 4. ควรมีการจัดทำแผนงานและ โครงการเกี่ยวกับการใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน ให้เป็นระบบ
และให้เป็นปัจจุบัน (ความถี่เท่ากับ 25)
 5. ควรมีการประเมินผลการจัดสภาพแวดล้อมทุกด้านอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง
(ความถี่เท่ากับ 22)
-

จากตารางที่ 4.9 แสดงว่า ข้อเสนอแนะในการบริหารสภาพแวดล้อม ของผู้บริหาร
วิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียง เรียงตามรายการปัญหา
จากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ควรมีการจัดระบบ การดูแลรักษาความสะอาดภายในวิทยาลัย
ให้มีประสิทธิภาพ เช่น ดูแลห้องน้ำห้องส้วมให้สะอาดถูกสุขลักษณะ และให้มีจำนวนเพียงพอ
ควรมีการจัดหาสื่อและอุปกรณ์ ภายในห้องเรียน และห้องปฏิบัติการให้มีจำนวนเพียงพอ มีความ
ทันสมัย และ ควรปรับปรุงการให้บริการด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการ ให้เป็นระบบ
และ เพียงพอ เช่น การจัดรถรับส่ง การให้บริการอุปกรณ์กีฬา การให้บริการอินเทอร์เน็ต เป็นต้น

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การสรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ผู้วิจัยได้นำเสนอเรียงตามลำดับหัวข้อ ดังนี้

1. สรุปการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.1.1 เพื่อศึกษาพฤติกรรมการบริหารสภาพแวดล้อมของผู้บริหารวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียง

1.1.2 เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการบริหารสภาพแวดล้อมของผู้บริหารวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียง จำแนกตามสถานที่ตั้ง

1.1.3 เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะการบริหารสภาพแวดล้อมของผู้บริหารวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียง

1.2 วิธีดำเนินการวิจัย

1.2.1 *กลุ่มตัวอย่าง* ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอนในวิทยาลัยสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียง ในปีการศึกษา 2550 จำนวน 240 คน จำแนกเป็นผู้บริหารวิทยาลัย จำนวน 48 คน ครูผู้สอน จำนวน 192 คน ซึ่งกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ร้อยละ 10 ของเคอร์ลิงเจอร์ และใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน

1.2.2 *เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย* เป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่าที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีค่าความเที่ยงเท่ากับ .98

1.2.3 *การรวบรวมข้อมูล* ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ในระหว่างวันที่ 24 กันยายน พ.ศ.2550 ถึงวันที่ 1 พฤศจิกายน พ.ศ. 2550 แบบสอบถามที่ส่งไปจำนวน 240 ฉบับ ได้รับคืนจำนวน 240 ฉบับ แบบสอบถามแบบที่ ได้รับคืน คิดเป็นร้อยละ 100

1.2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

- 1) ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยใช้การแจกแจงค่าความถี่ และค่าร้อยละ
- 2) พฤติกรรมการบริหารสภาพแวดล้อมของผู้บริหารวิทยาลัย วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
- 3) เปรียบเทียบพฤติกรรมการบริหารสภาพแวดล้อมของผู้บริหารวิทยาลัย โดยใช้การทดสอบค่าที
- 4) รายการปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารสภาพแวดล้อมของผู้บริหารวิทยาลัย วิเคราะห์โดยใช้การแจกแจงค่าความถี่

1.3 ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลได้ ดังนี้

1.3.1 ผู้บริหารวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีพฤติกรรมการบริหารสภาพแวดล้อมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเรียงตามลำดับได้แก่ ด้านสภาพภายในห้องเรียน ด้านอาคารสถานที่ ด้านแหล่งเรียนรู้ในชุมชน และด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและการบริการ ตามลำดับ

1.3.2 ผู้บริหารวิทยาลัย ซึ่งวิทยาลัยตั้งอยู่ในจังหวัดที่มีกับ ไม่มีนิคมอุตสาหกรรม มีพฤติกรรมการบริหารสภาพแวดล้อมทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน

1.3.3 ปัญหาในการบริหารสภาพแวดล้อมที่สำคัญได้แก่ การจัดระบบการดูแลรักษาความสะอาดภายในวิทยาลัย ยังไม่มีประสิทธิภาพ เช่น ห้องน้ำห้องส้วม มีจำนวนไม่เพียงพอและไม่สะอาดมีกลิ่นเหม็น

ส่วนข้อเสนอแนะ ได้แก่ ควรมีการจัดระบบการดูแลรักษาความสะอาดภายในวิทยาลัย ให้มีประสิทธิภาพ เช่น ห้องน้ำห้องส้วมให้มี ความสะอาดอยู่ตลอดเวลา การจัดสร้างห้องน้ำ ห้องส้วม ให้มีจำนวนเพียงพอกับจำนวนนักเรียนนักศึกษา

2. อภิปรายผล

จากผลการศึกษา มีประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

2.1 จากผลการวิจัยซึ่งพบว่า ผู้บริหารวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีพฤติกรรมการบริหารสภาพแวดล้อมทุกด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าว สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ธงชัย แสงโพลง (2546:82) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง

บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการบริหารสิ่งแวดล้อม ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัด ประจวบคีรีขันธ์ ผลการวิจัยสรุปได้ว่า การบริหารสิ่งแวดล้อมของสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง นอกจากนี้ ผลการวิจัยยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ คำจันทร์ อภิการัตน์ (2542:56) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่องบทบาทของผู้บริหารในการจัดสิ่งแวดล้อมที่สนับสนุนต่อการปฏิบัติงาน ของครูผู้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 9 ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนมีความเห็นเกี่ยวกับบทบาทจริงของผู้บริหาร ในการจัดสิ่งแวดล้อมที่สนับสนุนต่อการปฏิบัติงานของครูผู้สอนอยู่ในระดับปานกลาง

การที่ผู้บริหารวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาภาคตะวันออก มีพฤติกรรมการบริหารสภาพแวดล้อมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง น่าจะมีสาเหตุมาจาก ในระยะเวลา 10 ปี ที่ผ่านมา รัฐบาลได้มีการจัดตั้งวิทยาลัยเพิ่มขึ้นจำนวนมาก ทำให้ไม่สามารถจัดสรรงบประมาณ ให้ทุกวิทยาลัย ได้อย่างเพียงพอ ซึ่งเป็นผลให้วิทยาลัย ไม่สามารถพัฒนางานในด้านต่างๆ ได้ตามมาตรฐาน รวมทั้งไม่สามารถจัดหา เครื่องมือ เครื่องจักร และ อุปกรณ์ ที่ใช้จัดการเรียนการสอนได้อย่างเพียงพอ ดังนั้นผู้บริหารวิทยาลัยจึงต้องให้ความสนใจ ในการระดมทรัพยากรเพื่อจัดการศึกษาและการพัฒนาวิทยาลัยในด้านอื่นๆ มากกว่าที่จะให้ความสนใจต่อการพัฒนาสภาพแวดล้อม ด้วยเหตุนี้จึงอาจทำให้ ผู้บริหารวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาภาคตะวันออก มีพฤติกรรมการบริหารสภาพแวดล้อมทุกด้าน อยู่ในระดับปานกลาง

2.2 จากผลการวิจัยซึ่งพบว่า ผู้บริหารวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาภาคตะวันออก ซึ่งวิทยาลัยตั้งอยู่ในจังหวัดที่มีกับ ไม่มีนิคมอุตสาหกรรม มีพฤติกรรมการบริหารสภาพแวดล้อมทุกด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้

การที่ผู้บริหารวิทยาลัยมีพฤติกรรมการบริหารสภาพแวดล้อมทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน น่าจะมีสาเหตุมาจาก ผู้บริหารวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ต้องบริหารและจัดการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา ทั้งในด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน การพัฒนาคุณภาพด้านการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาคุณภาพในด้านอื่นๆ โดยมีการจัดทำระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในวิทยาลัย และถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษา ที่จะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องทุกปี ด้วยเหตุนี้จึงอาจทำให้ผู้บริหารวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาภาคตะวันออก มีพฤติกรรมการบริหารสภาพแวดล้อมทุกด้านไม่แตกต่างกัน

3. ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ซึ่งพบว่าผู้บริหารวิทยาลัย ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีพฤติกรรมการบริหารสภาพแวดล้อม อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านปรากฏว่า ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและการบริการ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะดังนี้

3.1 ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

3.1.1 ข้อเสนอแนะสำหรับสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ควรมีการกำหนดนโยบายด้านการจัดสภาพแวดล้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและการบริการ ให้มีความชัดเจน สามารถนำไปเป็นแนวทางในการนำไปปฏิบัติได้ เช่น การจัดบริการรถรับส่ง เพื่อให้นักเรียนนักศึกษา เดินทางไปกลับโดยสะดวกและปลอดภัย การจัดระบบดูแลรักษาความสะอาดภายในวิทยาลัย เป็นต้น

3.1.2 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหารวิทยาลัย

ควรมีการประเมินผล ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและการบริการ อย่างเป็นระบบและต่อเนื่องเพื่อนำผลการประเมินมาเป็นข้อมูลในการประกอบการตัดสินใจ ในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาารูปแบบการจัดสภาพแวดล้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและการบริการ ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ รูปแบบหรือแนวทาง ในการจัดสภาพแวดล้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและการบริการ ของวิทยาลัยสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ทั้งนี้เพื่อนำผลการศึกษาไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาสภาพแวดล้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและการบริการ ให้มีความสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน นักศึกษาให้มากยิ่งขึ้นต่อไป

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- เกษม จันทร์แก้ว (2536) *วิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม* กรุงเทพมหานคร อักษรสยามการพิมพ์
- เกษม วัฒนชัย (2549) “เศรษฐกิจพอเพียงกับการศึกษา” หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ (สิงหาคม) : 15 _____ . (2545) การปฏิรูปการศึกษาไทย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์ 21 เซ็นจูรี จำกัด
- การุณ มุดานนตร (2549) “แนวความคิดในการออกแบบอาคาร คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรอุตสาหกรรม มหาบัณฑิต สาขาวิชาสถาปัตยกรรม บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
- การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (2549) “นิคมอุตสาหกรรมในประเทศไทย” ค้นคืนวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2549 จาก www.ieat.go.th
- กรมอนามัย (2546) *ความสำคัญของการจัดการสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน* กระทรวงสาธารณสุข
- กิตติมา ปรีดีติติก (2532) *การบริหารและการนิเทศการศึกษามือเบื้องต้น* กรุงเทพมหานคร อักษราพัฒนา
- คำจันทร์ อับการัตน์ (2542) “บทบาทของผู้บริหารในการจัดสิ่งแวดล้อมที่สนับสนุนต่อการปฏิบัติงานของครูผู้สอน โรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา9” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- จิระพงษ์ จันทร์ประเสริฐ (2549) “การศึกษาสภาพการบริหารงานฝ่ายวิชาการของวิทยาลัยเทคนิค สัตหีบ ประจำปีการศึกษา 2548” ฝ่ายวิชาการ วิทยาลัยเทคนิคสัตหีบ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
- จ้านง อินทร์ทองคำ และคณะ (2546) “ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดสภาพแวดล้อม ภายในวิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา” งานวิจัยและพัฒนา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
- ชไมพร ตุ่มพงษ์ (2547) “การพัฒนาสภาพแวดล้อมของวิทยาลัยอาชีวศึกษาหนองคายตามมาตรฐานอาชีวศึกษา” งานวิจัยและพัฒนา ฝ่ายวางแผนและพัฒนา วิทยาลัยอาชีวศึกษาหนองคาย สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
- ณรงค์ ณ เชียงใหม่ (2530) *สุขภาพสิ่งแวดล้อมชุมชน* กรุงเทพมหานคร โอ.เอส.พรีนติ้งเฮ้าส์
- ดำรงศักดิ์ ชัยสนธิและสุนี เลิศแสวงกิจ (2540) *การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม* กรุงเทพมหานคร

- ทรงธรรม กาญจนพิบูลย์ (2541) “บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษาในการส่งเสริมสิ่งแวดล้อมศึกษา” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสิ่งแวดล้อมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล
- ทองศรี คำภู ฦ อยุธยา (2533) องค์การ เหตุผล และกลยุทธ์ในการอยู่รอด กรุงเทพมหานคร สหยาบถือถอกและการพิมพ์
- ธวัชชัย สุภดิษฐ์ (2547) สิ่งแวดล้อมนิเวศวิทยาและการจัดการ บ้านพิมพ์การพิมพ์ กรุงเทพมหานคร
- ธเนศ จำเกิด (2541) การพัฒนาบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน โดยใช้เทคนิคการวางแผนเป็นทีม เอกสารการวิจัยทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
- ธงชัย แสงโพลง (2546) “บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการบริหารสิ่งแวดล้อม ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดประจวบคีรีขันธ์” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- ธีระ รุญเจริญ (2546) การบริหารโรงเรียนยุคปฏิรูปการศึกษา กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์ข้าวฟ่างจำกัด
- ธีรวุฒิ บุญยโสภณ (2542) การบริหารอาชีวะและเทคนิคศึกษาเพื่อพัฒนาอุตสาหกรรม กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
- นรา สมประสงค์และเสรี ธาราโรจน์ (2546) “การบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา” ในประมวลสาระชุดวิชาการจัดการสถานศึกษา หน่วยที่ 9 สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- นพดล เจนอักษร (2542) การเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อม หลักสูตรการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาบุคลากรแกนนำในโรงเรียนและชุมชน โครงการรุ่งอรุณ
- นัยนา อ่างสันติกุล (2522) “การวิเคราะห์องค์ประกอบสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยไทย” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- บุญชม ศรีสะอาด (2545) การวิจัยเบื้องต้น พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร สุวีริยาสาส์น
- ประเวศ ะสี (2541) หัวใจของการพัฒนาการเรียนการสอนการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ สำนักงานสภาการศึกษา กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์วัฒนาพานิช
- ประชุม รอดประเสริฐ (2526) นโยบายและการวางแผนหลักการและทฤษฎี กรุงเทพมหานคร เนติกุลการพิมพ์

- ปรีดี ชูชื่น (2547) “สภาพการบริหารงานอาคารสถานที่ของผู้บริหาร โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา เขตภาคใต้” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรอุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง
- ปรีชา คัมภีร์ปกรณ์ (2536) “การวิจัยเกี่ยวกับองค์การทางการศึกษา” ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการวิจัยการบริหารการศึกษา* หน่วยที่ 10 หน้า 1-87 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตโต) (2541) “กระบวนการเรียนรู้” สาระความรู้ที่ได้จากการสัมมนาทางวิชาการ จัดโดยกรมวิชาการ 24-27 ก.พ.2541 กรุงเทพฯ กระทรวงศึกษาธิการ หน้า 38-39
- พิตร ทองชื่น (2545) “การวางแผนการวิจัยและการรวบรวมข้อมูล” ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการวิจัยการบริหารการศึกษา* หน่วยที่ 2 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- พิศณุ ทองเลิศ (2545) “พฤติกรรมผู้บริหารที่สัมพันธ์กับการวางแผนอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
- มีชัย วรสายัณห์ (2535) *มนุษย์และสิ่งแวดล้อม* กรุงเทพมหานคร โอเดียนสโตร์
- เมธี ปิลาธนนานนท์ (2531) *การบริหารอาชีวศึกษาและเทคนิคศึกษา* กรุงเทพมหานคร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
- รัตติกรณ์ จงวิศาล (2550) *มนุษย์สัมพันธ์: พฤติกรรมมนุษย์ในองค์กร* กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- ราชบัณฑิตยสถาน (2546) *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542* กรุงเทพมหานคร: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชันส์
- วันชัย ธรรมสังการ (2543) “การเสริมสร้างพลังทางจิตวิทยากับการทำงาน” *วารสารมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ฉบับสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์* 6,2 (พฤษภาคม - สิงหาคม) :186-188
- วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2525) “งานสวัสดิการและบริการนิสิตนักศึกษา” ใน *นิสิตนักศึกษา: หลักการ แนวปฏิบัติและปัญหา* กรุงเทพมหานคร : พีระพัทธนา หน้า 32-34
- วิจิตร ศรีสอ้าน (2518) *หลักการอุดมศึกษา* กรุงเทพมหานคร : วัฒนาพานิช หน้า 44-45

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ(2541) พฤติกรรมองค์กร กรุงเทพมหานคร ซีระฟิล์ม และไซเท็กซ์

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) (2549) แผนพัฒนา

เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 1-9 คั่นคืนวันที่ 10 มิถุนายน 2549 จาก

http://www.nesdb.go.th/plan/menu_new.html

_____ . (2549) คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ :3

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (2548) *สรุปผลการ*

ดำเนินงานในรอบ 5 ปี (พ.ศ.2544-2548) กรุงเทพมหานคร

_____ . (2548) รวมสรุปผลงานวิจัยการประกันคุณภาพการศึกษา, กรุงเทพมหานคร

สำนักงานปฏิรูปการศึกษา(2543) *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 กรุงเทพมหานคร:*

โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2549) *มาตรฐานการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร*

โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว

_____ . (2549) *ปรับวิธีเรียน เปลี่ยนวิธีสอน ปฏิรูปวิธีสอบ กรุงเทพมหานคร: สำนัก*

มาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ

_____ . (2549) *ปัจจุบันสถานศึกษาในสังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา*

คั่นคืนวันที่ 21 พฤษภาคม 2549 จาก <http://www.vec.go.th>.

_____ . (2549) *การจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ สำนักงานคณะกรรมการ*

การอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ กรุงเทพมหานคร : ไร่ไทยเพรส

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2547) *มาตรฐานสื่อการเรียนการสอนและนวัตกรรม*

อาชีวศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

กรุงเทพมหานคร : คุรุสภาลาดพร้าว

_____ . (2549) *ระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา*

พ.ศ. 2549. ลงวันที่ 26 กันยายน พ.ศ. 2549 สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ. (เอกสารอัดสำเนา)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2545) *แนวการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติ*

การศึกษาแห่งชาติ กรุงเทพมหานคร : สปปร.

สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดระยอง (2548) “*การพัฒนาอุตสาหกรรมในจังหวัดระยอง*”

(เอกสารอัดสำเนา)

- สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดชลบุรี (2543) “ปัจจัยส่งเสริมการลงทุน” โลกอุตสาหกรรม
 พรชัยการพิมพ์ กรุงเทพมหานคร (เอกสารอัดสำเนา)
- สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดฉะเชิงเทรา (2548) โลกอุตสาหกรรม อนุกรรมการพิมพ์
 กรุงเทพมหานคร (เอกสารอัดสำเนา)
- สำนักงานปฏิรูปการศึกษา (2543) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 กรุงเทพมหานคร:
 โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว
- สำเนา ขจรศิลป์ (2525) หลักการกิจกรรมนักศึกษา กรุงเทพมหานคร: กองกิจการนักศึกษา
 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- สร้อยตระกูล (ติวานนท์) อรรถมานะ (2542) พฤติกรรมองค์การ: โรงพิมพ์
 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- สายพิน ธรรมบำรุง (2527) “การจัดบริการนักศึกษาของวิทยาลัยครูในประเทศไทย” วิทยานิพนธ์
 ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- เสนาะ ดิยาวี (2546) หลักการบริหาร กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- สมเดช สีแสง (2546) คู่มือบริหารโรงเรียนตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ชัยนาทชมรม
 พัฒนาความรู้ด้านระเบียบกฎหมายและพัฒนามาตรฐานวิชาชีพ
- สุเทพ พงศ์ศรีพัฒน์ (2545) ภาวะผู้นำ : ทฤษฎีและปฏิบัติ กรุงเทพมหานคร บুদ্ধิ่ง
- สุธีวรรณ ตันดิรจนาวงศ์ (2546) “สิ่งแวดล้อมในสถานศึกษา” ใน ประมวลสาระชุดวิชาบริบท
 การศึกษา หน่วยที่ 12 หน้า 97 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช สาขาวิชา
 ศึกษาศาสตร์
- สุมาลี สังข์ศรี และคณะ (2544) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน กรุงเทพมหานคร องค์การ
 ค้ำของคุรุสภา
- สุน อมรวิวัฒน์ (2544) กระบวนการเรียนรู้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนและธรรมชาติ หน้า 8
 กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์วัฒนาพานิช
- สมศักดิ์ ดลประสิทธิ์ (2544) “ การพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของคนไทยให้มี
 ความสมบูรณ์มีคุณภาพชีวิต และอยู่ร่วมกับสังคมโลกได้อย่างมีความสุข”
 หนังสือพิมพ์มติชน หน้า 4
- สมศักดิ์ สินธุระเวช (2541) “การทบทวนคุณภาพภายในของโรงเรียน” ตอนที่ 8
 วารสารวิชาการ 1,12 (กันยายน-ธันวาคม) : 28-29

- เสริมศักดิ์ วิสาลาภรณ์ (2538) “พฤติกรรมองค์กร” ใน *ประมวลสาระชุดวิชาสัมมนาบัณฑิตบริหารการศึกษา* หน่วยที่ 8 หน้า 90-116 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- _____ . (2521) *พฤติกรรมผู้นำทางการศึกษา* พิมพ์ครั้งที่ 2 พิษณุโลก
- สุปรีชา หิรัญโต (2541) *การวางแผนพัฒนาโรงเรียน* กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์สุโขทัยธรรมาธิราช
- _____ . (2531) *การพัฒนาองค์กรและสภาพแวดล้อม* กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์ชวนพิมพ์
- สิริวรรณ ศรีพหล (2544) “รูปแบบวิทยานิพนธ์และการอ้างอิง” ใน *ประมวลสาระชุดวิชาวิทยานิพนธ์ 1* หน่วยที่ 2 หน้า 35 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- สิปปนนท์ เกตุทัต (2541) *กระบวนการเรียนรู้สาระความรู้ที่ได้จากการสัมมนาทางวิชาการ* จัดโดย กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ
- สมพงษ์ เกษมสิน (2526) *การบริหาร* กรุงเทพมหานคร ไทยวัฒนาพานิช
- สมบัติ ชำรงวงศ์ (2535) “การปรับตัวขององค์กรต่อสภาพแวดล้อมทางการเมือง-เศรษฐกิจและสังคม” *วารสารพัฒนาบริหารศาสตร์* 32 (มกราคม-มีนาคม):41-42
- อภิชาติ วงศ์อนันต์ (2548) “การศึกษาสภาพแวดล้อมทางกายภาพของอาคารศูนย์วิทยาศาสตร์สถาบันราชภัฏ” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรอุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาสถาปัตยกรรม บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
- อารีย์ พันธุ์ฉณี (2542) *จิตวิทยาการเรียนการสอน* กรุงเทพมหานคร เลิฟแอนด์ลิฟเฟรส
- อรรถพล คุณพันธ์ (2521) “การสร้างแบบสำรวจจำแนกสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยไทย” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- Abramson, Mark, A. (1997). “Leadership for the Future :New Behaviors, New Roles, And New Attitudes.” *The Public Manager* 10 Spring 1-6.
- Atwood, Alvin, R. (1973). *A Study of Student Personal Services Available in College of Church of Nazarene in United States with Dissertation Abstracts International*. 34 : January.

- Aldridge, J. M., Fraser, B.J. and Huang, T.I. (1999). "Investigating classroom environments in Taiwan and Australia with multiple research methods." *The Journal of Educational Research*, 93, 48-62. Retrieved February 13, 2008 from <http://www.203.144.248.21/hwwmnds.detail.nsp>.
- Alexander, Astin, A. (1989). *The College Environment*. New York: American Council on Education, p. 3.
- Black, Robert, R. and Mouton, Jane, S. (1964). *The Managerial Grid*. Houston, Texas: Gulf Publishing.
- Burruss, W. J. (2001). "Adult learning environment: The relationship of light and color in the ambient environment." *Journal of Continuing Higher Education*, 49, 28-33 . Retrieved February 13, 2008 from <http://www.eric.ed.gov>.
- Campisano, F.A. (1992). "A theoretical model for the effects of the school work environment in Jesuit high schools" [CD-ROM]. Abstract from: Pro Quest File : Dissertation Abstracts International.
- Cronbach, Lee, J.(1974). *Essentials of Psychological Testing*. 3rd ed. New York : Harpers & Row Publisher.
- Chen Pei, J. (1993). "Environmental Education Needs Assessment Among Elementary School Teacher In Massachusetts". *Dissertation Abstracts International*. 53 (June 1993): 4017-A.
- Chin, C. (1994). A study of environmental knowledge, attire and behavior of secondary student per and in service teachers in Taiwan. *Dissertation Abstract International*. 36 (11), 2970-A.
- Davis, Keith and John, Newstrom, Human W. (1989). *Behavior at work: Organizational Behavior*. 8th ed. Singapore : Mc Graw -Hill Book.
- Dethlefs, T.M. (2002). "Relationship of constructivist learning environment to student Attitudes and achievement in high school mathematics and science." *Dissertation Abstracts International*, 3(4), 257-315. (UMI No.3059944) Retrieved February 13, 2008 from <http://www.lib.umi.com/dissertations/preview.all>.

- Fisher, D. L. and Kim, H. B. (1999). "Assessment and investigation of constructivist science Learning environment in Korea." *Research in science and Technological Education*, 19(2), 239-241.
- Getzels, Jacob, W. and Guba, Egon, G. (1957). *Social Behavior and the Administrative Process, School Review*.
- Gulick, Luther and Lyndall Urwick. (1973). *Papers on the Science of Administration*. New York: Columbia University.
- Good, Carter, V. (1975). *Dictionary of Education*. New York : McCraw-Hill.
- Harold, Webster. (1964). "Personality Change in College Student." In *College and Character*. New York: Nevitt Stanford.
- Hemphill, John, K and Coons, Alvin, E. (1950). *Leader Behavior Description*. Columbus: Ohio State University.
- Hersey Paul, and Blanchard, Kenneth, H. (1982). *Management of organization Behavior*. Englewood, Cliffs N.J. : Prentice-Hall.
- _____. (1969). "Life Cycle Theory of Leadership" in *Training and Development Journal*.
- Hill, George W. (1978). "A Study of Faculty and Student Perceptions of the campus Environment at Florida University" *Dissertation Abstracts* 38 :5946-A.
- Kerlinger, Fred, N. (1966). *Foundations of Behavioral Research*. New York: Holt, Rinehart and Winston.
- Leandro, A.V. (2003). "A Network of Regional Centres of Environmental Education and Training : A Strategy for Developing Countries". *School of Urban and Regional Planning*. Available : <http://www.sciencedirect.com>, April 15, 2006.
- Manz , C.C. and Sims , H. J. Jr. (1991). "Super leadership : Beyond the myth of heroic leadership" *Organization Dynamic* 32,1.
- Reddin, William, J. (1970). *Managerial Effectiveness* Tokyo: McGraw Hill.
- Simon, Herbert. (1977). *Administration Behavior*. New York : The Freepress.
- Webster, Noah. (2001). *Merriam - Webster Collegiate Dictionary*. Merriam – Webster. 10 th. ed Springfield Mass: Merriam – Webster.
- Yukl, G. (1998). "A new taxonomy for integrating diverse perspectives on managerial behavior" In *Leadership in Organizations* , 59-62 . 4th ed. Englewood Cliffs, NJ :Prentice Hall.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจพิจารณาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจพิจารณาเครื่องมือ

1. ชื่อ ว่าที่ ร.ต. พงษ์เพชร พิทยาพละ
วุฒิการศึกษา คอ.ม. (การบริหารอาชีวะและเทคนิคศึกษา) สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
ประสบการณ์ ผู้บริหารสถานศึกษา
2. ชื่อ ดร.ไชยยันต์ ถาวระวรรณ
วุฒิการศึกษา คอ.ค. (การบริหารอาชีวะและเทคนิคศึกษา) สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
ประสบการณ์ ผู้บริหารสถานศึกษา
3. ชื่อ นาย อำพร ทองนุช
วุฒิการศึกษา คอ.ม. (การบริหารอาชีวะและเทคนิคศึกษา) สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ประสบการณ์ ผู้บริหารสถานศึกษา
4. ชื่อ นาย วิชระ อนุศาสนกุล
วุฒิการศึกษา คอ.ม.(การบริหารอาชีวะและเทคนิคศึกษา) สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
ประสบการณ์ ผู้บริหารสถานศึกษา
- 5.ชื่อ นาย เกษม อุ๋นมณีรัตน์
วุฒิการศึกษา กษ.ม (การวัดผลการศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
ประสบการณ์ ผู้บริหารสถานศึกษา

ภาคผนวก ข

สำเนาหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย

(สำเนา)

ที่ศธ 0522.16 (บ)/213

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

20 เมษายน 2550

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน ว่าที่ ร.ต. พงษ์เพชร พิทยาพละ

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด(บทที่ 1)

เนื่องด้วย นาย ประทีป จุฬาลิศ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง พฤติกรรมการบริหารสภาพแวดล้อมของผู้บริหารวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตามโครงการวิทยานิพนธ์ที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูล และได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไว้ชั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในฐานะผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

สุจินต์ วิศวกรรมนท์

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุจินต์ วิศวกรรมนท์)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0 2503 2870

โทรสาร 0 2503 3566 -7

(สำเนา)

ศธ 0522.16 (บ)/ 214

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

20 เมษายน 2550

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน นายอำพร ทองนุช

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด(บทที่ 1)

เนื่องด้วย นาย ประทีป จุฬาลักษณ์ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่องพฤติกรรมการบริหารสภาพแวดล้อมของผู้บริหารวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตามโครงการวิทยานิพนธ์ที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูล และได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในฐานะผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

สุจินต์ วิสวธีรานนท์

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุจินต์ วิสวธีรานนท์)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0 2503 2870

โทรสาร 0 2503 3566 -7

(สำเนา)

ศธ 0522.16 (บ)/ 215

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

20 เมษายน 2550

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.ไชยยันต์ ถาวรระวรรณ

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด(บทที่ 1)

เนื่องด้วย นาย ประทีป จุฬาลักษณ์ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช ได้บอมนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง พฤติกรรมการบริหาร สภาพแวดล้อมของผู้บริหาร วิทยาลัยสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตามโครงการ วิทยานิพนธ์ที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าว นักศึกษา ได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูล และ ได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไว้ชั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้น มีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความ อนุเคราะห์จากท่าน ในฐานะผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็น เพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

สุจินต์ วิสวธีรานนท์

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุจินต์ วิสวธีรานนท์)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0 2503 2870

โทรสาร 0 2503 3566 -7

(สำเนา)

ศธ 0522.16 (บ)/ 216

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

20 เมษายน 2550

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน นายวัชร อนุศาสนกุล

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด(บทที่ 1)

เนื่องด้วย นาย ประทีป จุฬาลักษณ์ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง พฤติกรรมการบริหารสภาพแวดล้อมของผู้บริหารวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตามโครงการวิทยานิพนธ์ที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูล และได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในฐานะผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษานำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

สุจินต์ วิศวธีรานนท์

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุจินต์ วิศวธีรานนท์)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0 2503 2870

โทรสาร 0 2503 3566 -7

(สำเนา)

ศธ 0522.16 (บ)/ 217

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

20 เมษายน 2550

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน นาย เกษม อุ่นมณีรัตน์

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด (บทที่ 1)

เนื่องด้วย นาย ประทีป จุฬาลิศ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ตามโครงการวิทยานิพนธ์ที่แนบมาด้วยนี้ พฤศจิกายนการบริหารสภาพแวดล้อมของผู้บริหารวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาภาคตะวันออก

การจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูล และได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในฐานะผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

สุจินต์ วิศวกรรมนท์

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุจินต์ วิศวกรรมนท์)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0 2503 2870

โทรสาร 0 2503 3566 -7

(สำเนา)

ที่ ศธ 0522.16 (บ)/329

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

7 กรกฎาคม 2550

เรื่อง ขอดความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาทดลองเครื่องมือ

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพพนัสนิคม

เนื่องด้วย นายประทีป จุฬาลิศ รหัสประจำตัว 2482301732 นักศึกษา หลักสูตร
บัณฑิตศึกษา แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่องพฤติกรรมกรรมการบริหารสภาพแวดล้อมของผู้บริหารวิทยาลัยในสังกัด
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องทดลองใช้
เครื่องมือในการวิจัย โดยขอดความอนุเคราะห์จากผู้บริหารวิทยาลัยและครูผู้สอน ตอบแบบสอบถาม
เพื่อการวิจัย ทั้งนี้จะมีให้เป็นการรบกวนเวลาเรียนตามปกติของนักเรียน นักศึกษา และผลการวิจัย
ที่ได้จะเป็นประโยชน์แก่งานวิชาการสืบไป

จึงเรียนมาเพื่อขอดความอนุเคราะห์จากท่านในการอนุญาตให้นักศึกษาได้ทดลอง
เครื่องมือตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณา
จากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

สุจินต์ วิศวกรรมนท์

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุจินต์ วิศวกรรมนท์)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0 2503 2870

โทรสาร 0 2503 3566 -7

(สำเนา)

ศธ 0522.16 (บ)/329

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

7 กรกฎาคม 2550

เรื่อง ขอลาขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาทดลองเครื่องมือ

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคบูรพาปราจีน

เนื่องด้วย นายประทีป จุฬาลิศ รหัสประจำตัว 2482301732 นักศึกษาหลักสูตร
บัณฑิตศึกษา แขนงวิชาการบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่องพฤติกรรมกรรมการบริหารสภาพแวดล้อมของผู้บริหารวิทยาลัยในสังกัด
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาภาคตะวันออก ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องทดลองใช้
เครื่องมือในการวิจัย โดยขอความอนุเคราะห์จากผู้บริหารวิทยาลัยและครูผู้สอน ตอบแบบสอบถาม
เพื่อการวิจัย ทั้งนี้จะมีให้เป็นการรบกวนเวลาเรียนตามปกติของนักเรียน นักศึกษา และผลการวิจัย
ที่ได้จะเป็นประโยชน์แก่งานวิชาการสืบไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านในการอนุญาตให้นักศึกษาได้ทดลอง
เครื่องมือตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณา
จากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

สุจินต์ วิสวธีรานนท์

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุจินต์ วิสวธีรานนท์)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0 2503 2870

โทรสาร 0 2503 3566 -7

(สำเนา)

ศธ 0522.16(บ)/405

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

30 สิงหาคม 2550

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียง

เนื่องด้วย นาย ประทีป จุฬาลิศ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชา
บริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช กำลังทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง พฤติกรรมการบริหารสภาพแวดล้อมของผู้บริหารวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียง

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยจากท่านซึ่งเป็นผู้บริหาร
สถานศึกษาและครูผู้สอนอีกส่วนหนึ่งในสถานศึกษาของท่าน

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านในการอนุญาตให้นักศึกษาดำเนินการ
เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับ
ความกรุณา จากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

สุจินต์ วิสวธีรานนท์

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุจินต์ วิสวธีรานนท์)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0 2503 2870

โทรสาร 0 2503 3566 -7

ภาคผนวก ก
ค่าคุณภาพเครื่องมือการวิจัย

ตารางที่ 1 ค แสดงค่าความสอดคล้องของแบบสอบถามพฤติกรรมการบริหารสภาพแวดล้อม
ของผู้บริหารวิทยาลัย

ข้อคำถามที่	คะแนนผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญคนที่					$\sum R$	IOC	สรุป
	1	2	3	4	5			
การบริหารสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน								
1	0	+1	+1	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
6	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
7	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
8	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
9	0	+1	0	+1	+1	3	0.60	ใช้ได้
การบริหารสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่								
10	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
11	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
12	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
13	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
14	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
15	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
16	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
17	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
18	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
19	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
20	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
21	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
22	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตารางที่ 1 ค(ต่อ)

ข้อคำถามที่	คะแนนผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญคนที่					$\sum R$	IOC	สรุป
	1	2	3	4	5			
การบริหารสภาพแวดล้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและการบริการ								
23	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
24	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
25	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
26	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
27	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
28	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
29	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
30	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
31	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
32	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
33	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
34	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
การบริหารสภาพแวดล้อมด้านแหล่งเรียนรู้								
35	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
36	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
37	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
38	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
39	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
40	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
41	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
42	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้

ตารางที่ 2 ค แสดงค่าความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถามโดยใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์
แอลฟา (Alpha Coefficient) ของ ครอนบาค (Cronbach)

ข้อ	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Corrected Item-Total Correlation
P1	135.0000	1194.9565	.7540	.9807
P2	135.1000	1188.4971	.7410	.9807
P3	135.4143	1196.3041	.6015	.9810
P4	134.8143	1187.5447	.7557	.9806
P5	134.5857	1191.1447	.7718	.9806
P6	134.4857	1189.3549	.7352	.9807
P7	134.6286	1189.4542	.7934	.9805
P8	134.9714	1185.1876	.7586	.9806
P9	135.1429	1190.8778	.7401	.9807
P10	134.8714	1172.7513	.8607	.9803
P11	135.0143	1181.3186	.7992	.9805
P12	134.5714	1179.7557	.7192	.9807
P13	134.7714	1186.9615	.7614	.9806
P14	135.0571	1203.3010	.3810	.9821
P15	134.9286	1191.7774	.7089	.9807
P16	135.3429	1186.9822	.7048	.9808
P17	135.1143	1188.3346	.7573	.9806
P18	134.5714	1190.6253	.7261	.9807
P19	134.3286	1186.4847	.6763	.9809
P20	134.5143	1190.5433	.6963	.9808
P21	134.7143	1182.5259	.8112	.9805
P22	134.7429	1184.1938	.7341	.9807
P23	135.0286	1181.6513	.8176	.9804
P24	134.9429	1178.1416	.8285	.9804
P25	134.7857	1184.6636	.8646	.9804
P26	135.0286	1200.6369	.5916	.9810
P27	135.1714	1183.3905	.7925	.9805
P28	135.9857	1198.6810	.4984	.9814
P29	134.9571	1188.6793	.7470	.9806
P30	135.1286	1186.0267	.6805	.9808
P31	134.9714	1181.3325	.7484	.9806
P32	134.6571	1178.1996	.8210	.9804
P33	135.0286	1183.8542	.8421	.9804
P34	134.9143	1183.1810	.8170	.9805
P35	135.0714	1184.1832	.7735	.9806
P36	135.1143	1178.0157	.8007	.9805
P37	134.7857	1176.2578	.8469	.9803
P38	134.9714	1189.1876	.7526	.9806
P39	135.0286	1185.7383	.7717	.9806
P40	134.4857	1179.6737	.7349	.9807
P41	135.0571	1181.3300	.7548	.9806
P42	134.9857	1184.6520	.7589	.9806

Reliability Statistics

Alpha = .9811 N of Items = 42

ภาคผนวก ง
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 1 ง แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามวิทยาลัยที่ตั้งอยู่ในจังหวัด
ที่มีและไม่มีนิคมอุตสาหกรรม

ข้อมูลสถานศึกษา	ประชากร		กลุ่มตัวอย่าง		
	ผู้บริหาร	ครู	ผู้บริหาร	ครู	รวม
วิทยาลัยที่ตั้งอยู่ในจังหวัดที่มีนิคม อุตสาหกรรม					
1.วิทยาลัยเทคนิคฉะเชิงเทรา	3	98	2	8	10
2.วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา	5	93	2	8	10
3.วิทยาลัยเทคนิคจุฬาภรณ์	5	63	2	8	10
4.วิทยาลัยการอาชีพพนมสารคาม	4	42			
5.วิทยาลัยการอาชีพบางปะกง	4	20	2	8	10
6.วิทยาลัยสารพัดช่างฉะเชิงเทรา	3	26	2	8	10
7.วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี ฉะเชิงเทรา	3	40			
8.วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี	4	148			
9.วิทยาลัยเทคนิคสัตหีบ	4	128	2	8	10
10.วิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี	5	95			
11.วิทยาลัยการอาชีพบางละมุง	4	61	2	8	10
12.วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี ชลบุรี	4	72			
13.วิทยาลัยการอาชีพพนัสนิคม	5	42			
14.วิทยาลัยการอาชีพพานทอง	4	31	2	8	10
15.วิทยาลัยสารพัดช่างชลบุรี	5	43	2	8	10
16.วิทยาลัยเทคนิคระยอง	5	169			
17.วิทยาลัยสารพัดช่างระยอง	3	37	2	8	10
18.วิทยาลัยเทคนิคบ้านค่าย	4	36	2	8	10
19.วิทยาลัยเทคนิคมาบตาพุด	4	29	2	8	10
20.วิทยาลัยการอาชีพแกลง	3	21			
รวม	81	1,294	24	96	120

ตารางที่ 1 ง (ต่อ)

ข้อมูลสถานศึกษา	ประชากร		กลุ่มตัวอย่าง		
	ผู้บริหาร	ครู	ผู้บริหาร	ครู	รวม
วิทยาลัยที่ตั้งอยู่ในจังหวัดที่ไม่มีนิคมอุตสาหกรรม					
21.วิทยาลัยเทคนิคจันทบุรี	4	116	2	8	10
22.วิทยาลัยการอาชีพสอยดาว	3	31	2	8	10
23.วิทยาลัยสารพัดช่างจันทบุรี	5	25	2	8	10
24.วิทยาลัยการอาชีพนายายอาม	4	23			
25.วิทยาลัยเทคนิคตราด	5	74	2	8	10
26.วิทยาลัยการอาชีพบ่อไร่	3	27			
27.วิทยาลัยสารพัดช่างตราด	3	21	2	8	10
28.วิทยาลัยเทคนิคนครนายก	5	108	2	8	10
29.วิทยาลัยการอาชีพนครนายก	5	59	2	8	10
30.วิทยาลัยการอาชีพองครักษ์	3	18			
31.วิทยาลัยเทคนิคปราจีนบุรี	4	139	2	8	10
32.วิทยาลัยการอาชีพกบินทร์บุรี	3	35	2	8	10
33.วิทยาลัยเทคนิคบูรพาปราจีน	3	29			
34.วิทยาลัยสารพัดช่างปราจีนบุรี	4	27	2	8	10
35.วิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว	5	60	2	8	10
36.วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีสระแก้ว	4	48			
37.วิทยาลัยการอาชีพวังน้ำเย็น	3	27	2	3	10
รวม	64	867	24	96	120
รวมทั้งสิ้น	145	2,161	48	192	240

ภาคผนวก จ
แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามการวิจัย

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามชุดนี้แบ่งเป็น 3 ตอน คือ
ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม
ตอนที่ 2 พฤติกรรมการบริหารสภาพแวดล้อมของผู้บริหารวิทยาลัย
ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารสภาพแวดล้อมในวิทยาลัย
2. การตอบแบบสอบถามนี้จะไม่มีผลกระทบต่อตัวท่านหรือหน่วยงานของท่านแต่อย่างใด
เนื่องจากผู้วิจัยจะนำเสนอผลการวิเคราะห์ในภาพรวมและจะปกปิดข้อมูลส่วนบุคคลทั้งหมด
ไว้เป็นความลับ
3. ขอให้ท่านตอบคำถามทุกรายการตามความเป็นจริง

ตอนที่ 1

ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง

โปรดกา ✓ ในช่อง () หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถาม	สำหรับผู้วิจัย
1. ท่านดำรงตำแหน่ง () ผู้บริหารวิทยาลัย () ครูผู้สอน	[] 1
2. วิทยาลัยของท่านตั้งอยู่ในจังหวัด () ระยอง () ชลบุรี () ฉะเชิงเทรา () จันทบุรี () ตราด () นครนายก () ปราจีนบุรี () สระแก้ว	[] 2

ตอนที่ 2

พฤติกรรมกรรมการบริหารสภาพแวดล้อมของผู้บริหารวิทยาลัย

คำชี้แจง ขอให้พิจารณาข้อความเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการบริหารสภาพแวดล้อมของผู้บริหารวิทยาลัยของท่านในแต่ละรายการให้รอบคอบแล้วกา ✓ ในช่องระดับการปฏิบัติตามความเป็นจริงดังนี้

ถ้าผู้บริหารวิทยาลัยของท่านมีพฤติกรรมกรรมการบริหารตรงกับข้อความในรายการนั้นในระดับมากที่สุด ให้กา ✓ ในช่อง 5

ถ้าผู้บริหารวิทยาลัยของท่านมีพฤติกรรมกรรมการบริหารตรงกับข้อความในรายการนั้นในระดับมาก ให้กา ✓ ในช่อง 4

ถ้าผู้บริหารวิทยาลัยของท่านมีพฤติกรรมกรรมการบริหารตรงกับข้อความในรายการนั้นในระดับปานกลาง ให้กา ✓ ในช่อง 3

ถ้าผู้บริหารวิทยาลัยของท่านมีพฤติกรรมกรรมการบริหารตรงกับข้อความในรายการนั้นในระดับน้อย ให้กา ✓ ในช่อง 2

ถ้าผู้บริหารวิทยาลัยของท่านมีพฤติกรรมกรรมการบริหารตรงกับข้อความในรายการนั้นในระดับน้อยที่สุด ให้กา ✓ ในช่อง 1

ตัวอย่าง การตอบแบบสอบถาม

ข้อ	พฤติกรรม	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
0	มีการจัดทำแผนปฏิบัติการในวิทยาลัยฯ		✓			

จากตัวอย่าง ข้อ 0 ท่านพิจารณาแล้วเห็นว่าผู้บริหารวิทยาลัยของท่าน มีการจัดทำแผนปฏิบัติการอยู่ในระดับ มาก ท่านจึงกา ✓ ในช่อง 4

ต่อไปนี้ขอให้ท่านพิจารณาข้อความในแต่ละรายการให้รอบคอบแล้วตอบคำถามทุกข้อตามความเป็นจริง

ข้อ	รายการ	ระดับการปฏิบัติ					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
1	การบริหารสภาพแวดล้อมภายใน ห้องเรียน การจัดทำแผนงานและโครงการด้านการ จัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียน และห้อง ฝึกปฏิบัติงาน						[] 3
2	การจัดให้มี สื่อ อุปกรณ์ที่จำเป็นภายใน ห้องเรียน และห้องฝึกปฏิบัติงานครบถ้วน ตามเกณฑ์มาตรฐาน						[] 4
3	การจัดให้มีสื่อ และอุปกรณ์การสอนที่ ทันสมัย เช่น LCD Projector คอมพิวเตอร์ช่วยสอน สื่อของจริงเป็นต้น						[] 5
4	การกำกับดูแลครุภัณฑ์ ประจำห้องเรียน และห้องฝึกปฏิบัติงาน เช่น กระดานดำ กระดานไวท์บอร์ด สื่อ อุปกรณ์ เครื่องจักร เป็นต้น ให้อยู่ในสภาพที่สามารถใช้งานได้ ดีอยู่เสมอ						[] 6
5	การกำกับดูแลห้องเรียนและห้องฝึก ปฏิบัติงานให้สะอาด เป็นระเบียบ เรียบร้อยและมีระบบการถ่าย เทอากาศที่ดี						[] 7
6	การกำกับดูแลห้องเรียนและห้องฝึก ปฏิบัติงานให้มีแสงสว่างอย่างเพียงพอ						[] 8
7	การกำกับดูแลระบบไฟฟ้าและอุปกรณ์ใน ห้องเรียน และห้องฝึกปฏิบัติงานให้ได้ มาตรฐานและมีความปลอดภัย						[] 9
8	การประเมินผลการใช้ห้องเรียนและห้อง ฝึกปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ						[] 10

ข้อ	รายการ	ระดับการปฏิบัติ					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
9	การนำผลการประเมินไปใช้เพื่อปรับปรุงแก้ไขการบริหารสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนให้ดียิ่งขึ้น						[] 11
10	การบริหารสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ การกำหนดนโยบายในการใช้อาคารสถานที่ให้เหมาะสมและคุ้มค่า						[] 12
11	การจัดสรรงบประมาณเพื่อการดูแลรักษาอาคารสถานที่อย่างเหมาะสม						[] 13
12	การดูแลถนนและทางเดินระหว่างอาคารภายในวิทยาลัยให้มีความสะอาดและความปลอดภัยต่อการสัญจร						[] 14
13	การจัดสร้าง ดูแลรักษาอาคารและสนามกีฬา ให้สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างปลอดภัยตลอดเวลา						[] 15
14	การจัดระบบการป้องกันและขจัดมลภาวะต่างๆ เช่น กลิ่น เสียง ฝุ่น ละออง เป็นต้น						[] 16
15	การจัดระบบการจัดเก็บและกำจัดขยะมูลฝอยภายในวิทยาลัยอย่างถูกวิธี						[] 17
16	การจัดระบบการดูแลรักษาห้องน้ำห้องส้วมให้สะอาดถูกสุขลักษณะ						[] 18
17	การจัดระบบการดูแลรักษาโรงอาหารให้สะอาด ปลอดภัยและถูกสุขลักษณะ						[] 19

ข้อ	รายการ	ระดับการปฏิบัติ					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
18	การจัดระบบดูแลรักษาอาคาร สถานที่และบริเวณภายในวิทยาลัยให้ สะอาดสวยงามอยู่เสมอ						[] 20
19	การจัดระบบดูแล ไม้ยืนต้น ไม้ดอก ไม้ประดับภายในวิทยาลัยให้มีความ ร่มรื่นสวยงามตลอดปี						[] 21
20	การจัดพื้นที่สำหรับจอดยานพาหนะ ของนักศึกษาให้มีความเป็นระเบียบ เรียบร้อยปลอดภัยและเพียงพอ						[] 22
21	การจัดระบบการดูแลรักษาระบบ ไฟฟ้าและอุปกรณ์ภายนอกอาคาร ให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานและมี ความปลอดภัย						[] 23
22	การจัดระบบดูแลรักษาความ ปลอดภัยทรัพย์สินภายในวิทยาลัย						[] 24
23	การประเมินผลการใช้อาคารสถานที่ อย่างเป็นระบบ						[] 25
24	การนำผลการประเมินไปใช้เพื่อ ปรับปรุงแก้ไขการบริหารสภาพ แวดล้อมด้านอาคารสถานที่ ให้ดียิ่งขึ้น						[] 26
25	การบริหารสภาพแวดล้อมด้านสิ่ง อำนวยความสะดวกและการบริการ การจัดทำแผนงานและโครงการด้าน สิ่งอำนวยความสะดวกและบริการที่ จำเป็น						[] 27

ข้อ	รายการ	ระดับการปฏิบัติ					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
26	การจัดให้มีบริการด้านระบบ เครื่องมือ และอุปกรณ์การสื่อสารอย่างเพียงพอ เช่น โทรศัพท์สาธารณะ ไปรษณีย์ อินเทอร์เน็ต เป็นต้น						[] 28
27	การจัดระบบและให้บริการอุปกรณ์ การกีฬาแก่นักศึกษาอย่างทั่วถึงและ เพียงพอ						[] 29
28	การจัดระบบการบริการรถรับส่งครู และนักศึกษาเดินทางไปกลับระหว่าง บ้านและวิทยาลัย ได้โดยสะดวกและ ปลอดภัย						[] 30
29	การจัดให้มีร้านค้าสวัสดิการจำหน่าย สินค้าที่จำเป็นในราคายุติธรรมภายใน วิทยาลัย						[] 31
30	การจัดระบบการให้บริการอินเทอร์เน็ต เพื่อการเรียนการสอนและการศึกษา ค้นคว้าแก่นักศึกษาอย่างเพียงพอ						[] 32
31	การจัดระบบการให้บริการด้านการ ดูแล รักษาสุขภาพเบื้องต้นแก่นักศึกษา อย่างทั่วถึงและเพียงพอ เช่น การปฐมพยาบาล การตรวจสุขภาพ ประจำปี การประกันชีวิต เป็นต้น						[] 33
32	การจัดระบบให้บริการแนะแนวด้าน อาชีพและการศึกษาต่อแก่นักศึกษา อย่างทั่วถึง						[] 34
33	การจัดให้มีการประเมินผลด้านสิ่ง อำนวยความสะดวกและบริการอย่าง เป็นระบบ						[] 35

ข้อ	พฤติกรรม	ระดับการปฏิบัติ					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
34	การนำผลการประเมินไปใช้เพื่อปรับปรุง แก้ไขการบริหารสภาพแวดล้อมด้านสิ่ง อำนวยความสะดวกและการบริการให้ดียิ่งขึ้น						[] 36
35	การบริหารสภาพแวดล้อมด้านแหล่งเรียนรู้ ในชุมชน การจัดทำแผนงานและโครงการเกี่ยวกับ แหล่งเรียนรู้ในชุมชน						[] 37
36	การจัดทำทะเบียนและข้อมูลของสถาน ประกอบการและแหล่งเรียนรู้ในชุมชนเพื่อ เผยแพร่ให้คณะครูรับรู้						[] 38
37	การจัดทำโครงการความร่วมมือกับสถาน ประกอบการ และแหล่งเรียนรู้ในชุมชน						[] 39
38	การชี้แจงแนะนำให้ครูใช้แหล่งเรียนรู้ใน ชุมชนให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนการสอน						[] 40
39	การกำหนดแนวปฏิบัติในการจัดกิจกรรมการ เรียนการสอน โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน						[] 41
40	การกำหนดแนวปฏิบัติในการนำนักศึกษา ไปศึกษาดูงานหรือฝึกปฏิบัติงานในสถาน ประกอบการ และแหล่งเรียนรู้ในชุมชน						[] 42
41	การประเมินผลการใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน อย่างเป็นระบบ						[] 43
42	การนำผลการประเมินการใช้แหล่งเรียนใน ชุมชนรู้ไปใช้ปรับปรุงแก้ไขการบริหารการ ใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนให้เกิดประ โยชน์ ยิ่งขึ้น						[] 44

ขอขอบคุณที่กรุณาตอบคำถามทุกข้อ

ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารสภาพแวดล้อมในวิทยาลัย

คำชี้แจง กรุณาระบุปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารสภาพแวดล้อมในวิทยาลัย
ดังต่อไปนี้

1. ปัญหาที่สำคัญเกี่ยวกับการบริหารสภาพแวดล้อมในวิทยาลัย

1.1

.....
.....

1.2

.....
.....

1.3

.....
.....

2. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารสภาพแวดล้อมในวิทยาลัย

2.1

.....
.....

2.2

.....
.....

2.3

.....
.....

ขอขอบคุณที่กรุณานำเสนอปัญหาและให้ข้อเสนอแนะ

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นายประทีป จุฬาลักษณ์
วัน เดือน ปี	23 กรกฎาคม 2507
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี
ประวัติการศึกษา	ศษ.บ. (บริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช พ.ศ. 2535 ศษ.ม.(บริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช พ.ศ. 2550
สถานที่ทำงาน	วิทยาลัยการอาชีพบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา
ตำแหน่ง	รองผู้อำนวยการวิทยาลัย